

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

De reformatione Matrimonij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

9. **CANON VI.** Vide D. Barbof. p. 2. rub. ff. soluto matrim. num. 73. Sanch. de matrim. lib. 2. disput. 18. num. 3. Gutier. eod. tract. cap. 54. à num. 1. Rebell. de obligat. iustit. p. 2. lib. 3. quæst. 4. num. 1. & scilicet. 3. Valer. Reginald. in praxi fori pœnitent. lib. 31. num. 36. Agid. de Coninck de Sacram. tom. 2. disput. 26. à num. 3. Molfes. in summ. Theolog. moralis tract. 4. cap. 6. num. 31. Monet. de commutat. ultim. volunt. cap. 4. num. 111. Filluc. in quæst. moralib. tom. 1. tract. 10. nu. 60. Paul. Layman. in Theolog. moralis tract. 10. p. 3. c. 6. num. 3. Gasp. Hurtado de matrim. disput. 8. diffie. 4. Sel. in select. canon. cap. 22. num. 8. vbi refert decretum sub die 18. Nouembris 1618. matrimonium reputari ratum, & non consummatum, ad effectum vt vnus ex contrahentibus alio eôtradiciente possit ingredi Religionem si post illud contractum coram parochio, & testibus copula nõ intercessit, quæ vnus prius non semel etiam cum promissione de contrahendo fuisse fornicati.
10. Sola Ecclesiæ auctoritate, quam per antiquissimam traditionem accepimus, introductum esse vt per vota solemnia Religionis soluat matrimonium ratum, resoluunt Henric. Gandauens. quodlib. 5. quæst. 35. Medina li. 5. de sacrorum hominum continentia. c. 86. Agid. de Coninck à tom. 2. disput. 26. dub. 3. conel. 4. Lessi. de iustit. lib. 2. c. 41. dub. 8. num. 69. Paul. Layman. d. cap. 6. num. 3. Gasp. Hurtado dicta disput. 8. diffie. 4. num. 17. Contra Sor. in 4. dist. 27. quæst. 1. art. 4. Sanch. de matrim. lib. 2. disp. 19. Basil. Pont. in simili tract. lib. 9. c. 5. existimantes dissolui iure diuino.
11. Matrimonium ratum non dissolui per tria vota Societatis per biennium emissa, cum sint simplicia, & non absolute perpetua ex parte admittentis illa, tradunt Henric. in sum. lib. 11. c. 8. Vafq. 1. 2. disp. 165. cap. 10. Sanch. d. lib. 2. disput. 18. Gasp. Hurtado d. disput. 8. diffie. 5. contra Basil. Pont. d. lib. 9. cap. 6.
12. Matrimonium ratum dissolui per professionem in Religione S. Ioannis Hierosolymitani, non ita in alijs Militum Christi, Calatræ, Alcantaræ, S. Iacobi, & similibus non viuentium in claustro, resoluunt Nau. cons. 3. altas 2. in nouis, de conuers. coniug. Henric. d. lib. 11. cap. 8. §. 6. Azor. in sum. moral. part. 1. lib. 13. cap. 3. quæst. 2. D. Barbof. in rub. ff. soluto matrim. p. 2. num. 81. late Sanch. de matrim. lib. 2. disp. 18. per tot. Basil. Pont. d. lib. 9. cap. 7. Gasp. Hurtado d. disput. 8. diffie. 6. Ego ipse de appellatiua verb. vtriusque iuris signis appell. 233. num. 9.
13. **CANON VII.** Vide Couarr. de sponsal. p. 2. c. 7. §. 6. num. 15. Nauarr. in man. cap. 22. nu. 21. Fernandez in examine Theolog. moralis p. 3. cap. 16. §. 2. scilicet 9. Rebell. de obligat. iustit. p. 2. lib. 3. quæst. 15. scilicet 2. Molfes. in summ. Theolog. moralis tract. 4. cap. 14. à num. 14. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 21. in fine. Paul. Layman. in Theologia moral. tract. 10. p. 3. cap. 7. ex num. 7. Gasp. Hurtado de matrim. disput. 11. diffie. cum seqq.
- ¶ Vel etiam innocentem, &c. Vide Gutier. canon. lib. 1. 14. cap. 25. num. 4. D. Barbof. d. p. 2. rub. ff. soluto matrim. num. 15. Sanch. de matrim. lib. 10. disp. 2. num. 2.
- ¶ **CANON VIII.** Vide Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 31. num. 313. vers. porro. Molfes. in summ. Theologia moralis tract. 4. c. 14. n. 14. cum seqq. Sanch. de matrim. lib. 10. disp. 15. num. 1. Gasp. Hurtado in simili tract. disp. 11. diffie. 5. num. 17.
- ¶ **CANON IX.** Vide Card. Bellarm. lib. 2. de Monach. cap. 22. cum seqq. Iodoc. Cocc. tom. 2. thesaur. Catholic. lib. 8. art. 6. Salzed. ad Bernard. in pract. cap. 83. lit. A in princ. Henric. in sum. lib. 12. cap. 5. §. 2. lit. l. & §. 9. in princip. Pet. de Ledesma in sum. par. 1. de Sacrament. vbi de sacrament. matrim. cap. 13. conel. 8. Azor. in sum. moral. p. 1. lib. 13. cap. 12. quæst. 1. vers. quamquam. Molfes. in summ. Theolog. moral. tract. 4. cap. 9. num. 35. & 37. Sanch. de matrim. lib. 7. disp. 26. num. 1. Gutier. eod. tract. cap. 94. à num. 5. Fernand. in examine Theolog. moralis p. 3. c. 16. §. 1. scilicet 3. vers. dico secundum, & scilicet 8. Farin. in praxi crimin. p. 5. q. 138. n. 95. Hurtado de Sacram. tom. 2. tract. de Ordine differ. 24. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. li. 31. n. 120. Agid. de Coninck de Sacrament. tom. 2. disput. 31. n. 66. Paul. Layman. in Theologia moralis tract. 10. p. 4. cap. 3. Bonacin. de matrim. 9. 3. puncto 4. num. 2. Gasp. Hurtado in simili tract. disp. 15. & 16. Thom. Valafe. tom. 1. alleg. 6. nu. 38. Torreblanca de iure spiri. lib. 2. cap. 15. nu. 38. & à num. 66.
- ¶ **CANON X.** Vide Victor. de Sacram. vbi de matrim. nu. 246. Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. chap. 18. nu. 2. Fernandez in examine Theologia moralis par. 3. c. 19. §. 1. num. 2. Gutier. de matrim. cap. 4. n. 6. Steph. VVeyms in constitutiones 24. ex antiquo iure desumptas, & per Concil. Trid. innovatas, consue. 15. num. 8.
- ¶ **CANON XI.** Vide Card. Bellarm. in controuerf. Cathol. tom. 2. lib. 1. de matrim. cap. 33. Mariens. gloss. 1. rub. tit. 1. num. 147. lib. 5. noua recopilat. Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 21. num. 9. Molfes. in summ. Theolog. moralis tract. 4. cap. 8. num. 73. Cened. ad Decretal. coll. 22. num. 1. in fine.
- ¶ **CANON XII.** Vide Zerol. in praxi p. 1. verb. Matrimonium §. 6. Mart. de iurisdic. part. 2. cap. 8. à princ. Molfes. in sum. Theolog. moral. tract. 4. cap. 5. num. 26. in fine, & cap. 16. num. 12.

DE REFORMATIONE.

De modo celebrandi Matrimonium ritè, & solemniter.

CAPVT PRIMVM.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Matrimonia, quæ sunt inuitis, & in scijs parentibus valida sunt.
- 3 Parentes non possunt liberos exheredare, nec eis dotem denegare quod contrahunt matrimonium ipsi inuitis.
- 4 Statutum, seu lex municipalis prohibens filijs matrimonium contrahere sine voluntate parentum non valet.
- 5 Parochus proprius dicitur ille in cuius parochia habitant contrahentes tempore matrimonij.
- 6 Parochus proprius ille dicitur in cuius parochia contrahentes domicilium habent, vel cui principaliter incumbit cura animarum in loco domicilij.
- 7 Fœmina transferens se ad domum concubinarj intentione perpetuè cum illo manendi, non potest validè coram parochio suæ parochie contrahere matrimonium.
- 8 Parochus proprius ille dicitur in cuius parochia contrahentes domicilium habent, quamuis illud simulatè habitare inceperint.
- 9 Matrimonium contractum coram parochio loci vbi contrahentes recreationis causa reperiuntur, non valet.
- 10 Matrimonium contractum coram parochio loci vbi contrahens moratur tanquam Prator, vel Medicus, valet.
- 11 Matrimonium contractum coram parochio loci exilij imposti donec aliud statutum non esset, est validum.
- 12 Matrimonium contractum coram parochio loci ad quem ob parentum metum venerant, & in quo

T aliquan-

- aliquantulum permorati erant, valet.
- 13 Parochus proprius dicitur habitationis femine quando ibi contrahitur, & parochus viri sufficit quando contrahitur in parochia habitationis viri.
- 14 Parochus viri ad coniungendos aliquos matrimonio sufficit in parochia mulieris, & e contra.
- 15 Parochi duo quoad matrimonium possunt reperiri.
- 16 Parochus ruralis non est proprius parochus quando rus recreationis causa habitatur.
- 17 Habitans in confinio duarum Ecclesiarum parochialium censetur parochianus illius, in qua domus aditum magis frequentatum habet.
- 18 Denunciationes sunt faciendæ tribus continuis diebus festiuis.
- 19 Quæ sibi non succedant immediatè.
- 20 Parochus non debet inter vnam & alteram denunciationem multos dies festos interponere.
- 21 Denunciationes nouas præmittere debet qui post primas peractas intra quatuor menses matrimonium non contraxit.
- 22 Denunciationes diebus ferialibus fieri non possunt etiam cum dispensatione Episcopi.
- 23 Denunciationes quando alio die quàm festo fieri possint.
- 24 Denunciationes quando extra Ecclesiam, & Missarum solemniam fieri possint.
- 25 Denunciationes fieri debent à proprio contrahentiũ Parocho, vel ab alio de eius licentia.
- 26 Denunciationes sunt faciendæ in vtraque sponse & sponse parochia.
- 27 Vicarius generalis non potest impedire quòd parochi denunciationes faciant absque sua licentia.
- 28 Denunciationes non sunt de substantia.
- 29 Parochus sine facultate, aut legitima causa matrimonium celebrans prætermisissis denunciationibus peccat grauiter.
- 30 Parochus timore mortis matrimonio assistens omisissis denunciationibus non peccat.
- 31 Parochus, qui omisissis denunciationibus sine licentia Ordinarij aliquos desponsauit, incurrit penam triennalis suspensionis.
- 32 Matrimonium clandestinum dicitur quando illicitè denunciationes omittuntur.
- 33 Parochus non debet ad celebrationem matrimonij deuenire, nisi post trium, vel duorum dierum spatium ab vltima denunciatione.
- 34 Denunciationum vi qui teneantur denunciare.
- 35 Matrimonium domi celebrari potest.
- 36 Parochus tenetur contrahentes interrogare mutuo de consensu.
- 37 Parochus omittens contrahentes interrogare de mutuo consensu grauiter peccat.
- 38 Consensus ad matrimonium requisitus quibus signis exprimi possit.
- 39 Matrimonij ad valorem non requiritur quòd consensus actualis sit simul tempore.
- 40 Matrimonium nullum ex defectu consensus vnus vt reualidetur sufficit, quòd ille, cui deficit consensus verus, solum de nouo consentiat.
- 41 Matrimonij ad validitatem non requiritur vt parochus vtatur aliquibus verbis.
- 42 Sed illorum omisio est peccatum mortale.
- 43 Matrimonij cum probabiliter timeatur malitiosè impediendũ, quomodo denunciationes omitti possint.
- 44 Parochus quando possit denunciationes omittere.
- 45 Pena arbitraria puniendus est ille, qui falsa impedimenta denunciatur, vt matrimonium impediat.
- 46 Matrimonium contractum non præmissis denunciationibus est validum, quamuis Ordinarij recuset dare licentiam quòd fiant post.
- 47 Ordinarij ex causa sibi bene visa potest dispensare, vt omittantur omnes denunciationes, vel aliqua illarum.
- 48 Dispensare in denunciationibus potest Ordinarij vnus ex contrahentibus quando sunt diuersarum diocesum.
- 49 Episcopus potest alteri delegare facultatem dispensandi in denunciationibus.
- 50 Vicarius generalis Episcopi ex vi sui officij potest dispensare, vt denunciationes postponantur, vel omnino omittantur.
- 51 Vicarius generalis Episcopi potest specialiter, non tamen generaliter delegare facultatem dispensandi in denunciationibus.
- 52 Iurisdictionem Episcopalem habentes nullique diocesano subditi possunt denunciationes remittere.
- 53 Abbates, qui habent iurisdictionem Episcopalem possunt denunciationes remittere.
- 54 Abbatias, aut alias dignitates in commendam habentes denunciationes sine speciali commissione Apost. remittere non possunt.
- 55 Vicarius S. Ioannis Hierosol. denunciationes remittere potest.
- 56 Magister scholæ Salmanticen. respectu scholasticorum denunciationes remittere possunt.
- 57 Archiepiscopus denunciationes in alterius etiam diocesani Episcopatu remittere non potest.
- 58 Ordinarij prudentia, & iudicio relinquunt an denunciationes omnes remittantur.
- 59 Ordinarij ex causis iustis potest in denunciationibus dispensare.
- 60 Ordinarij remittendo denunciationes sine iusta & rationabili causa peccat mort.
- 61 Ordinarij ad dispensandum in denunciationibus sufficit si cognoscat extra iudicium causam dispensandi.
- 62 Causa iusta ad dispensandũ in denunciationibus quæ.
- 63 Disparitas conditionis, ætatis, diuitiarum, & qualitatis est causa dispensandi in denunciationibus vt omnino tollantur.
- 64 Articulus mortis in volente contrahere cum concubina, est iusta causa dispensandi in denunciationibus vt postponantur.
- 65 Verecundia in diu habitis pro coniugibus est iusta causa dispensandi in denunciationibus vt omnino omittantur.
- 66 Vicinitas temporis, quo nuptie solennes prohibentur, est iusta causa dispensandi in denunciationibus vt postponantur.
- 67 Matrimonium quando creditur iniuste impediendum, potest dispensari in denunciationibus vt omittantur.
- 68 Virgo quando est sub tutela iniqui tutoris, est iusta causa dispensandi in denunciationibus.
- 69 Vel si filij essent sub potestate nouercali.
- 70 Magnates quando contracturi sunt matrimonium, & non repente, & occultè, potest dispensari in denunciationibus vt omnino omittantur.

- 71 Ordinarius tenetur dispensare sub peccato mort. in denunciationibus existente iusta causa, & petentibus partibus.
- 72 Præsentia parochi in matrimonijs necessaria non tantum corporea, sed etiam moralis requiritur cū intelligentia, & advertentia actus.
- 73 Parochus qui præsens corpore est, sed animo nihil omnino advertens non assistit validè matrimonio.
- 74 Parochus etiam vi detentus si intelligat consensum contrahentium validè assistit matrimonio.
- 75 Parochus renuens, & dolosè adductus si probè intelligat, & audiat contrahentium verba, validè assistit matrimonio nisi affectatus esset non intelligere.
- 76 Parochum vi adigere, aut dolo inducere ut matrimonio interfit est peccatum mort.
- 77 Præsentia parochi sufficit ad matrimonium etiam si ad alium finem vocatus, & casu præsens sit.
- 78 Parochus potest assistere matrimonio suorum parochianorum in alterius parochia sine licentia parochi illius loci, in quo assistit.
- 79 Putativus parochus validè matrimonio assistit.
- 80 Titulum iniustum beneficii habens parochus validè matrimonio assistit.
- 81 Non promotus infra annum.
- 82 Collationem suam nullam habens, &c.
- 83 Parochus administratione interdictus, suspensus, irregularis, vel excommunicatus non toleratus, modò non sit actualiter depositus, validè matrimonio assistit.
- 84 Schismaticus saltem coloratum titulum habens si non fuit ut talis declaratus, & parochia privatus, validè matrimonio assistit.
- 85 Fornicator notorie.
- 86 Existens in peccato mort.
- 87 Parochus interdictus seu prohibitus ab Episcopo seu eius vicario ne aliquos matrimonio coniungat, validè assistit.
- 88 Parochus non Sacerdos validè matrimonio assistit.
- 89 Sacerdos deputatus à proprio parocho validè matrimonio assistit.
- 90 Sacerdos Regularis potest deputari à proprio parocho ut matrimonio assistat.
- 91 Clerico non Sacerdoti non potest parochus siue Ordinarius concedere licentiam assistendi matrimonio.
- 92 Parochus habet facultatem concedendi licentiam alteri Sacerdoti assistendi matrimonio suorum parochianorum, quamvis esset irregularis, suspensus, excommunicatus non toleratus.
- 93 Degradatus parochus potest validè alteri Sacerdoti licentiam assistendi matrimonio concedere.
- 94 Parochus potest facultatem cōcedere alteri Sacerdoti non solum in propria parochia, sed etiam extra illam.
- 95 Vicecurati à parochis propriarijs cōstituti possunt alteri Sacerdoti licentiam assistendi matrimonio concedere.
- 96 Parochus proprius si nolit matrimonio alioquin licito interuenire, potest ad id cogi per superiorem.
- 97 Matrimonium contractum coram parocho alieno de licentia Ordinarij præter ipsius intentionem valet.
- 98 Iurisdictionem Episcopalem habentes possunt licentiam interessendi matrimonio concedere.
- 99 Abbates Ecclesiarum nulli Episcopo subiectarum, possunt licentiam interessendi matrimonijs concedere.
- 100 Capitulum Sede vacante potest licentiam interessendi matrimonio impartiri.
- 101 Legatus à latere in provincia suæ legationis potest licentiam interessendi matrimonio impartiri.
- 102 Cardinales in Ecclesijs suorum titularum possunt matrimonijs interesse, & interessendi licentiam concedere.
- 103 Archiepiscopus dum actu visitat dioceses suffraganeorum, potest in eis licentiam interessendi matrimonijs concedere.
- 104 Archiepiscopus potest cōcedere licentiam interessendi matrimonijs subditorum suffraganeorum suorum nolente suffraganeo aliquos maritaliter coniungi, & ad ipsum Archiepiscopum super ea re appellatur.
- 105 Vicarius generalis Episcopi ex proprio officio interesse potest matrimonijs, & alij Sacerdoti assistendi licentiam concedere.
- 106 Vicarius Episcopi, qui Sacerdos non est, potest præsentiam matrimonio contrahendo præstare.
- 107 Iurisdictione Episcopi suspensa per excommunicationem, aut suspensionem, potest eius vicarius validè interesse matrimonio.
- 108 Licentia ad interessendum matrimonio debet esse expressa, & non tacita.
- 109 Licentia ad assistendum matrimonio debet actum præcedere.
- 110 Licentia metu vel dolo obtenta sufficit ad assistendum matrimonio.
- 111 Licentia contra prohibitionem Episcopi validè datur ad effectum ut matrimonium contractum coram Sacerdote, cui concessa fuit, validum sit.
- 112 Licentia ad assistendum matrimonio non requiritur in scriptis, sed sufficit verbalis.
- 113 Licentia specialis non requiritur, sed sufficit generalis ad assistendum matrimonio.
- 114 Licentia generalis administrandi omnia Sacramenta sufficit ad assistendum matrimonio.
- 115 Sacerdos delegatus validè matrimonijs assistit dum à parocho concedente licentiam assistendi non revocatur.
- 116 Licentia assistendi matrimonijs, quam parochus alteri Sacerdoti dat, expirat si interim parochus moriatur.
- 117 Matrimonium contractum coram parocho extraneo, qui habet licentiam à proprio parocho vnius ex contrahentibus, & ignorat se illam habere, est invalidum.
- 118 Matrimonium contractum coram Sacerdote extraneo, qui re vera non habuit à proprio parocho licentiam veram, est nullum.
- 119 Sacerdos credere nõ debet dicenti se licentiam habere à parocho ut possit coram ipso contrahere.
- 120 Præsentia testium & parochi in matrimonio contrahendo debet esse simultanea, & non sufficit successiva.
- 121 Testes quicumque ratione compotes, quamvis impuberes, consanguinei, domestici, femine, aut infames, sufficiunt in contrahendis matrimonijs.
- 122 Testes etiam dolo, & ad aliud vocati sufficiunt in contrahendis matrimonijs.

- 123 Testes etiam vi detenti, & coacti sufficiunt dummodo intelligant consensus contrahentium.
- 124 Testes non desiderantur rogati in matrimonijs contrahendis.
- 125 Contrahentes absque paroco, & alijs testibus sunt inhabiles ad sic contrahendum.
- 126 Concilium potuit personas etsi laicas inhabilitare, & contractum matrimonij ex causa irritare.
- 127 Matrimonia clandestina, non verò sponsalia irritantur.
- 128 Sponsalia clandestine contrahentes non peccant.
- 129 Matrimonium contrahentes sine paroco & testibus peccant mortaliter.
- 130 Matrimonium contractum absque presentia parochi, vel duorum, aut trium testium in vim sponsaliorum non resoluitur.
- 131 Sponsalia subsequuta copula coram paroco, & testibus, non transeunt in matrimonium.
- 132 Matrimonium nullum ex publica causa noua indiget presentia parochi ad illud contrahendum.
- 133 Matrimonium contractum à filia propter metum mortis à matre illatum est inualidum.
- 134 Matrimonium celebratum sub honesta conditione de futuro, vt valide fiat necessario est adimplenda conditio coram paroco, & testibus.
- 135 Matrimonium coram paroco, & testibus contractum hac conditione, si mulier est legitima, subsequuta copula non est validum si postea constituerit mulierem esse illegitimam.
- 136 Matrimonium celebratum coram paroco, & testibus quando fuit nullum ob impedimentum occultum, non est necessarium ad reuadationem illius, quod iterum coram paroco, & alijs testibus celebretur.
- 137 Dispensatione obtenta non tenetur iterum coram paroco & testibus contrahere, qui iam semel coram eisdem contraxere, inualide tamen.
- 138 Matrimonium infidelium vt fiat Sacramentum non est necessario facienda expressio, & ratificatio consensus coram paroco, & testibus.
- 139 Presentia parochi & testium requiritur vt matrimonium celebratum per procuratorem sit validum.
- 140 Matrimonium absque parochi licentia, vel alijs non seruata forma Concilij minimè potest celebrari data etiam urgente necessitate.
- 141 Parochus, vel alius Sacerdos, qui cum minori testium numero quàm duorum matrimonio clandestino interfuerit, est grauiter arbitrio Ordinarij puniendus.
- 142 Pena triennis suspensionis ab officio imposta paroco assistendi matrimonio clandestino non est sublata per hoc decretum.
- 143 Parochus proprius, vel alius Sacerdos de eius licentia assistens matrimonio clandestino ob denunciationum omissionem, suspendendus est triennio.
- 144 Parochus ob licentiam concessam alij Sacerdoti assistendi matrimonio clandestino incurrit tantum triennalem suspensionem.
- 145 Suspendus ab officio, qui interfuit matrimonio clandestino, non est suspendus à beneficio.
- 146 Episcopus non potest dispensare ab huiusmodi triennali suspensione.
- 147 Contrahentes absque paroco, & alijs testibus vbi Trid. viget, punièd sunt pena graui arbitrio Ord.
- 148 Contrahentes matrimonium ante Ecclesiæ benedictionem acceptam ne cohabeant hortatur Concil. in presenti.
- 149 Matrimonium consummare ante Ecclesiæ benedictionem sublato scandalo non est peccatum mort.
- 150 Benedictionem nuptialem omnino omittere est tantum peccatum veniale.
- 151 Benedictio coniugalis non potest nisi inter Missarum solemnias fieri.
- 152 Benedictiones nuptiales in secundis nuptijs non possunt recipere, qui in prioribus acceperunt.
- 153 Consuetudini legitime digestum circa secundas nuptias benedicendas standum est.
- 154 Parochus vtriusque contrahentis sufficit ad benedicendas nuptias.
- 155 Parochus proprius debet recipere eleemosynam occasione benedictionis, & non alius.
- 156 Episcopi & similes iurisdictionem ordinariam habentes, & eorum vicarij possunt licentiam concedere impartiendi benedictiones nuptiales.
- 157 Sacerdos tam secularis, quàm Regularis coniungens in matrimonium, vel benedicens subditos alterius parochiæ absque licentia, &c. remanet suspensus ab officio.
- 158 Sacerdotes Regulares matrimonia ministrantes, seu solemnizantes non habita super his parochialis Presbyteri licentia speciali ultra suspensionem ipso facto sunt communicati.
- 159 Ignorantia qualibet et crassa excusat à suspensione.
- 160 Ipso iure.
- 161 Suspensionis pena huiusmodi nedum ad officium, sed etiam ad beneficium extendi potest.
- 162 Parochus tenetur habere librum in quo coniuges, testes, locum contractus, diem, mensem, & annum describat.
- 163 Parochus obligatur sub mortali ad habendum librum in quo coniuges, &c.
- 164 Matrimonium plene probatur ex partita desumpta ex libro parochi etiam mortuis testibus, & paroco scribente.
- 165 Fides desumpta ex libro parochi vt probet necessario est facienda cum formali transcriptione partite.
- 166 Matrimonium contrahentes cum peccato mort. incurunt peccatum mortale.
- 167 Matrimonium detinere non licet absolute, & per longum tempus, donec contrahentes orationem Dominicam, &c. didicerint.
- 168 Consuetudines antiquas laudabiles, quæ in contrahendis matrimonijs obseruari solite sunt, non tollit hoc decretum.
- 169 Decretum hoc vt robur suum accipiat, requiritur necessarium in parochijs publicari.
- 170 Matrimonium contrahere coram paroco, & testibus tenentur ij apud quos promulgatum est Concilium Trid. si ibi contrahant.
- 171 Non tamen si aliò migrent vbi non est acceptatum.
- 172 Matrimonium non est legitimum si contrahatur inter se conferentes ad locum in quo Concilium non est promulgatum sub animo sine paroco, & testibus contrahendi.
- 173 Matrimonium contrahere coram paroco, & testibus

bus tenetur incola illius loci, in quo non est acceptatum Concilium si diuertat ad locum in quo est receptum.

174 Episcopus non potest matrimonia inualidare per sua decreta synodalia, quæ clandestinè, & sine

parcho, & testibus contracti essent, si ibi non est promulgatum Concil. Trident.

175 Decretum hoc obligat post triginta dies ab eius promulgatione etiam ignorantes quoad annullationem matrimonij.

TAmetsi dubitandum non est, clandestina matrimonia, libero contrahentium consensu facta, rata, & vera esse matrimonia, quandiu Ecclesia ea irrita non fecit, & proinde iure damnandi sint illi, vt eos sancta Synodus anathemate damnat, qui ea vera, ac rata esse negant, a quique falso affirmant, matrimonia à filijs familias, sine consensu parentum contracta irrita esse, & parentes ea rata, vel irrita facere posse: nihilominus sancta Dei Ecclesia ex iustissimis causis illa semper detestata est, atque prohibuit, verum cum sancta Synodus animaduertat, prohibitiones illas propter hominum inobedientiam iam non prodesse, & grauiora peccata perpendat, quæ ex eisdem clandestinis coniugijs ortum habent, præsertim verò eorum, qui in statu damnationis permanent, dum priore vxore, cum qua clam contraxerant, relicta, cum alia palam contrahunt, & cum ea in perpetuo adulterio viuunt. Cui malo cum ab Ecclesia, quæ de occultis non iudicat, succurri non possit, nisi efficacius aliquod remedium adhibeatur, b iccirco sacri Lateranensis Concilij, sub Innocentio III. celebrati, vestigijs inhærendo præcipit, vt in posterum, antequam matrimonium contrahatur, ter ß à proprio contrahentium Parocho ꝓ tribus continuis diebus festiuis, d in Ecclesia, inter Missarum solemnias e publicè denunciatur, inter quos matrimonium sit contrahendum, f quibus denunciationibus factis, n si nullum legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem matrimonij, h in facie Ecclesie, procedatur, vbi Parochus, i viro & muliere interrogatis, k & eorum mutuo consensu intellecto, vel dicat, l Ego vos in matrimonium coniungo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: vel alijs vtatur verbis, iuxta receptum vniuersiuiusque prouinciæ ritum. m Quod si aliquando probabilis fuerit suspicio, n matrimonium maliciôsè impediri posse, si tot præcesserint denunciations, tunc vel vna tantum denunciatio fiat, vel saltem Parocho, & duobus, vel tribus testibus præsentibus matrimonium celebretur, o deinde ante illius consummationem denunciations in Ecclesia fiant, vt si aliqua subsunt impedimenta, facilius detegantur, p nisi Ordinarius ipse expedire iudicauerit, vt prædictæ denunciations remittantur, q quod illius prudentia, & iudicio sancta Synodus relinquit. Qui aliter, quàm p præsentem Parocho, r vel alio Sacerdote, t de ipsius Parochi, u seu Ordinarij o licentia, x & duobus, vel tribus testibus matrimonium contrahere attentabunt, y eos sancta Synodus ad sic contrahendum omnino inhabiles reddit, z & huiusmodi contractus irritos, & nullos esse decernit, prout eos præsentem decreto irritos facit & annullat. aa Insuper Parochum, vel alium Sacerdotem, qui cum minore testium numero, & testes, qui sine Parocho, vel Sacerdote huiusmodi contractui interfuerint, bb necnon ipsos contrahentes grauius arbitrio Ordinarij puniri præcipit. cc Præterea eadem sancta Synodus hortatur, vt coniuges ante benedictionem sacerdotalem, c in templo suscipiendam, in eadem domo non cohabitent, d d statuitque benedictionem ee à proprio Parocho fieri, neque à quoquam, ff nisi ab ipso Parocho, vel ab Ordinario licentiam ad prædictam benedictionem faciendam, alij Sacerdoti concedi posse, quacumque consuetudine, etiam immemorabili, quæ potius corruptela dicenda est, vel priuilegio, non obstante. gg Quod si quis Parochus, vel alius Sacerdos, hh siue regularis, siue secularis sit, etiam si id sibi ex priuilegio, vel immemorabili consuetudine licere contendat, alterius parochiæ sponfos sine illorum Parochi licentia matrimonio coniungere, aut benedicere d ii ausus fuerit, ipso iure xx tandem suspensus maneat, ll quandiu ab Ordinario eius Parochi qui matrimonio interesse debebat, seu à quo benedictio suscipienda erat, absoluitur. mm Habeat Parochus librum, in quo coniugum, & testium nomina, diemque & locum contracti matrimonij describat, quem diligenter apud se custodiat. Postremo sancta Synodus coniuges hortatur, vt, antequam contrahant, vel saltem triduo ante matrimonij consummationem vv sua peccata diligenter confiteantur, & ad sanctissimum Eucharistiæ sacramentum piè accedant. xx Si quæ prouinciæ alijs vltra prædictas, laudabilibus consuetudinibus, & caeremonijs hæc in re vtuntur, eas omnino retineri sancta Synodus vehementer optat. Ne verò hæc tam salubria præcepta quenquam lateant, Ordinarijs omnibus præcipit, vt, cum primum poterint, curent hoc decretum populo publicari, ac explicari oo in singulis suarum diocesum parochialibus Ecclesijs, idque in primo anno quam sæpius fiat, deinde verò quoties expedire viderint. Decernit insuper, pp vt huiusmodi decretum in vnaquaque parochia, suum robur pp post triginta dies habere incipiat à die primæ publicationis, in eadem parochia factæ, numerandos.

a Cap. non omnis c. non oratur & c. in. 32. q. 2. c. aliter & c. nostrates 30. q. 5. c. videtur. qui marit. accus. poss. Concil. Tollet. 3. cap. 10. b Conc. Lateranens. in cap. 51. & in c. cum inhibito de clandestina. de sponsal.

c Cap. 1. cum multis seq. 5 & cap. nulli. 33. q. 2.

d Gratis benedictio datur Alex. III. constitut. sua part. 1. cap. 7. & Innoc. III. in 1. Concil. Later. c. 66.

Vide Perez l. 1. vers. queri etiam potest. tit. 1. lib. 5. ordin. pag. 27. cum seq. Menoch. conf. 398. Ceual. commun. contra communes quest. 604. Henric. in summ. lib. 11. cap. 3. Salzed. ad Bernard. in pract. c. 76. Segura Diualos in direct. iudic. part. 2. cap. 15. §. 16. Spin. in speculo testament. gloss. 15. princ. Henric. in summ. lib. 11. cap. 3. Petr. de Ledesma in tract. de matrimon. cap. 45. Gutier. de iurament. confirmat. p. 1. cap. 51. & de matrimon. cap. 55. cum seqq. Possuin. de officio Curati cap. 10. Rebell. de obligat. iustit. p. 2. lib. 2. quest. 7. & lib. 4. in fine. Cened. pract. & canon. quest. lib. 1. quest. 30. per tot. Armendar. in addit. ad recop. logum Nauarre lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrimon. Vgolin. de officio, & potest. Episcopi c. 15. Barbo. Collect. in Concil. Trid.

§. 10. cum seqq. Franc. Molin. de ritu nupt. lib. 2. different. 11. Fernand. in examine Theolog. moralis part. 3. cap. 17. §. 2. & c. 18. Vincent. Filliuc. in q. moral. tract. 10. cap. 6. Bonacin. de matrimon. quest. 2. Basil. Pont. eodem tract. lib. 5. cap. 30. Gasp. Hurtado in simili tract. disput. 5. diff. 3. cum seqq. Paul. Layman. in Theologia moralis tract. 10. part. 2. cap. 4. metipsum de officio, & potest. Episcopi p. 2. alleg. 32. & de officio, & potestate parochi part. 2. cap. 21.

a Quisq. falso affirmarunt matrimonia à filijs familias, &c. Vide Cassan. in catalogo glorie mundi p. 10. consil. 36. Perez lib. 1. prope fin. vers. constat autem ex prædicto Concil. pag. 36. tit. 1. lib. 5. ordin. Cardin. Bellarmin. lib. 1. de matrim.

- trimon. cap. 19. & 20. Couar. de sponsal. part. 2. cap. 3. §. 8. nu. 5. Sayr. in clausi regia lib. 7. cap. 5. num. 12. Cened. ad Decretal. collect. §. 8. num. 7. Sanch. de matrim. lib. 1. disput. 14. num. 4. Gutier. canon. lib. 1. cap. 20. num. 1. & 2. & in tract. de matrim. cap. 79. à princ. Rebell. d. lib. 2. quest. 7. sect. 1. Molfes. in summa Theolog. moralis tract. 4. cap. 7. à num. 25. Bonacin. de matrim. quest. 4. puncto 17. num. 23. Melch. Phœbus Lusit. decis. 5. num. 10. cum seqq. tom. 1. Gasp. Hurtado de matrim. disput. 6. diff. 10. in princip. vbi num. seq. post Sanch. Agid. de Coninck & Vasq. resoluit filios posse licite parentibus inuitis matrimonium contrahere; subditque quamuis non sit contra reuerentiam parentibus debitam filios illis inuitis hoc, aut illud matrimonium contrahere, eis tamen inconfutis, seu non certioribus factis contrahere matrimonium aliquod esse grauem defectum irreuerentia, & peccatum mortale, nisi quando filij timent parentes iniuste impedituros matrimonium, aut quando adest alia rationalis causa occultandi parentibus matrimonium.
3. Vnde parentes non posse liberos exheredare, neque eis dotem denegare eo quod contrahunt matrimonium ipsis inuitis, ac proinde esse abrogatas leges cuius es permissentes patri filios exheredare si sine eorum consensu nuperint, tenent Burg. de Pace conf. 20. num. 8. Matiens. l. 2. gloss. 4. per rot. tit. 1. lib. 5. noue recopil. Spin. in ipeculo testament. gloss. 20. princip. ex num. 66. Molin. de primog. lib. 2. c. 16. à princip. Mich. Salon. in 2. 2. quest. 5. de dominio art. 5. in §. questio hac in primis, Menoch. de arbitr. casu 453. nu. 8. & de presump. lib. 4. presump. 189. nu. 55. & consil. 69. à nu. 22. Gutier. pract. lib. 2. q. 1. ex nu. 2. Suid. de aliment. tit. 1. q. 5. nu. 17. Cened. ad Decretal. collect. §. 8. nu. 8. Vazq. disp. 4. nu. 24. Sanch. de matrim. lib. 4. disp. 24. Gasp. Hurtado in simili tract. disput. 6. difficult. 10. nu. 3. in fine.
4. Prou. nec etiam statutum, seu legem municipalem prohibentem filijs matrimonium contrahere sine voluntate parentum valere, nec pœnas ab eo impositas validas esse, sed iure Canonico abrogatas, concludunt Richard. in princip. Iustit. de nupt. num. 6. & 11. & in princip. de inoffic. testam. num. 9. Matiens. d. gloss. 4. num. 49. Petr. de Ledema in summa part. 1. de Sacrament. vbi de sacrament. matrim. cap. 7. concl. 5. dub. vnic. Franc. Viui. Neapol. decis. 523. num. 3. Cenall. commun. contra commun. q. 5. num. 2. & q. 314. num. 3. D. Barbof. in lib. 1. part. 4. num. 27. 32. & 35. ff. soluto matrim. Gutier. canon. lib. 1. cap. 20. num. 2. & lib. 2. q. 1. & de matrim. c. 80. à princip. Valdes. ad Xuar. l. 2. tit. de los casamientos, pag. mibi 50. Bapt. Costa de scientia, & ignorantia, cent. 2. dist. 40. nu. 71. & reg. 1. 1. Mart. de iuris. p. 4. cent. 1. casu 70. Bened. Agid. in repet. l. Titia. part. 3. nu. 30. cum seqq. ff. de condit. & demonstrat. Franc. Molin. de ritu nupt. lib. 2. differ. 7. num. 9. cum seqq. Mastrill. Sicily decis. 163. Bernard. Graux. ad pract. Cameræ Imper. lib. 2. conclus. 95. Et ex Patribus Societatis I E S V Henric. in summ. lib. 11. cap. 6. §. 1. littera C. AZOR. institut. moral. p. 2. lib. 2. cap. 2. q. 2. Molin. de iustitia, tract. 2. disp. 176. vers. dubium, Sanch. de matrim. lib. 3. disput. 47. num. 12. Rebell. d. p. 2. lib. 2. quest. 14. sect. fin. Agid. de Coninck de Sacrament. tom. 2. disp. 28. num. 48. cum seqq. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 19. num. 19. vers. quod verò attinet.
5. β A proprio contrahentium Parocho. Illud dici, in cuius parochia habitant contrahentes tempore matrimonij, existimant Aloyf. Rice. in praxi rerum fori Ecclesiast. decis. 224. in 1. edit. alias resol. 214. num. 1. in 1. edit. Bonacin. de matrim. q. 2. puncto 8. numer. 1. Gutier. eod. tract. cap. 64. num. 19.
6. Seu illum dici in cuius parochia contrahentes domicilium habent, vel cui principaliter incumbit cura animarum in loco domicilij, rectius videntur sentire Pannon. in cap. in nostra 11. de sepult. Fr. Emman. in summ. tom. 1. c. 219. num. 6. Spin. d. gloss. 15. num. 47. Henric. d. lib. 11. cap. 3. §. 3. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 76. num. 18. Placc. in praxi Episcop. part. 2. cap. 4. num. 32. Cened. pract. & canon. quest. lib. 1. quest. 50. à num. 45. Franc. Molin. de ritu nupt. lib. 2. differ. 11. num. 88. Hurtado de matrim. disp. 5. diff. 6. nu. 19. Ego ipse de officio, & potest. Episcopi. p. 2. alleg. 32. num. 59. vbi nu. 64. cum Sanch. d. lib. 3. disput. 23. nu. 14. aduerto non opus esse expectare vt maiori anni parte

parochiani in parochia, vel diœcesi habitent, sed statim ac annum habendi maiori anni parte habentes, incipit habitare e. c. fici parochianos, de quo etiam Emman. Sà in ephorism. verb. matrimonium. nu. 2. & verb. Parochus. nu. 2. vers. ad matrimonium, Basil. Pont. de matrim. lib. 5. c. 1. §. 1. nu. 4. cum seqq. Ferentil. in notat. ad decis. 713. Buratti nu. 15. Rot. in Toletana matrimonij 10. Decembris 1625. coram R. P. D. Merlino.

Vnde feminam, quæ coram Parocho suæ Parochia contraxit matrimonium inuadum, seque inde trātulit ad domum concubinarij intentione perpetuo cum illo manendi, non posse postea coram eodem Parocho matrimonium de nouo valide celebrare, tenent Sanch. d. lib. 3. disput. 23. num. 15. Bonacin. d. q. 2. puncto 8. nu. 3. vers. secundum, quos refero d. alleg. 32. nu. 67. & de officio, & potest. Parochi. c. 21. num. 35.

Proprium Parochum illum dici, in cuius parochia contrahentes domicilium habent, quamuis illud data opera habitare inceperint simulate, & animo fraudandi proprios Parochos, resoluit Sanch. d. lib. 3. disput. 18. sub num. 29. vers. ceterum, & disp. 25. sub num. 11. in fine Gutier. de matrim. c. 65. nu. 11. Filluc. in q. moral. tract. 10. de Sacram. p. 1. c. 6. num. 199. Bonacin. d. q. 2. puncto 8. num. 4. quos sequi videtur Rot. in d. Toletana matrimonij.

Matrimonium contractum coram parocho illius loci vbi contrahentes reperiantur, non animo ibi domicilium constituendi, sed recreationis causa, non valere, refert decifum Garc. de benef. p. 5. cap. 7. num. 11. ad 4.

Matrimonium contractum coram Parocho illius loci vbi contrahens moratur tanquam Prætor, index, seu medicus temporalis, validum esse, refert pariter decifum idem Garc. d. cap. 7. num. 11. ad 5.

Matrimonium contractum post quartum habitacionis mensem à muliere coram Parocho oppidi, ad quod à ciuitate in qua habitabat, ad scandala submouenda iussu Principis secularis translata fuerat, sub præcepto illinc non discedendi, donec aliud statutum non esset, valere dicit Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 8. numer. 10. vbi refert decifum sub die 26. Iunij 1621. per doctrinam Deciani in tract. crim. lib. 4. cap. 16. nu. 16. & aliorum, quos citat Sanch. de matrim. lib. 3. disput. 23. q. 1. & 3.

Validum fuisse matrimonium cuiusdam iuuenis cum meretrice, qui dubitauerat illud in propria ciuitate contrahere, adhibendo Concilij Trident. solemnitates, eo quod iuuenis parentes eis impedimentum de facili factum erant, & propterea Romam venerunt, & coram testibus, & Parocho in Parochia in qua aliquantulum permorati erant, matrimonium contraxerunt per verba de præfenti, firmat Aldan. d. tit. 8. num. 12. attestans decifum in Senen. 17. Maij 1600.

Parochum proprium ad coniungendos aliquos matrimonio, qui sunt ex diuersis Parochijs, esse, & sufficere habitacionis femina, quando contrahitur in Parochia habitacionis vxoris, & sufficere Parochum viri, quando contrahitur in Parochia habitacionis viri, resoluit, decifumque referunt Nauarr. in man. cap. 25. num. 144. & consil. 3. sub tit. de clandest. despons. num. 1. in nouis, Spin. d. gloss. 15. num. 47. Segura Daualos d. part. 2. c. 15. num. 47. Trianfan. Venetic. decis. 23. num. 1. lib. 1. Sanch. d. lib. 3. disput. 19. Franc. Molin. d. differ. 11. num. 89. Vgolin. de officio, & potest. Episcopi. c. 15. §. 10. num. 3. Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarræ, lib. 4. tit. 15. lib. 1. de matrim. num. 15. & 17. Fernandez d. part. 3. cap. 18. §. 1. num. 11. Ferentil. in annotat. ad d. decis. 713. Buratti num. 17. Ego ipse d. allegat. 32. num. 65. & d. cap. 21. num. 44.

Et sufficere Parochum viri etiam in Parochia mulieris, & è contra, quia Concil. in præfenti videtur voluisse præfentiam Parochi, & testium ad tollendam clandestinitatem, ad quos sufficit vnus Parochus, siue viri, siue mulieris, resoluit Salzed. ad Bernard. in pract. c. 76. dub. 14. Caualcan. decis. 12. n. 21. p. 2. Spin. d. gloss. 15. nu. 41. Cenall. d. q. 604. num. 6. Hentiq. lib. 11. cap. 3. §. 2. Franc. Leo in thesaur. fori Eccles. part. 2. cap. 9. num. 39. in fine, Zerol. in praxi Episcop. part. 2. verb. Parochus, §. 1. Armendar. d. lib. 1. de matrim. numero 7. 13. 14. & 28. Sanch. d. libro 3. disp. 19. ex numero 1. Rebello d. lib. 2. libro 2. quest. 8. Paul. Comitoli resp.

- reip. moral. lib. 1. q. 121. num. 2. Agid. de ConineK d. disput. 27. num. 19. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. decis. 244. in 1. edit. alias resol. 214. num. 1. in 2. edit. Gutier. d. cap. 62. nu. 4. Vgolin. d. cap. 15. §. 10. num. 3. Bonacin. d. quest. 2. puncto 8. num. 7. Paul. Layman. in Theolog. moral. lib. 5. tract. 10. part. 2. cap. 5. num. 3. Gaspar Hurtado de matrim. disput. 5. diffie. 6. num. 20. Rota apud Farin. decis. 390. num. 6. part. 2. recent. Ego ipse d. alleg. 32. num. 98. & d. cap. 21. num. 45.
15. Parochos duos simul quoad hunc effectum posse reperiri, vbi scilicet quis dimidia anni parte in vna Parochia, altera dimidia in alia habitat, resoluunt Nauarr. conf. 7. num. 3. de clandest. dispensat. in nouis. Sanch. d. lib. 3. disput. 24. Segura Daualos d. part. 2. cap. 15. num. 47. Franc. Molin. d. different. 11. num. 91. Gutier. d. cap. 62. num. 4. & cap. 64. num. 2. Bonacin. d. puncto 8. num. 5. Ferentil. in annotat. ad d. decis. 713. Buratti num. 14. Rota in Toletana matrimonij 10. Decembris 1615. & in Neapolitana matrimonij 30. Martij 1629. coram R. P. D. Merlino. Ego ipse d. alleg. 32. num. 69. & d. cap. 21. num. 41. quibus locis aduerto quod vbi inaequalitas habitacionis datur, maioris temporis pars eum facit Parochum, in quo habitatio fit.
16. Vnde Parochum ruralem non esse proprium Parochum quando rus vel recreationis causa habitat, aut ad paucos dies tantum incolitur, non autem maiore parte anni, resoluunt Nauarr. d. conf. 7. num. 2. Seraphin. decis. 605. Aloyf. Ricc. in d. praxi resol. 214. num. 2. Franc. Molin. d. d.ffer. 11. num. 90. Sanch. d. lib. 3. disput. 23. num. 12. Bellet. disquisit. clerical. par. 1. tit. de exempt. clericor. a statutis. §. 5. num. 8. cum segg. Bonacin. d. quest. 2. puncto 5. num. 3. vers. 3. & seg. Ego ipse d. alleg. 32. num. 66. & d. cap. 21. num. 42.
17. Habitantem in confinio duarum Ecclesiarum Parochialium cenferi Parochianum illius, in qua domus aditum magis frequentatum habet, tenet Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. decis. 333. in 1. edit. alias resol. 510. in 2. edit. quem refero dicto alleg. 32. num. 71. & d. cap. 21. num. 43.
18. Tribus continuis diebus festiuis. Vide Chamer. d. dub. 17. vers. secundo. Sanch. d. lib. 3. disput. 6. num. 8. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 225. Bonacin. d. quest. 2. puncto 6. num. 14. metipsum d. alleg. 32. num. 12. & d. cap. 21. num. 19.
19. Et intelligi de festis, que sibi non succedunt immediate, asserunt Segura Daualos d. part. 2. cap. 16. num. 20. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. resol. 224. num. 4. in 2. edit. Agid. de ConineK d. tom. 2. disput. 28. num. 47. Fernandez in examine Theolog. moralis p. 3. cap. 17. §. 2. num. 2. & 3. Vgolin. d. cap. 15. §. 11. & num. 4. & 5.
- Contra Hurtado de matrim. disput. 5. diffie. 18. num. 60. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 26. §. 4. in princ. existimantes procedere etiam huiusmodi dies festi sibi succedant.
20. Parochum non debere inter vnam & alteram denunciationem multos dies festos interponere, ita vt ob magnum temporis interuallu, seu moram fieri possit vt parochiani tardiores vadant ad deferenda impedimenta, & interim obliuiscantur praecedentium denunciationum, ait Sanch. dicto disput. 6. num. 8. Gutier. d. cap. 56. num. 4. ad finem. Possuin. d. cap. 10. num. 4. & 5. Agid. de ConineK d. disput. 27. dub. 5. num. 47. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 226. Bonacin. d. puncto 6. num. 15. Ego ipse d. alleg. 32. num. 13. & d. cap. 21. num. 19. in fine.
21. Illum, qui intra quatuor menses post peractas denunciations non contraxit matrimonium, non posse illud inire nisi nouas denunciations praemittat, referunt decifum Rebelle, de obligat. iustit. part. 2. lib. 4. in declarat. scilicet 2. num. 8. Bonacin. quest. 4. puncto 6. num. 1. vers. quarto.
22. Diebus festiuis. Ergo diebus serialibus denunciations fieri non posse etiam cum dispensatione Episcopi, tenent Zerol. in praxi Episcopali. par. 1. verb. matrimonium. §. 4. Chamer. d. dub. 17. vers. 4. Vgolin. d. cap. 15. §. 11. num. 3. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 83. num. 28. Sanch. d. lib. 3. disput. 6. nu. 9. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. resol. 224. num. 3. in 2. edit. Ego ipse d. alleg. 32. nu. 14. & d. cap. 21. nu. 20. Marcel. Vulpe cap. 1. num. 4.
23. Denunciations tamen huiusmodi fieri posse alio die quam festo, eo scilicet, quo ingens hominum multitudo ad Ecclesiam accedit, vt accidit quando insignis Con-

cionator concionem habiturus est, vel est dies festus vocationis illius Ecclesiae, etiam si non sit de praepcepto, nisi vsque ad meridiem, tradunt Sanchez d. disput. 6. num. 9. Valer. Reginald. d. lib. 31. nu. 227. Gutier. de matr. c. 56. n. 8. Bonacin. d. quest. 2. puncto 6. nu. 18. & 19. Possuin. d. cap. 10. num. 12. Ego ipse d. alleg. 32. num. 15. & d. cap. 21. num. 20. Hurtado de matrim. disput. 5. diffie. 18. num. 61. in fine, vbi intelligit, si id sit consuetudine introductum.

24. In Ecclesia. Extra Ecclesiam, & Missarum solemnitas denunciations valide fieri posse si magnus populi concursus, & locus aptus sit, vt ad multorum notitiam perueniat, resoluunt Valer. Reginald. d. lib. 31. nu. 227. Gutier. d. c. 56. num. 7. Bonacin. d. quest. 2. puncto 6. num. 17. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 26. §. 4. in princ. & in nouissimo tract. de Sacrament. matrim. lib. 5. cap. 30. num. 6. Ego ipse d. alleg. 32. num. 16. & d. cap. 21. num. 21. vbi num. 22. pono formulam, qua in his denunciations vti debet Parochus.

25. Publicè denuntietur, &c.] Denunciations fieri debere a proprio contrahentium Parocho, vel ab alio de eius licentia, ex hoc text. colligunt Fr. Emman. in summ. par. 1. cap. 217. num. 6. Sanchez de matrim. lib. 3. disput. 6. a nu. 4. Agid. de ConineK de Sacram. & censur. tom. 2. disput. 27. dub. 5. num. 50. Valer. Reginald. in praxi fori ponitent. lib. 31. num. 225. Bonacin. de matrim. q. 2. puncto 6. num. 12. Torrelblanca de iure spirit. lib. 2. c. 15. sect. 13. num. 30. cum segg. Ego ipse d. alleg. 32. num. 9. & d. c. 1. num. 17.

26. Vbi scilicet ambo contrahentes in vna, & eadem habitant Parochia, nam quoniam illi sunt diuersarum Parochiarum, in vtraque sponfa & sponfa Parochia denunciations esse faciendas, resoluunt Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 3. num. 21. Petr. Ledesma de matrim. q. 45. art. 5. puncto 3. & in summa part. 1. de Sacrament. matrim. cap. 6. conclus. 7. vers. basse. de aduertir. Henriq. d. lib. 11. cap. 7. §. 1. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. matrimonium. §. 5. Possuin. de officio curati. cap. 10. num. 3. Sanch. d. lib. 3. disput. 6. num. 4. Chamerot. de Sacrament. tract. 12. de matrim. dub. 17. vers. quinto. Vgolin. de officio Episcopi. c. 15. §. 11. num. 2. Rebelle de obligat. iustit. part. 2. lib. 2. q. 7. num. 10. vers. que loco. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 225. Agid. de ConineK d. tom. 2. disput. 27. num. 40. Aloyf. Ricc. in praxi aurea resol. 437. Molise. in summ. Theologia moralis. tract. 4. cap. 8. num. 14. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 26. §. 4. in princ. Gutier. de matrim. cap. 56. num. 5. Bonacin. d. q. 2. puncto 6. num. 10. Ego ipse d. alleg. 32. num. 11. vbi etiam pluribus citatis Doctores aduerto quod si contrahentes plura habuerint domicilia, seu Parochias, faciendae sunt huiusmodi denunciations in ea, in qua diutius habitant, & principalem habent larem, vel potius in ea, in qua verosimilius est sciri impedimenta.

27. Vicarium generalem non posse impedire quod Parochi denunciations faciant absque sua licentia, dixi de officio, & potest. Parochi. cap. 21. num. 16. addens sic fuisse decifum sub die 27. Maij 1617.

28. Denunciations non esse de substantia, aut forma, earumque omissione minime irritari matrimonium, tenent Nauarr. in man. cap. 22. nu. 70. vers. tertio aduertendum, & conf. 17. nu. 4. sub tit. de sponsal. in nouis. Hippol. Riminald. conf. 691. nu. 34. lib. 6. Salzed. ad Bernard. in pract. c. 76. verb. suspenditur ab officio, vers. ante omnia, Sarmient. select. lib. 1. c. 6. num. 7. Petezl. 1. tit. 15. lib. 5. ordin. Paul. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 3. num. 21. in med. Vinald. in candel. aureo, tit. de matrim. num. 84. & 85. Spin. d. gloss. 15. princip. a num. 24. Segura Daualos d. p. 2. c. 15. num. 36. & c. 16. num. 1. Matienf. in rubric. tit. 1. gloss. 1. num. 34. lib. 5. noue recopil. Fr. Emman. in summa tom. 1. cap. 217. num. 2. Henriq. in summa lib. 11. cap. 5. §. 1. Vega in summa lib. 3. cap. 166. Petr. de Ledesma de matrim. quest. 45. art. 5. puncto 2. dub. 1. conclus. 2. & in summa p. 1. de Sacrament. vbi de sacram. matrim. cap. 6. concl. 2. in fine Gutier. de iuram. confirmat. p. 1. c. 51. nu. 2. & canon. lib. 1. c. 19. nu. 12. & pract. lib. 2. quest. 4. num. 13. & in tract. de matrim. cap. 56. num. 2. & c. 73. num. 1. Chamerot. de Sacram. tract. 12. de matrim. dub. 17. pag. 724. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 83. num. 7. Platet. in praxi Episcop. p. 2. cap. 4. num. 29. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. part. 2. cap. 9. nu. 45. Aloyf. Ricc. in praxi fori Eccles. decis. 257. in 1. edit. alias resol. 274. num. 6. in 2.

- in 2. edit. Vgolin. de officio, & potest. Episcopi. c. 15 §. 11. num. 6. Sanch. de matrim. lib. 3. disput. 5. Rebell. de obligat. iur. fit part. 2. lib. 2. quest. 7. sect. 2. nu. 8. Gasp. Hurtado in tract. de matrim. disput. 5. difficle. 18. num. 58. cum seqq. Valer. Reginald. in praxi fori poenit. lib. 31. num. 222. Aegid. de Coninck de Sacram. tom. 2. disput. 27. num. 49. Mart. de iurisdict. p. 4. casu 71. num. 11. cum seqq. Armendar. in addit. ad recop. legum Navarrae lib. 4. tit. 15. lib. 1. de matrim. num. 2. & 3. Franc. Molin. d. differ. 11. num. 45. Campan. in diuorsorio iuris canon. rub. 11. cap. 13. num. 143. Fernandez in examine Theolog. moral. p. 3. cap. 17. §. 2. num. 5. Molfes. in summa Theolog. moral. tract. 4. cap. 9. num. 24. Bonacin. de matrim. q. 2. puncto 6. num. 6. Basil. Pont. in simili tract. lib. 5. cap. 30. num. 2. Rot. apud Farin. decisio. 390. nu. 5. part. 2. recent. & in Vlixbonen. matrimonij 16. Februarij 1622. coram Patriarcha Monzanedo. & apud Postium post tract. mandati de manu tenendo decis. 241. num. 12. Marcel. Vulpe in praxi iudic. fori Eccles. cap. 15. num. 7. Ego ipse dicta alleg. 32. num. 1.
- Contra Cephal. conf. 421. à num. 1. lib. 3. & Menoch. conf. 79. num. 70. & conf. 398. per tot. existimantes denunciationum omissionem matrimonium vitare.
22. Peccare tamen grauius Parochum prætermisiss denunciationibus matrimonium celebrantem sine facultate, aut legitima causa, resoluunt Spin. dicto gloss. 15. prime. num. 16. Chamerot. d. dub. 17. notab. 1. Petr. de Ledesma de matrim. quest. 45. art. 5. vers. sed aliud est dubium, & in summa d. cap. 6. concl. 6. Ceuall. dicto quest. 604. num. 85. Gutier. de iurament. confirmat. part. 1. cap. 51. nu. 29. & in tract. de matrim. cap. 56. nu. 4. & c. 57. nu. 1. Aloyf. Ricc. d. resol. 224. num. 2. Aegid. de Coninck d. disput. 27. num. 51. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 123. Sanch. d. lib. 3. disput. 5. num. 6. Molfes. d. tract. 4. cap. 9. num. 25. Fernandez. d. p. 3. cap. 16. §. 2. num. 12. Bonacin. d. puncto 6. num. 8. & 9. Basil. Pont. de Sacrament. matrim. lib. 5. cap. 30. num. 3. Armendar. d. l. 1. de matrim. num. 4. vbi ait Parochum prætermisiss denunciationibus matrimonium celebrantem ab Ordinario seuerius puniendum. Ego ipse d. alleg. 32. num. 2. & d. cap. 21. num. 25.
23. Parochum timore mortis matrimonio assistentem omisiss debitis denunciationibus non peccare, nisi id faciat in contemptum Clauium, post Sanch. tenet Galet. in margarita casuum conscient. verb. Parochus 4.
24. Parochum, qui omisiss denunciationibus sine licentia Ordinarij aliquos desponsauit, incurere poenam triennalis suspensionis comminatum in cap. cum inhibicio §. sande de clandest. desponsat. tenent Maiol. de irregul. lib. 3. c. 25. num. 17. Henriq. d. lib. 11. c. 5. §. 6. Sahag. ad tit. de sponsal. num. 46. Sanch. lib. 2. disp. 48. num. 5. Bonacin. d. puncto 6. num. 3. Ego ipse d. alleg. 32. num. 7. & d. cap. 21. num. 27.
25. Matrimonium enim clandestinum quoad incurrendas penas matrimonij clandestinis appositas, dici quoad propria auctoritate, & sic illicitè denunciations huiusmodi omittuntur, etiam si illud deinde fiat coram Parocho, & testibus, tenent Henriq. d. lib. 11. c. 6. §. 2. licet ita M. Petr. de Ledesma d. cap. 6. dub. 3. prope fin. Gutier. de matrim. cap. 55. nu. 5. Sanch. lib. 2. disput. 1. Basil. Pont. de Sacram. matrim. lib. 5. cap. 37. Aegid. de Coninck d. tom. 2. disput. 18. num. 103. & disput. 27. num. 83. Franc. Molin. de ritu nupt. lib. 2. differ. 11. ex nu. 40. Contra Petr. de Ledesma de matrim. q. 45. art. 5. Molin. de iustit. tract. 2. disput. 176. Hurtado d. disp. 5. difficle. 22.
26. Quibus denunciationibus factis, &c. Parochum non debere ad celebrationem matrimonij procedere statim atque denunciations tres factæ erunt, sed trium, vel duorum saltem dierum spatium intericere, vt liceat vnicuique de impedimentis cogitare, eaque aperire, nisi temporis angustijs præmatur, siue instantis Aduentus tempore, siue Quadragesimæ, dixi d. c. 21. nu. 23.
27. Si nullum legitimum opponatur impedimentum. Denunciationum vi, qui nouit aliquod impedimentum inter volentes contrahere, etiam si occultum sit, & illud probare non possit, sub peccato mortali teneri denuntiare, tradunt Chamert. dicto dub. 27. vers. septimo, & vers. nono, Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 228. Gutier. Canon. lib. 1. cap. 11. num. 21. & 27. & de matrim. cap. 59. Sanch. lib. 3. disp. 13. num. 2. Aegid. de Coninck d. disput. 27. dub. 7. nu. 61.
- Bonacin. d. q. 2. puncto 6. num. 20. Ego ipse d. alleg. 32. num. 25. Hurtado de matrim. disp. 5. difficle. 21.
- Cognoscentem aliquod impedimentum, vel occultum, aut sub secreto, ita vt solus ipse nouerit, præcipue si nascitur ex infamia, aut peccato, non teneri detegere, sicut nec teneri impedimenta denuntiare cum graui suo incommodo, vel aliorum scandalo, tenent Chamert. vbi proximè, Bonacin. d. puncto 6. num. 20. Basil. Pont. de impedim. matrim. c. 26. §. 4. vers. denique. Hurtado d. difficle. 21. num. 75. vers. id autem.
8. In facie Ecclesie. Non impedire hæc verba quin domi matrimonium celebrari possit, in tantum quod Ordinarius prohibere non potest, quin matrimonia domi celebrentur celebrata Concilij forma, sed cum maximè deceat vt in Ecclesia celebrentur, debere id hortari, non præcipere, referunt decisum Franc. Leo in thesauro fori eccles. p. 2. cap. 9. num. 48. Posseu. de officio Curati, cap. 10. num. 15. Sanchez d. lib. 3. disp. 15. num. 20. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 241. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 26. §. 2. vers. certis, Rebello dict. p. 2. lib. 2. quest. 7. num. 11. Ego ipse d. cap. 21. nu. 29. Diana moral. resol. p. 3. tract. 4. resol. 279. Marcel. Vulpe d. cap. 15. num. 15.
9. Viro, & muliere interrogatis. Parochum teneri contrahentes interrogare de mutuo consensu, vtrum scilicet femina velit ducere virum, & vir feminam, asserunt Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 175. Aegid. de Coninck d. disp. 27. dub. 5. num. 74. Gutier. d. cap. 69. ad finem. Bonacina de matrim. quest. 1. puncto 8. num. 40. Filliuc. d. tract. 10. num. 223. Ego ipse d. alleg. 32. num. 168. & d. cap. 21. num. 87.
10. Alias si omittat, grauius peccare resoluunt Basil. Pont. d. cap. 26. §. 2. vers. ex quibus, condit. 6. nisi certis esset de mutuo illorum consensu, tunc enim omissionem huius interrogationis esse tantummodo peccatum veniale, resoluunt Bonacin. d. num. 40.
11. Et eorum mutuo consensu intellecto. Quibus nam signis sufficienter exprimi possit consensus ad matrimonium requisitus? vide Petr. de Ledesma in summa. part. 1. de Sacrament. vbi de sacrament. matrim. cap. 8. Rebell. d. li. 2. question. 10. Gutier. d. tractat. de matrim. cap. 46. Gaspar Hurtado in simili tractat. disp. 3. difficle. 2. cum seqq.
- Ad valorem contractus matrimonij non requiri quod consensus actualis vtriusque sit simul tempore, id est, vnus statim post alterum, resoluunt Mai. in dist. 27. quest. 1. Nauar. in man. c. 22. num. 80. Aegid. de Coninck d. disp. 24. dub. 7. existimantes nullam temporis distantiam inter consensum actualem vnus, & inter consensum actualem alterius, quamuis maximam, obstare valori contractus matrimonij, dum prior consensus permaneat saltem habitualiter, Sot. in 4. dist. 27. q. 1. art. 3. Cou. de sponsal. p. 2. cap. 4. in princ. Henriq. d. lib. 11. cap. 3. Barthol. Ledesma de matrim. dub. 17. Sanch. de matrim. lib. 2. disp. 32. Basil. Pont. in simili tract. li. 2. cap. 16. tenentes requiri quod non sit magna distantia inter consensum actualem vnus, & consensum actualem alterius, quia post magnam distantiam non remanet, nec durat moraliter consensus prior, ac proinde ex priori consensu multum distante à posteriori, & ex posteriori non potest actu fieri contractus matrimonij, qui ex consensu vtriusque essentialiter coalescit. Discrepant tamen isti Doctores in taxanda distantia, quæ valori matrimonij obstat, quia Sot. existimat distantiam septemij obstat, Henriquez distantiam biennij, Ledesma distantiam vnus anni, Sanch. verò taxationem distantie obstantis remittit arbitrio prudentis, attentis peculiaribus circumstantijs.
- Vtrum autem ad reuoluidandum contractum matrimonij nullum, quia vni deficit consensus verus, aut legitimus, sufficiat quod iste renouet consensum absque eo quod alter, qui verè, & legitime consensit, iterum de nouo consentiat? Sufficere, quod ille, cui deficit consensus verus, aut legitimus, de nouo consentiat, absque eo quod alter iterum de nouo consentiat, affirmant Nauar. d. cap. 22. num. 80. Henriq. d. lib. 11. cap. 10. Sanch. dict. lib. 2. disp. 32. Aegid. de Coninck d. disput. 24. dub. 10.
- At non sufficere, quod ille, cui deficit consensus verus, aut legitimus, de nouo consentiat, sed necessarium esse quod vterque de nouo consentiat, tenent Barthol. Ledesma

Ledesma de matrimo. dub. 19. Paul. Comit. respons. moral. lib. 1. quest. 120. Basil. Pont. de sacrament. matrimo. lib. 4. cap. 24. Gasp. Hurtado in simili tract. disp. 3. difficult. 9.

41. *λ* Ego vos in matrimonium coniungo, &c. Ad matrimonij validitatem minimè requiri vt Parochus, vel alius Sacerdos assistens vitatur in eius celebratione his verbis, tenent Perez l. 1. vers. prater ea necessarium est, tit. 1. lib. 5. ordin. pag. 39. Petr. Ledesma de matrimo. q. 43. art. 1. dub. 4. concl. fin. & quest. 45. art. 5. puncto 3. ante primum dub. concl. 2. & in sum. part. 1. de sacrament. vbi de factam. matrim. cap. 1. concl. 15. in fine, Henric. d. lib. 11. cap. 2. §. 7. Segura Daualos d. p. 2. cap. 15. num. 52. Sanch. d. lib. 3. disp. 3. §. num. 4. Franc. Leo in thesauro fori eccles. d. 2. c. 9. num. 36. Ceuall. d. q. 604. num. 53. Franc. Molin. d. differ. 11. num. 125. Basil. Pont. de impedim. matrim. cap. 26. §. 2. vers. ex quibus, condit. 7. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 175. Agid. de ConincK d. disp. 27. dub. 4. num. 45. Sayr. in floribus decif. sub tit. de sponsal. decif. 61. Cened. d. lib. 1. q. 30. nu. 38. Filiuc. d. tract. 10. num. 221. Gutier. d. c. 69. num. 3. Campan. in diuersis iuris Canon. rub. 1. num. 50. Bonacin. d. q. 2. puncto 8. num. 39. vbi etiam quòd Parochus tenetur ex precepto Concil. d. cap. 1. vti predictis verbis, vel saltem alijs, iuxta ritum, & consuetudinem patriæ, refero Ego ipse d. alleg. 32. num. 169. & d. c. 21. num. 88.

42. Et istorum verborum omissionem esse peccatum mortale cum violetur Concilij præceptum, resoluunt Salzed. d. cap. 76. lib. 8. vers. secundo, Henric. d. lib. 11. cap. 2. §. 1. Rebello d. lib. 2. q. 7. sect. 1. num. 4. Contra Sanch. lib. 8. disp. 38. num. 7. Agid. de ConincK d. dub. 4. num. 45. Gutier. d. cap. 69. num. 16. Bonacin. d. puncto 8. num. 39. vers. rogabis, existimantes esse tantum peccatum veniale.

43. *μ* Quòd si aliquando probabilis fuerit suspicio, &c. Cum probabiliter timetur impediendum malitiosè matrimonium si trina monitio, vel vna tantum præcedat, Parochus, & testibus presentibus celebrari posse matrimonium, dummodo postea ante consummationem denunciations fiat, nisi Ordinarius, cuius id prudentiæ committit Concil. aliter iudicet, debere fieri, ex hoc loco colligunt Perez l. 1. tit. 15. lib. 8. ordin. pag. 284. Menoch. conf. 69. Gutier. canon. lib. 1. cap. 19. & in tract. de matrimo. cap. 37. num. 3. Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarra. lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. num. 21. & 35. Franc. Molin. d. different. 11. num. 52. cum seqq. Sanch. lib. 3. disp. 9. Agid. de ConincK d. disp. 27. nu. 52. Gaspar Hurtado de matrim. disp. 5. diff. 19. num. 65.

44. Nullo tamen modo posse Parochum, quoties timetur malitiosè matrimonium impediendum, huiusmodi denunciations omittente, vt fiant antequam consummetur, nisi dispensatio difficultè obtineri possit, tradunt Nauarr. conf. 1. sub tit. de clandest. desponsat. in vtraque edit. Henric. d. lib. 11. cap. 5. §. 5. Menoch. conf. 69. nu. 61. Sanch. lib. 3. disp. 7. num. 17. Agid. de ConincK d. disp. 27. num. 53. Mari. Antonin. var. resol. lib. 1. resol. fin. casu 4. Ego ipse d. alleg. 32. num. 20. & d. cap. 51. num. 24.

Veluti si tale periculum & adeò vrgens necessitas premat vt non sit locus adeundum Ordinarium pro dispensatione obtinenda, veluti si vigeat necessitas instantis mortis pro accipienda in coniugem concubina ad satisfaciendum fame, aut filios legitimos relinquendum, vel oporteat ad nubendum viro inæquali, qui aliter discedit, & voluntatem mutabit, nam his casibus posse Parochum absque facultate Episcopi, quæ commodè non potest haberi, celebrare matrimonium omittis denunciationsibus, illas faciendo post contractum matrimonium, tenent Henric. d. §. 5. Sanch. d. lib. 3. disp. 10. à num. 25. Gutier. de matrim. cap. 56. num. 3. & cap. 57. num. 6. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 224. & nu. 236. Basil. Pont. d. cap. 26. §. 4. vers. sunt tamen, Bonacin. d. puncto 6. num. 7. vers. dixi, il seculo. Posseuin. d. cap. 10. num. 11. Fernandez d. part. 3. cap. 17. §. 2. num. 12. Ego ipse d. alleg. 32. num. 53. & d. cap. 21. num. 24. D. Noguero. allegat. iuris tom. 1. alleg. 24. num. 181. & 182.

45. *ν* Matrimonium malitiosè, &c. Arbitraria pœna puniendum esse illum, qui falsa impedimenta denuntiat, vt matrimonium impediatur, per cap. cum inhibitiõ, §. fin. de clandest. desponsat. tenent Menoch. de arbit. casu 453. num. 2. Vgolin. de officio, & potest. Episcopi, cap. 15. §. 11. num. 6.

Et Deinde ante illius consummationem denunciations, &c. 45. Matrimonium contractum non præmissis denunciationsibus esse validum, quamuis ordinarius recuset dare licentiam quòd fiant post, tenet Sel. in select. can. c. 18. nu. 19. vbi refert ita fuisse decisum in Mediolanen. 23. Februarij 1630.

47. *ο* Nisi Ordinarius ipse, &c. Vide Salzed. d. c. 76. vers. diff. p. 1. lit. D. Menoch. conf. 453. num. 5. Henric. d. lib. 11. cap. 5. §. 5. Petr. de Ledesma in summa p. 1. de sacrament. vbi de factam. matrim. cap. 6. concl. 7. Franc. Leo in thesauro fori eccles. part. 2. cap. 9. num. 51. Vgolin. de officio, & potest. Episcopi, cap. 60. à num. 3. Posseuin. de officio curati, cap. 10. nu. 2. Sanch. lib. 3. disp. 7. num. 4. cum seqq. Valer. Reginald. d. lib. 31. à num. 232. Basil. Pont. de impedim. matrim. cap. 26. §. 4. vers. debent, Franc. Molin. d. differ. 11. nu. 58. Campan. in diuersis iuris Canon. rub. 6. c. 3. nu. 42. Gaspar Hurtado de matrim. disp. 5. diff. 19. in princ. Torreblanca de iure spirit. lib. 2. c. 15. sect. 13. num. 31. Ego ipse d. alleg. 32. nu. 27. D. Noguero. allegat. iuris tom. 1. allegat. 23. num. 105. vbi quòd Ordinarius dispensare potest in monitionibus, & num. 107. ad hoc quòd in arbitrio Ordinarij est dispensare non solum pro causis expressis à Concilio, sed pro alijs quibuscumque, & quòd examen harum causarum non est necessarium quòd fiat iudicialiter, sed sufficit quòd summarie & extrajudicialiter fiat, idem tenet alleg. 24. num. 184. & 185. vbi num. 186. resoluunt quòd monitionum dispensatio absque causa concessa, valet.

48. Quando contrahentes sunt diuersarum diocesium, Ordinarius vtriusque posse in denunciationsibus dispensare, & pro vtroque contrahente sufficere dispensationem vnus, quamuis matrimonium fiat in diocesi Ordinarij alterius, quia verè fiet ob Ordinario, tradunt Sanch. d. disp. 7. num. 7. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 232. vers. secunda. Agid. de ConincK d. disp. 27. dub. 6. num. 54. vers. nota quando, Gutier. de matrimo. cap. 46. num. 10. ad fin. Bonacin. d. quest. 2. puncto 6. num. 7. vers. sed modò, Gaspar Hurtado d. disp. 5. diff. 19. num. 64. vers. addidimus, Ego ipse d. alleg. 32. num. 35.

49. Et hanc facultatem dispensandi in denunciationsibus posse Episcopum alteri delegare, resoluunt Rebuff. in praxi benefic. tit. de forma vicariatus, nu. 155. Spin. d. gloss. 16. princip. numer. 29. post Soar. de Pace, & Petr. Ledesma. Ceuall. d. quest. 604. num. 93. & 99. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 235. in princip. Agid. de ConincK d. disp. 27. num. 55. concl. 3. Gutier. de matrim. cap. 56. num. 13. Bonacin. d. quest. 2. puncto 6. num. 7. vers. secundo, Ego ipse d. alleg. 32. num. 36.

50. Vicarium generalem Episcopi ex vi sui officij posse dispensare vt denunciations postponentur, vel vt omnino omittantur, quia venit appellatione Ordinarij, tenent Salzed. d. cap. 76. lit. D. vers. sed dubium, Cauall. can. decif. 29. numero 17. part. 1. Segura Daualos d. part. 2. cap. 16. num. 2. & 3. Sbroz. de officio vicarij. lib. 2. quest. 201. num. 1. & seq. & questione 43. num. 28. & 29. Fr. Emman. in summa tom. 1. cap. 217. num. 4. Petr. de Ledesma etiam in summa p. 1. de sacram. vbi de factam. matrim. cap. 6. concl. 7. dub. 1. Flores de Mena var. lib. 3. quest. 24. nu. 26. Gutier. canon. lib. 1. cap. 19. num. 13. & de matrimo. cap. 56. num. 11. Erasim. à Cochier de iurisdic. ordin. in exemptos. p. 1. quest. 1. numer. 10. Lazar. de monitor. sect. 1. quest. 6. num. 4. Basil. Pont. de impedim. matrim. cap. 26. §. 4. vers. debent, & de factam. matrim. lib. 5. cap. 30. Ceuall. d. quest. 604. num. 92. ad fin. Sahag. ad tit. de sponsal. num. 53. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decif. 259. in 1. edit. alias 226. in 2. edit. Sánchez d. lib. 3. disp. 7. num. 9. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 233. Agid. de ConincK d. disp. 27. num. 55. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 83. num. 10. cum seqq. Nicol. Garc. de benefic. p. 3. c. 8. num. 54. Molfes. in sum. Theolog. moral. tract. 4. c. 8. num. 20. vbi num. 22. limitat in Vicario foraneo Episcopi, Narbona de appell. à Vicario ad Episcopum. p. 1. num. 216. alt. Narbona frater l. 59. gloss. 1. num. 59. tit. 4. lib. 2. recopil. Gaspar Hurtado d. disp. 5. diff. 19. num. 63. Marcel. Vulpe in d. praxi c. 15. num. 10. nouissime Spercl. decif. 97. num. 6.

Contra Cephal. consil. 421. num. 72. cum seq. vol. 3. Menoch. de arbitrar. casu 453. num. 5. & conf. 69. num. 55. cum seq. Spin. in speculo testament. gloss. 15. princip. num. 29. Henriquez d. lib. 11. cap. 3. §. 5. Soar. de Pace in pract. tom. 2. prelud. 3.

- pralud. 3. in fine, Anton. Gom. in explicat. Bullæ Cruciatæ, cap. 4. num. 19. & 21. Franc. Molin. d. different. 11. nu. 64. cum multis seqq. existimantes Vicarium generalem Episcopi non posse ex vi sui officij denunciations huiusmodi remittere.
51. Et hanc facultatem dispensandi in his denunciationibus posse Vicarium generalem Episcopi specialiter, non tamen generaher delegare, tenent Sanchez d. disp. 7. nu. 21. Bonacina d. q. 2. puncto 6. num. 7. vers. secundo. Ego ipse d. alleg. 32. num. 37.
52. Iurisdictionem Episcopalem habentes, nullique dicecesano subditos posse huiusmodi denunciations remittere, quia Ordinarij appellatione veniunt, resolunt Nauarr. consil. 5. sub tit. de sponsal. in 1. edit. alijs consil. 2. sub tit. de clandest. desponsat. in 2. edit. Henriquez d. lib. 11. cap. 5. §. 5. Fr. Emman. in summ. p. 1. cap. 217. num. 4. Sahagun ad tit. de sponsalib. num. 53. Gaspar Hurtado de matrim. disp. 5. diffie. 19. num. 63. in med. Marcel. Vulpe d. cap. 15. num. 9. Modern. de supplic. ad Sanctissim. p. 2. cap. 4. num. 21. Ego ipse d. allegat. 32. num. 30.
53. Abbates igitur, qui Ordinarij sunt, & habent iurisdictionem Episcopalem posse has denunciations remittere, tenent Sayr. in floribus decif. sub tit. de sponsal. decif. 9. Sanch. d. lib. 3. disp. 7. num. 4. Flores de Mena var. lib. 3. q. 24. num. 23. Stephan. Gratian. d. cap. 83. num. 15. Franc. Molin. d. different. 11. num. 60. Molfes. in sum. Theolog. mor. tract. 4. cap. 8. num. 21. Gaspar Hurtado d. num. 62. brope fin. Marcel. Vulpe d. e. 15. num. 9. Modern. d. cap. 4. n. 22. Ego ipse d. alleg. 32. num. 31.
54. Habentes Abbatis, aut alias dignitates in commendam, quibus annexa est iurisdictione Episcopalis, has denunciations sine speciali concessione Apost. remittere non posse, referunt decifum Franc. Leo in thesauro fori eccles. part. 2. cap. 9. num. 55. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. num. 22. Gasp. Hurtado d. num. 63. in fine. Garc. de benefe. p. 5. cap. 8. nu. 56. Contra Petr. de Ledesma in summa p. 1. de Sacram. vbi de matrim. c. 6. concl. 7. dub. 1. vers. sequeste lo segundo, Gonzalez. ad reg. 8. Cancel. gloss. §. 8. nu. 28. quos sequutus fui d. alleg. 32. num. 32.
55. Vicarium S. Ioannis Hierosolymitani posse huiusmodi denunciations remittere, tenent Molfes. d. tract. 4. c. 8. num. 21. in fine. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 6. §. 4. vers. debent. Ego ipse d. alleg. 32. num. 33. in fine.
56. Magistrum scholæ Salmanticens. respectu scholasticorum, qui in matricula descripti sunt, posse huiusmodi denunciations remittere, tenent Fr. Emman. d. cap. 217. num. 4. Sanch. d. disp. 7. num. 4. Gutier. de matrim. cap. 56. nu. 9. Ego ipse d. alleg. 32. num. 33. in princip.
57. Archiepiscopum in alterius etiam dicecesani Antistitis Episcopatu denunciations remittere non posse, resoluit Franc. Molin. d. different. 11. num. 34. quem refero d. alleg. 32. num. 34.
58. Quod illius prudentie, & iudicio, &c.] Vide Henric. d. cap. 5. §. 5. Gutier. de matrim. cap. 57. in princ. Bonacin. dicit. puncto 6. num. 7. vers. dixi, il 1. Gasp. Hurtado de matrim. disp. 5. diffie. 20. à princip. vbi num. 67. resoluit esse iustas causas ad dispensandum vt omittat denunciations ante matrimonium ob suspensionem prudentem quod matrimonium malitiosè, seu iniuste impediatur, omittantur etiam post matrimonium, & nunquam fiant additque præter causam dictæ suspensionis esse alias causas iustas ad dispensandum vt denunciations omittantur ante matrimonium, & fiant post illud contractum, immo etiam vt nec postea fiant, sed omnino omittantur adhuc quando non sunt omisse ob dictam suspensionem, & cita Sanchez. d. lib. 3. disp. 9. Agid. de Coninck d. disp. 27. dub. 6. Basil. Pont. in tract. de matrim. lib. 5. cap. 32.
59. Ex causis igitur iustis posse Ordinarium in denunciationibus dispensare tenent Menoch. consil. 69. num. 62. & 63. de arbit. casu 453. num. 5. Salzed. ad Bernard. in pract. cap. 76. vers. dispensat. Segura Daualos d. p. 2. cap. 16. num. 17. Fr. Emman. d. cap. 217. num. 3. Soar. de Pace in pract. tom. 2. pralud. 3. numer. 11. Spin. d. gloss. 15. princ. numer. 18. Henriquez d. lib. 11. cap. 5. §. 5. Anton. Gom. super Bullam Cruciatæ, part. 4. quæst. 4. num. 26. Ceuall. d. quæst. 604. nu. 103. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decif. 258. in 1. edit. alijs resol. 225. num. 1. in 2. edit. Sanch. d. lib. 3. disp. 8. num. 1. Agid. de Coninck d. disp. 27. dub. 6. num. 55. Gutier. canon. lib. 1. c. 19. num. 6. cum seqq. & de matrim. cap. 57. num. 1. & 2. Bonacin. d. quæst. 2. puncto 6. num. 7. vers. tertium dubium est, Molfes. in summa Theolog. moralis, tract. 4. cap. 8. num. 24. Nouar. in singul. canon. concl. 77. à num. 4. Gaspar Hurtado d. disp. 5. diffie. 20. num. 68. in princip. Ego ipse d. allegat. 32. num. 38. D. Nogueroi. d. alleg. 23. nu. 106. In tantum quod Ordinarius remittendo dictas denunciations sine iusta & rationabili causa peccaret mortaliter, vt tradunt Spin. d. gloss. 15. princ. num. 28. Soar. de Pace d. pralud. 3. num. 11. Aloyf. Ricc. d. resol. 225. nu. 2. Non tamen necesse est vt Ordinarius cognoscat iudicialiter causam dispensandi subesse, sed sufficere etiã nouerit extra iudicium, tenent Sanch. d. disp. 8. num. 4. Gutier. d. cap. 57. num. 2. Bonacin. loco proxime citato, Aloyf. Ricc. d. resol. 225. num. 1. Gaspar Hurtado d. disp. 5. diffie. 20. num. 73.
- Iustas verò causas ad dispensandum in denunciationibus plures referunt Sot. in 4. disp. 28. quæst. 2. art. 3. Syluest. in summa verb. matrimonium 6. quæst. 7. Bortæ. de synodo Episcopi, p. 3. art. 1. Fr. Ludou. Lop. in instruit. consciens. p. 1. cap. 87. Henric. d. lib. 11. cap. 16. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. matrimonium, §. 9. Piafec. in simili praxi part. 2. c. 4. num. 30. Petr. de Ledesma in summa p. 1. de Sacram. vbi de sacram. matrim. cap. 6. concl. 6. vers. lo segundo, Fernandez in examine Theolog. moralis, part. 3. cap. 16. §. 2. nu. 8. Aloyf. Ricc. d. resol. 225. Franc. Molin. de ritu nupt. libro 2. different. 11. num. 50. Vgolin. de potest. Episcopi, cap. 50. nu. 4. Sanch. d. lib. 3. disp. 9. Stephan. Gratian. discip. forens. cap. 83. num. 25. cum multis seqq. Valer. Reginald. in praxi fori paucient. lib. 31. num. 224. Agid. de Coninck d. disp. 27. à num. 56. Gutier. de matrim. cap. 57. à num. 3. Molfes. d. cap. 8. num. 24. cum seq. Bonacina d. q. 2. puncto 6. numer. 7. dub. 3. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 26. §. 4. vers. sunt tamen, Gaspar Hurtado d. diffie. 20. à num. 68. Marcel. Vulpe d. cap. 15. à num. 20. Ego ipse d. allegat. 32. à num. 40. vsque ad nu. 49. Et demum quæ sint iustæ causæ ad dispensandum in denunciationibus, Ordinarij arbitrio relinquunt tradunt Gutier. Canon. lib. 1. cap. 19. num. 2. & cap. 20. num. 24. Menoch. de arbit. casu 453. num. 5. Franc. Molin. d. different. 11. num. 50. Et quando absque causa fuerit dispensatio, quamuis lethale peccatum Ordinarius committeret, valida esset, Sanchez. d. disp. 8. num. 2. Cened. canon. q. 30. num. 8. quos refert Nogueroi alleg. 24. nu. 186.
- Disparitatem conditionis, ætatis, diuitiarum, & qualitatis esse causam dispensandi in denunciationibus vt omnino omittantur, tradunt, Nauarr. in man. cap. 22. num. 70. vers. aduertendum, Salzed. d. e. 76. ad fin. vers. dispenser, Spin. d. gloss. 15. princ. num. 28. & seq. Segura Daualos d. p. 2. cap. 16. num. 6. Vega in summ. lib. 3. casu 211. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. Matrimonium, §. 9. in fine, Sanchez. d. disp. 9. num. 3. Stephan. Gratian. d. cap. 83. num. 25. Franc. Molin. d. differ. 11. num. 50. Aloyf. Ricc. d. resol. 225. vers. quinta, Molfes. d. cap. 8. num. 29. Nouar. in singul. canon. d. concl. 77. num. 5. Ego ipse d. allegat. 32. num. 46. Gasp. Hurtado d. diffie. 20. num. 69. vers. quinta. Marcel. Vulpe d. cap. 15. num. 20. vers. 2. & 3.
- Articulum mortis in volente contrahere cum concubina vt legitime filios ex ea habitos, vel vt eam non relinquat inhonoratam, quamuis ex ea non genuerit filios, esse iustam causam dispensandi in denunciationibus vt postponantur, asserunt Sarmient. lib. 1. select. cap. 6. num. 7. Couarr. de sponsal. p. 2. cap. 6. in initio, num. 12. in fine, Spin. d. gloss. 15. princ. num. 25. Azeued. l. 1. num. 38. tit. 1. lib. 5. noua recop. Fr. Emman. d. cap. 217. num. 2. concl. 77. 1. Petr. de Ledesma d. conclus. 6. vers. el tercero, Henric. d. lib. 11. c. 5. §. 5. Aloyf. Ricc. d. resol. 225. num. 3. vers. septima, Stephan. Gratian. d. e. 83. num. 26. Marc. Anton. Genuent. in praxi Archiep. Neapol. cap. 26. sub num. 2. Sanch. d. lib. 3. disp. 9. num. 19. Molfes. d. cap. 8. num. 33. Nouar. d. conclus. 77. num. 7. Ego ipse d. allegat. 32. num. 47. Gaspar Hurtado d. diffie. 20. num. 68. in fine. Nouar. d. conclus. 77. num. 7.
- Verecundiam in diu habitis pro coniugibus esse iustam causam dispensandi in denunciationibus vt omnino

nino omittantur, tenent Nauarr. in man. cap. 16. num. 37. Gutier. de iuram. confirm. p. 1. cap. 51. num. 22. vers. Et tenendo, Sanchez d. lib. 3. disp. 9. num. 5. Aloyf. Ricc. d. resol. 225. vers. quarta, Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 235. vers. prima. Aegid. de Coninck d. disputat. 27. num. 50. vers. secundo sine infamia, Molfes. d. cap. 8. num. 28. Gaspar Hurtado d. difficut. 20. num. 69. vers. quarta. Ego ipse d. allegat. 32. num. 40.

66. Vicinitatem temporis, quo nuptiæ solemnnes prohibentur, itaq. nequeant omnes denunciationses præmitti, esse iustam causam dispensandi in eis vt postponantur, resoluunt Zerol. d. verb. Matrimonium, §. 9. in mod. Ceual. d. quest. 604. num. 106. Marc. Anton. Genuenf. d. cap. 26 sub n. 3. Aegid. de Coninck d. disp. 27. num. 50. vers. quinto, Aloyf. Ricc. d. resol. 225. vers. sexta, Bonacina d. quest. 2. puncto 6. num. 7. vers. tertia, Vgolin. d. cap. 60. num. 4. Molfes. d. cap. 8. num. 31. Gaspar Hurtado d. difficut. 20. num. 69. Ego ipse dicit. allegat. 32. num. 48.
67. Matrimonium quando creditur iniuste impediendum, veluti per maleficia, aut parentum, seu aliorum fraudes esse iustam causam dispensandi in denuntiacionibus vt omnino omittantur, resoluunt Franc. Molin. d. differ. 11. nu. 51. Bonacina d. puncto 6. num. 7. vers. rogabis, Vgolin. d. e. 60. num. 4. Molfes. d. cap. 8. num. 32. Basil. Pont. d. §. 4. vers. tertius, Nouar. d. conclus. 77. num. 1. Ego ipse d. alleg. 32. num. 41.
68. Virgo quando est sub tutela iniqui tutoris, qui eam viro ignobili, & dispari traderet vult, esse iustam causam dispensandi in denunciacionibus, asserunt Spin. d. gloss. 15. num. 31. Sanch. d. lib. 3. disp. 9. num. 13. Aloyf. Ricc. d. resol. 225. num. 3.
69. Vel si filij essent sub potestate nouercali, secundum Seguram d. p. 2. cap. 16. num. 13. Gutier. canon. lib. 1. cap. 20. n. 29. & 30. Aloyf. Ricc. d. resol. 225. vers. secunda, Nouar. d. concl. 77. num. 6. Ego ipse d. alleg. 32. num. 42. & 44.
70. Magnates quando contracturi sunt matrimonium, & non repente, & occulte, adesse iustam causam dispensandi in denunciacionibus, vt omnino omittantur, tenent Jacob. de Graff. in aureis decisi. part. 1. lib. 2. cap. 86. & de arbit. Confess. lib. 1. cap. 41. Sanch. d. lib. 3. disp. 9. nu. 6. Bonacina d. num. 7. vers. quinta, Aloyf. Ricc. d. resol. 225. vers. tertia, Basil. Pont. d. §. 4. vers. primus, Molfes. d. cap. 8. num. 30. Nouar. d. concl. 77. num. 8. Gaspar Hurtado d. difficut. 20. num. 70. vers. sexta, vbi in vers. octaua, subdit generaliter ob quacunque notabilem commoditatem siue spirituales, siue temporalem posse iuste dispensari ab Ordinario in denunciacionibus aut præmittendis, aut omnino omittendis, vt commoditas exegerit.
71. Dispensandi iusta causa existente teneri Ordinarium sub pena peccati mortalis partibus petentibus dispensare, maxime si scandalum sequeretur, vel esset suspicio malitiosi impedimenti, tenent Sanch. d. lib. 3. disp. 10. num. 6. Molfes. d. cap. 8. num. 35. Gutier. canon. lib. 1. e. 20. num. 23. vers. præterea ordinarij, & de matrim. e. 57. num. 4. vbi num. 5. resoluunt quod in prædictis casibus potest ab eo appellari à denegatione dispensationis, saltem quoad effectum deuolutiuum, de quo latè Sanch. d. lib. 3. disp. 10. à num. 12. Et addit Gasp. Hurtado d. difficut. 20. num. 71. vers. nos ergo, tunc Ordinarium teneri dispensare partibus petentibus quoties dispensatio proficit notabiliter aut bono communi, aut ipsis contrahentibus, siue spiritualiter, siue temporaliter.
72. p. Præsentem Parocho.] Præsentiam Parochi in matrimonij necessariam non tantum corpoream, sed etiam moralem requiri cum intelligentia, & aduertentia actus, tenet Henriq. d. lib. 11. cap. 3. §. 1. Petr. Ledesma de matrim. 9. 45. art. 5. vers. fecundum dubium, Aegid. de Coninck d. disputat. 27. num. 44. Cened. pract. & canon. quest. lib. 1. q. 30. nu. 33. cum seqq. Gutier. de matrim. cap. 69. Basil. Pont. de sacram. matrim. lib. 5. cap. 21. Franc. Molin. dicit. differ. 11. num. 113. vbi num. 120. subdit, vt nedum intelligere oporteat cum quid agitur, sed vt videat, refero Ego ipse d. alleg. 32. num. 78. & de offic. & potest. Parochi e. 21. num. 49. Torreblanca d. lib. 2. cap. 15. sect. 13. num. 33. cum seqq.
73. Idem pariter dicendum de illo Parocho, qui præfens corpore est, sed animo nihil omnino aduertens, asserunt

Sanch. d. lib. 3. disput. 39. num. 5. Paul. Layman in Theolog. morali lib. 5. tract. 10. p. 2. e. 4. num. 6. in princip. Torreblanca vbi supra num. 34. nisi affectatus esset non intelligere, vt declarant Sanch. d. disput. 39. num. 6. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. num. 24. Torreblanca d. lib. 2. cap. 15. sect. 13. num. 35.

Vnde Parochum etiam vi detentum, si intelligat consensum contrahentium, validè matrimonio assistere, tenent Salzed. ad Bernard. d. e. 76. vers. tertio, Petr. de Ledesma de matrim. 9. 45. art. 5. puncto 3. dub. 2. vers. quo supposito, Spin. d. gloss. 15. num. 48. & 49. Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 219. num. 11. Ceual. d. q. 604. num. 70. Possuin. d. cap. 10. num. 20. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori eccles. resol. 213. num. 4. in 2. edit. Sanch. d. lib. 3. disput. 39. num. 9. Rebello d. p. 2. lib. 2. q. 8. num. 4. Armendar. d. l. 1. de matrim. nu. 24. Gutier. de matrim. cap. 69. num. 10. Aegid. de Coninck d. disput. 27. num. 44. Franc. Molin. d. differ. 11. num. 115. Fillic. d. tract. 10. num. 224. & seg. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 30. §. 5. in fine, & in tract. de sacram. matrim. lib. 5. e. 21. num. 8. Ego ipse d. alleg. 32. num. 82. & d. cap. 21. num. 46.

Hinc etiam Parochum reuocentem & dolose adductum, si probè intelligat & audiat contrahentium verba, validè assistere, nisi claudens aures affectatus esset non intelligere, quamuis ipse nulla verba proferat, resoluunt Segura Daualos d. p. 2. e. 15. num. 15. Mascard. de probat. conclus. 9. num. 9. Vega in sylua casuum lib. 6. casu 114. & 115. Salzed. ad Bern. d. e. 76. in 4. dub. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decisi. 243. in 1. edit. aliàs resolut. 213. in 2. edit. Fillic. d. tract. 10. num. 227. Gaspar Hurtado de matrim. disp. 5. difficut. 15. Rot. in Vlixbonæ matrimonij 16. Februarij 1622. coram bonæ mem. Patriarcha Manzanedo. Ego ipse d. allegat. 32. num. 85. & d. cap. 21. num. 47.

Parochum quippe, qui personam Ecclesiæ repræsentat, vt adigere, aut dolo inducere vt matrimonio interfir, esse graue peccatum, exceptio raro casu necessitatis, tradunt Aegid. de Coninck d. disp. 27. dub. 4. in fine, Gutier. d. cap. 69. num. 13. Paul. Layman, d. lib. 5. tract. 10. p. 2. cap. 4. num. 6. vers. esset. Ego ipse d. alleg. 32. num. 84. & d. cap. 21. num. 48. Hurtado d. disp. 5. difficut. 15. num. 51.

Præsentiam Parochi sufficere ad matrimonium, etiã ad alium finem vocatus, vel casu præfens sit, tenent Nauarr. consil. 20. num. 1. sub. tit. de sponsalib. in antiq. & consil. 11. sub. tit. de clandest. despons. in nouis, Salzed. d. e. 76. vers. tertio licet, & dub. 5. Spin. d. gloss. 15. num. 48. & 49. Azeued. l. 1. num. 39. tit. 1. lib. 5. noua recop. Ceual. d. q. 604. num. 66. Henriq. d. lib. 11. e. 3. §. 5. in fine. Piasec. in praxi Episcop. p. 2. cap. 4. num. 32. in fine, Sanch. d. lib. 3. disput. 39. numer. 10. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 182. Franc. Molin. d. differ. 11. num. 119. Gutier. d. e. 63. num. 3. cum seqq. Ego ipse d. alleg. 32. num. 88. & d. cap. 21. num. 50.

Contra Gonzal. ad regul. 8. Cancell. gloss. 48. num. 35. Armendar. d. l. 1. de matrim. num. 1. & 55. Bonacina d. quest. 2. puncto 8. num. 20. Basil. Pont. de impediment. matrim. e. 26. §. 5. in fine, & in tract. de sacrament. matrim. lib. 5. cap. 21. num. 4. existimantes præsentiam Parochi coniugij, vel confabulationis, aut alterius negotij gratia vocati non sufficere ad matrimonium.

Parochum posse assistere matrimonio suorum parochianorum in alterius parochia sine licentia Parochi illius loci, in quo assistit, resoluunt Salzed. d. cap. 76. vers. undecimo, Spin. d. gloss. 15. num. 42. Sanchez d. lib. 3. disp. 19. num. 8. & 14. Possuin. d. cap. 10. num. 17. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 177. Aegid. de Coninck d. disp. 27. nu. 22. Basil. Pont. de imped. matrim. e. 26. §. 6. vers. addendum, Bonacina d. q. 2. puncto 8. num. 14. Gutier. de matrim. e. 62. num. 5. Hurtado eod. tract. disp. 5. difficut. 6. nu. 22. vbi extendit etiam extra Episcopatum. Ego ipse d. alleg. 32. num. 95. & d. cap. 21. num. 58. quia assistentia non est actus pertinens ad iurisdictionem contentiosam, immo neque ad voluntariam.

Contra Segur. d. p. 2. cap. 15. num. 49. & Franc. Molin. d. differ. 11. nu. 136. cum seqq. existimantes hoc non esse matrimonium. Et contra Paul. Layman. d. e. 4. num. 3. in fine, putantem peccare mortaliter Parochum si in aliena parochia sponfis suis solemniter, ac publicè assistat.

Matri-

- Matrimonio validè assistit Parochus.
- 79. Putatius, Mort. in *empor. iuris civilis* p. 1. *tit. de fide infum.* q. 2. num. 6. Ioan. Baptista Costa de *remed. subsid. remed.* 127. num. 25.
  - 80. Titulum intusum beneficij habens, Sanch. d. lib. 3. *disp.* 22. num. 62. Aegid. de Coninck d. *disp.* 27. *dub.* 2. num. 26. Bonacin. d. g. 2. *punct.* 8. nu. 24. Basil. Pont. de *sacram. matrim.* lib. 5. c. 19. Ego ipse d. *alleg.* 32. num. 103. & d. cap. 21. num. 55.
  - 81. Non promotus infra annum. Ego ipse d. cap. 21. num. 55.
  - 82. Collationem suam nullam habens ob nullitatem concursus propter defectum examinatorum synodali-um. Ego ipse d. num. 51. vbi refero decifum in *Conceto.* 31. *Iulij* 1627.
  - 83. Administratione interdictus, suspensus, irregularis, vel excommunicatus non toleratus, modò nõ sit actualiter depositus, aut possessionem beneficij retineat, Henric. d. lib. 11. cap. 3. §. 4. & 5. Fr. Emman. in *sum.* tom. 1. c. 219. *concl.* 10. Ceuall. d. g. 604. num. 65. Petr. de Ledefma d. g. 45. *art.* 5. *punct.* 3. *dub.* 3. *vers.* ultimo, Sayr. *sub tit. de sponsal. decis.* 13. Galet. in *margar. casuum conscient. verb. matrimonium.* pag. 163. col. 1. Sanch. d. lib. 3. *disp.* 21. num. 4. Aegid. de Coninck d. *disp.* 27. num. 24. Rebello d. lib. 2. g. 9. num. 9. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 177. Aloyf. Ricc. in *praxi fori ecclies.* *decis.* 243. in 1. edit. alias *resol.* 213. nu. 1. in 2. edit. Gutier. de *matrim. cap.* 62. num. 23. & cap. 66. num. 19. Bonacin. d. g. 2. *punct.* 8. nu. 21. Molfes. d. *tract.* 4. cap. 8. num. 56. Mari. Alter. de *cenfur.* tom. 1. lib. 1. *disp.* 8. cap. 6. per tot. Gabr. Vafq. de *excomm. dub.* 4. Armendar. d. l. 1. de *matrim.* nu. 5. & 6. Paul. Layman. d. c. 4. nu. 5. Gasp. Hurtado de *matrim. disp.* 5. *diff.* 8. nu. 26. Basil. Pont. de *sacram. matrim.* lib. 5. c. 17. nu. 6. vbi n. 10. resoluit parochum excommunicatum assistentem matrimonio non effici irregularem, & nu. 11. subdit peccare tamen, & grauitur, de quo etiam Squillante de *oblig. cleric.* p. 3. num. 20.
  - 84. Schismaticus saltem coloratum titulum habens, si non fuit vt talis declaratus, & parochia priuatus, Nauarr. *confil.* 8. num. 2. *sub tit. de clandest. desponsat. in nouis.* Sayr. in *floribus decis.* *sub tit. de sponsal. decis.* 3. Ego ipse d. *tract.* de *officio & potestate Parochi.* cap. 21. num. 53.
  - 85. Fornicator notorie, non tamen adhuc in iudicio condemnatus, & confessus, Armendar. d. l. 1. de *matrim.* num. 19. Ego ipse d. *alleg.* 32. num. 91. & d. cap. 21. num. 54.
  - 86. Exiitens in peccato mortali, Possuin. de *officio curati.* c. 5. nu. 40. Bonacin. de *Sacram. disp.* 1. g. 3. *punct.* 2. §. 1. num. 10. Ego ipse d. *alleg.* 32. num. 106. & d. cap. 21. num. 57.
  - 87. Interdictus, seu prohibitus ab Episcopo, aut eius vicario ne aliquos matrimonio coniugat, Petr. de Ledefma d. g. 45. *art.* 5. & in *sum.* p. 1. de *Sacram.* vbi de *sacram. matrim.* c. 6. *concl.* 4. *dub.* 11. Salzed. d. c. 76. in 1. *dub.* Henric. d. lib. 11. c. 3. §. 4. Fr. Emman. in *sum.* tom. 1. c. 219. nu. 10. Ceuall. d. g. 604. nu. 7. Possuin. d. c. 10. nu. 14. *vers.* *curatus.* Sanch. d. lib. 3. *disp.* 21. num. 11. & 12. & *disp.* 32. nu. 1. & 2. Rebello d. p. 2. lib. 2. g. 9. nu. 9. Aloyf. Ricc. in *praxi rerum fori ecclies.* *decis.* 244. in 1. edit. alias *resolut.* 213. nu. 2. in 2. edit. Valer. Reginald. d. lib. 31. nu. 179. Aegid. de Coninck d. *disp.* 27. *dub.* 2. nu. 28. Vgolin. d. c. 15. §. 10. nu. 8. Gutier. de *matrim. cap.* 63. nu. 25. Basil. Pont. in *simili tract.* lib. 5. cap. 17. num. 13. Bonacin. d. g. 2. *punct.* 8. nu. 18. vbi etiam idem dicendum asserit quando huiusmodi prohibitio fuit facta ccadiutori, vel vicario parochiali, de quo etiam Armendar. d. l. de *matrim.* nu. 23. Ego ipse d. *alleg.* 32. nu. 93. & d. cap. 21. num. 56.
  - 88. Parochum non Sacerdotem (puta cui collata fuit parochia, non tamen est ordiuatus Sacerdos) posse validè matrimonio assistere, tenent Nauarr. *confil.* 30. *sub tit. de sponsal. in antiq.* alias *conf.* 9. *sub tit. de desponsat. impub. in nouis.* Henric. d. lib. 11. c. 3. §. 5. & lib. 14. cap. 6. §. 3. in *fine.* Vega in *stylis.* lib. 6. *casu* 119. in *fine.* Franc. Leo in *thesauro fori ecclies.* p. 2. cap. 9. nu. 39. Petr. de Ledefma de *matrim.* g. 45. *art.* 5. *punct.* 3. *dub.* 3. col. 3. Sahag. ad *tit. de sponsalib.* nu. 88. Ceuall. d. g. 604. à nu. 56. Fr. Emman. in *sum.* tom. 1. c. 218. nu. 9. Zerol. in *praxi Episcop.* p. 2. *verb.* *parochus.* *vers.* 3. Piafex. in *simili praxi.* p. 1. cap. 4. nu. 22. Valer. Reginald. d. lib. 31. nu. 177. Gutier. de *iuram. confirmat.* p. 1. cap. 14. num. 13. in *fine.* & de *matrim. cap.* 62. à nu. 16. Sanch. d. lib. 3. *disp.* 20. nu. 2. Armendar. *disc.* l. 1. de *matrim.* num. 8. Nicol. Garc. de *benef.* p. 9. c. 2. nu. 295. Cened. *praxi.* & *canon.* g. lib. 1. g. 30. nu. 54. cum *seq.* Franc. Molin. d. *diff.* 11. à nu. 128. Aegid. de Coninck d. *disp.* 27. *dub.* 2. num. 21. Bonacin. d. g. 2. *punct.* 8. num. 16. Molfes. in *sum.* *Theolog. moral. tract.* 4. cap. 8. nu. 55. Basil. Pont. de *impedim. matrim.* cap. 2. §. 5. *vers.* *parochus autem.* & in *nouiss.* *tract. de sacram. matrim.* lib. 5. cap. 17. num. 1. Paul. Layman. in *Theologia moralis.* lib. 5. *tract.* 10. p. 2. c. 4. nu. 4. Gasp. Hurtado de *matrim. disp.* 5. *diff.* 7. Ego ipse d. *alleg.* 32. num. 105. & d. cap. 21. num. 60.
  - Contra additionem ad d. *confil.* 9. Nauarri, Fr. Emman. in *sum.* tom. 1. c. 219. Vgolin. de *officio.* & *potest. Episcopi.* c. 15. §. 10. num. 5. Fernandez in *examine Theologia moralis.* p. 3. cap. 18. §. 1. num. 13. Filluc. in *quæst. moralib.* tom. 1. *tract.* 10. num. 303. existimantes non sufficere presentiam parochi qui non sit Sacerdos.
  - 90. Vel alio Sacerdote. Vide Armendar. in *addit. ad recapit. legum Nauarre.* lib. 4. *tit.* 15. l. 1. de *matrim.* nu. 12. quem refero d. *alleg.* 32. num. 107.
  - 91. Etiam si Sacerdos deputatus sit Regularis, Fr. Ludou. Miranda in *man. Pralat.* tom. 1. g. 48. *art.* 1. Ego ipse d. *alleg.* 32. num. 108.
  - 92. Clerico igitur non Sacerdoti minimè posse Parochum, siue Ordinarium concedere licentiam assistendi matrimonio, tenent Nauarr. *confil.* 6. nu. 2. *sub tit. de clandest. despons.* in *nouis.* Petr. de Ledefma in *summa* p. 1. de *Sacrament.* vbi de *sacram. matrim.* cap. 6. *concl.* 4. *vers.* *sequente de segundo.* Sanch. d. lib. 3. *disp.* 20. nu. 9. cum *seq.* Ceuall. d. g. 604. num. 58. Sahagun in *cap. quamuis* num. 13. de *offe. deleg.* & ad *tit. de sponsal. nu.* 89. Franc. Molin. d. *diff.* 11. num. 133. Gutier. de *matrim. cap.* 62. num. 22. Sayr. in *floribus decis.* *sub tit. de sponsalib. decis.* 51. Basil. Pont. de *imped. matrim.* cap. 2. §. 6. *vers.* *is autem.* Paul. Layman. d. *tract.* 10. p. 2. c. 4. num. 4. Hurtado d. *disp.* 5. *diff.* 7. in *fine.* num. 25. Ego ipse d. *alleg.* 32. num. 112. & d. cap. 21. num. 62.
  - 93. De ipsius Parochi, &c. Quamuis effet irregularis, suspensus, vel excommunicatus non toleratus, quia hæc concessio non est actus iurisdictionis, Henric. d. lib. 11. c. 3. §. 5. & lib. 13. cap. 7. §. 7. Sanch. d. lib. 3. *disp.* 21. num. 7. Gutier. de *matrim. cap.* 62. num. 24. Bonacin. d. g. 2. *punct.* 8. num. 22. Basil. Pont. de *matrim. lib.* 5. cap. 17. nu. 14. Gasp. Hurtado in *simili tract.* *disp.* 5. *diff.* 8. num. 26. cum *seq.* Ego ipse d. *alleg.* 32. nu. 110. & d. cap. 21. num. 63. & saltem in casu necessitatis admittit Chapeauille de *modo ministrandi Sacramenta* tempore *pestis.* cap. 6. *quæst.* 3.
  - 94. Contra Petr. de Ledefma de *matrim.* g. 45. *art.* 5. *punct.* 3. *dub.* 4. & in *summa* p. 1. de *Sacram.* vbi de *sacram. matrim.* cap. 6. *concl.* 4. Mari. Alter. de *cenfur.* tom. 1. lib. 1. *disp.* 6. c. 6. *vers.* *sed dicitur.* Auila in *simili tract.* *part.* 2. c. 6. *disp.* 3. *dub.* 1. *concl.* 5. Aegid. de Coninck d. *disp.* 27. num. 21. Paul. Layman. d. cap. 4. num. 5. *vers.* *credo.* existimantes excommunicatum, aut suspensum, si toleratus non est, alteri Sacerdoti licentiam assistendi nec licitè, nec validè committere.
  - 95. Degradatum Parochum posse validè alteri Sacerdoti licentiam assistendi matrimonio suorum parochianorù concedere, tenent Sayr. de *cenfur.* lib. 5. cap. 22. num. 26. Bonacin. d. g. 2. *punct.* 8. nu. 23. quos refero d. *alleg.* 32. nu. 111. & d. c. 21. num. 64.
  - 96. Non solum in propria parochia, sed etiam extra illam posse quemlibet Parochum facultatem concedere alteri Sacerdoti coniungendi sponsos in matrimonium, resoluit Fr. Emman. in *sum.* tom. 1. c. 218. *concl.* 6. Valer. Reginald. d. lib. 31. nu. 180. Aegid. de Coninck d. *disp.* 27. *dub.* 2. num. 23. & *dub.* 3. num. 38. Gutier. d. c. 62. nu. 10. Bonacin. d. g. 2. *punct.* 8. nu. 13. Homobon. de *Bonis de examine ecclies.* *tract.* 11. cap. 10. *quæst.* 23. *resol.* 3. Ego ipse d. *alleg.* 32. nu. 114.
  - Contra Seguram, quem refert & sequitur Franc. Molin. d. *diff.* 11. num. 163. cum *seq.* existimantes matrimonium non posse contrahi in aliena parochia, nec posse parochum, vel Ordinarium concedere licentiam suis parochianis ad contrahendum matrimonium extra suam parochiam, vel diocesim respectiuè.
  - 97. Parochos delegatos, quos Episcopi constituunt, & ad nutum ipsius amoueri possunt, & Vicecuratos à Parochis proprietarijs institutos posse alteri Sacerdoti hanc licentiam assistendi concedere, tradunt Rebello d. p. 2.

d. p. 2. quæst. 8. num. 8. & in addit. lib. 4. num. 67. Possenin. d. cap. 10. num. 14. in fine. latè Sanch. d. lib. 3. disp. 31. Gasp. Hurtado de matrim. disp. 5. diffie. 10. num. 34. Basil. Pont. eodem tractat. lib. 5. cap. 28. num. 2. Ego ipse d. alleg. 32. num. 115. in med. & d. cap. 21. num. 67. vbi id assero verum non solum in absentia, sed etiam in presentia Patochi proprietarij, Torreblanca d. lib. 2. cap. 15. sect. ult. num. 44.

Contra Sot. in 4. dist. 18. quæst. 4. ar. 3. & Barthol. de Ledesma de poenit. dub. 13. existimantes Parochum non proprietarium ab Episcopo delegatum, & amouibilem ad nutum illius, non posse licentia n assistendi matrimonio fuorum parochianorum alteri Sacerdoti conferre.

96. Parochum proprium nolentem matrimonio aliquo licito interuenire, vel licentiam interueniendi concedere, posse ad id cogi per Superiorem asserit Franc. Molin. dicit. differenc. 11. numero 95. cum seqq. quem reuero dicit. allegat. 32. num. 115. in princip. & dicit. capitulo 21. numero 68.

97. *¶ Sen Ordinarij.* Matrimonium contractum coram quodam Parocho alieno de licentia Ordinarij validum esse, quamuis Ordinarij intentionem haberet tale matrimonium non alij, quam proprio parochi committendi, attestatur decisum Sel. in select. canon. cap. 22. num. 11.

98. Iurisdictionem Episcopalem habens posse ex hoc decreto licentiam interessendi matrimonijs concedere, asserunt Petr. de Ledesma in summa p. 1. de Sacram. vbi de sacram. matrim. c. 4. concl. 4. dub. 17. vers. digo lo secundo, Henric. d. lib. 1. c. 3. §. 4. Sanch. d. lib. 3. disp. 28. nu. 6. Aegid. de ConincK d. disp. 27. num. 17. Gutier. de matrimon. c. 66. num. 7. Vgolin. de officio, & potest. Episcopi. cap. 15. §. 19. num. 3. in fine, Bonacin. d. q. 2. puncto 8. num. 2. Basil. Pont. de sacrament. matrim. lib. 5. cap. 10. num. 3. Gasp. Hurtado in simili tract. disp. 5. diffie. 9. num. 30. Ego ipse d. alleg. 32. num. 121.

99. Vnde Abbates Ecclesiarum nulli Episcopo subiectarum, quia sunt Ordinarij in eis, posse licentia interessendi matrimonijs concedere, resoluunt Petr. de Ledesma de matrim. quæst. 45. ar. 5. puncto 2. paulo ante dub. 4. conclus. 3. Henric. d. lib. 1. cap. 3. §. 4. Gutier. d. cap. 66. num. 6. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 26. §. 6. vers. idem quod, & in tract. de sacrament. matrim. lib. 5. cap. 10. num. 3. Gasp. Hurtado d. diffie. 9. num. 30. Ego ipse d. alleg. 32. num. 122. & addit. Basil. Pont. d. cap. 10. num. 13. decisum fuisse non permitti hanc facultatem Commendatario, licet eius Abbata iura Episcopalia habeat.

100. Capitulum in Sede vacante posse huiusmodi licentiam impartiri, quia succedit Episcopo quoad iurisdictionem ordinariam, cui est annexa dicta facultas, resoluunt Aegid. de ConincK d. disp. 27. num. 17. Gutier. de matrimon. cap. 66. num. 5. Gasp. Hurtado in simili tract. diffie. 9. num. 30. vers. quarto. vbi num. 33. in fine, addit. Archipresbyterum non posse assistere matrimonio, nisi fuorum parochianorum, & non parochianorum Parochi sibi subditi, quia non est Parochus, nec Ordinarius eorum.

101. Legatum a Latere in prouincia suæ legationis posse interesse matrimonio, & alijs licentiam interessendi concedere, tenent Sanch. d. lib. 3. disp. 28. num. 4. Aegid. de ConincK d. disp. 27. num. 16. vers. septimo, Gutier. canon. lib. 1. cap. 11. num. 6. & de matrim. cap. 66. num. 10. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 26. §. 6. vers. idem quod, & de sacram. matrim. lib. 5. cap. 10. num. 7. Gasp. Hurtado d. diffie. 9. num. 30. vers. quinto, ex ea ratione, quia est Ordinarius in ea, vt constat ex cap. 2. de offic. Legati. lib. 6.

102. Cardinales in Ecclesijs fuorum titulorum posse matrimonijs interesse, & alijs interessendi licentiam concedere, quia sunt in eis Ordinarij, asserunt Azor. in sit. moral. p. 2. lib. 4. cap. 3. q. 2. Basil. Pont. d. c. 10. num. 6. Gasp. Hurtado d. diffie. 9. num. 31. vers. tandem.

103. Archiepiscopum dum actu visitat diocesces suffraganeorum, posse hanc licentiam interessendi matrimonijs concedere circa subditos prædictorum fuorum suffraganeorum, non tamè extra dictam visitationem posse assistere matrimonijs subditorum sui suffraganei, neque ad id licentiam concedere, quia tunc non est Ordinarius illorum, tradunt Soar. tom. 4. de poenitent. disp. 25. sect. 1. num. 14. Aegid. de ConincK d. disp. 27. num. 17. Sanch. d. lib. 3. disp. 28. num. 6. Gutier. d. cap. 66. num. 7. Basil. Pont. d. lib. 3. disp. 28. num. 6.

Barbof. Collect. in Concil. Triid.

d. tract. de sacram. matrim. lib. 5. cap. 10. num. 6. Gasp. Hurtado in simili tract. disp. 5. diffie. 9. num. 31. vers. conueniunt, Ego ipse d. allegat. 32. num. 125.

Et etiam posse quando nolente suffraganeo aliquos maritaliter coniungi, ad ipsum Archiepiscopum super ea re appellatur, quia tunc ad ipsum deuoluitur iurisdictione ordinaria, tenent Petr. de Ledesma in summa p. 1. de Sacrament. vbi de sacrament. matrimoni. cap. 4. conclus. 4. dub. 17. vers. digo lo 3. Spin. d. gloss. 15. princip. nu. 28. & 29. Sanch. d. lib. 3. disp. 28. Franc. Molin. d. differenc. 11. nu. 86. Gasp. Hurtado loco proxime citato.

Vicarium generalem Episcopi ex proprio officio, & absque speciali commissione interesse posse matrimonijs, & alijs Sacerdoti assistendi licentiam concedere, cum Ordinarij appellatione veniat, resoluunt Henric. d. lib. 1. cap. 3. §. 4. Sbroz. de officio vicarij Episcopi. lib. 2. q. 44. num. 8. in fine, Petr. de Ledesma in sum. p. 1. de Sacram. vbi de sacram. matrim. cap. 4. concl. 4. dub. 17. Azor. in sit. moral. p. 1. lib. 3. cap. 45. q. 2. Gutier. canon. lib. 1. cap. 19. num. 13. cum seqq. & de matrim. c. 66. à num. 12. & c. 69. à nu. 9. Sanch. d. lib. 3. disp. 29. num. 18. Armendar. d. lib. 1. de matrim. num. 31. Molles. in summa Theolog. moral. tract. 4. cap. 3. num. 62. Basil. Pont. de impedim. matrim. cap. 26. §. 6. vers. idem etiam, & in tract. de sacram. matrim. lib. 5. cap. 11. à num. 11. Gasp. Hurtado in simili tract. disp. 5. diffie. 9. num. 32. Aegid. de ConincK d. disput. 27. dub. 2. Narbona de appellat. à vicario ad Episcopum. part. 1. num. 201. Ego ipse d. alleg. 32. num. 117.

Vicarium Episcopi, qui Sacerdos non est, posse presentiam matrimonio contrahendo præstare, & alijs licentiam interessendi concedere, tenent Basil. Pont. dicit. tract. de Sacrament. matrim. lib. 5. cap. 11. num. 11. & antea. Ego ipse d. allegat. 32. num. 120.

Contra Nauarr. cons. 1. sub tit. de offic. ordin. in antiq. alijs cons. 10. sub tit. de desponsat. impub. in nouis. Salzed. d. cap. 76. vers. decimoquarto, Sayr. in officibus decif. sub tit. de officio ordin. decif. 1. Ceuall. d. q. 604. nu. 59. Cened. pract. & canon. quæst. lib. 1. q. 30. num. 46. existimantes vicarium Episcopi non Sacerdotem minimè posse interesse, sed Sacerdotem delegare debere.

Suspensa iurisdictione Episcopi per excommunicationem, aut suspensionem, posse eius vicarium validè interesse matrimonio, alijsque committere, quia neutrum est actus iurisdictionis, tradunt Sanch. d. lib. 3. disp. 30. num. 10. Mar. Alteri. de censur. tom. 1. lib. 1. disp. 6. cap. 6. vers. ex dictis. Ego ipse d. alleg. 32. num. 119.

¶ Licentia. Expressa scilicet, non verò tacita. Vide Menoch. de arbit. casu 453. num. 13. & 14. & cons. 398. nu. 15. Salzed. d. cap. 66. vers. duodecimo, Henric. d. lib. 1. cap. 3. §. 5. littera V. Petr. de Ledesma in summa p. 1. de Sacrament. vbi de sacram. Matrim. cap. 6. concl. 4. dub. 14. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 47. num. 52. Ceuall. d. q. 604. num. 114. Cened. pract. & canon. quæst. lib. 1. q. 30. num. 79. in fine, Armendar. in addit. ad recopil. legum Nauarra lib. 4. tit. 15. lib. 1. de matrim. num. 31. Sanch. d. lib. 3. disp. 35. num. 15. Aegid. de ConincK de Sacrament. tom. 2. disput. 30. dub. 2. num. 31. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 131. Molles. in summa Theolog. moralis tract. 4. cap. 8. num. 63. Franc. Molin. de ritu nupt. lib. 2. differ. 11. num. 98. Filliuc. in quæst. moral. tract. 10. de matrim. c. 6. q. 7. num. 218. cum seqq. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 26. §. 6. vers. licentia, Bonacina de matrim. q. 2. puncto 8. nu. 11. Gasp. Hurtado eod. tract. disp. 5. diffie. 11. nu. 38. & 39. incipium d. allegat. 32. nu. 126. & me citato in illo loco, Homobon. de Bonis de examine Ecclesiastico tract. 11. cap. 10. q. 22. resol. 3.

Licentiam huiusmodi debere actum præcedere resoluunt Salzed. d. cap. 76. vers. decimotertio, Sanch. d. disp. 35. num. 18. Franc. Molin. d. differ. 11. nu. 99. Cened. d. q. 30. nu. 78. Ego ipse d. alleg. 32. nu. 129. & d. cap. 21. num. 69.

Metti, vel dolo obtentam sufficere, nisi per dolum, & mendacia versantia circa substantiam, vel causam finalem extorqueatur, asserunt Sanch. dicto lib. 3. disp. 39. à nu. 13. & disput. 31. nu. 7. Aegid. de ConincK d. disput. 27. nu. 37. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 182. Gutier. de matrimon. cap. 69. nu. 14. & 15. Bonacin. d. quæst. 2. puncto 8. nu. 17. Gasp. Hurtado d. diffie. 11. nu. 39. in fine. Ego ipse d. allegat. 32. nu. 33. & d. cap. 21. num. 70. D. Nogueroi allegat. iuris tom. 1. alleg. 24.

- allegat. 24. num. 187. vbi resoluit quod si dolus est in causa impulsiva, matrimonium tenet, veluti si ad obtinendam facultatem Parocho diceretur Magnatem eam petere, & esset falsum; nam dolus in causa impulsiva non vitiat dispositionem, quia non est credendum voluisse Parochum nullum fore matrimonium concessa facultate, quamvis non ad instantiam Magnatis eam petentis.
111. Et validè dari contra prohibitionem Episcopi ad effectum ut matrimonium contractum coram Sacerdote, cui concessa fuit, validum sit, tenent Basil. Pont. de impedim. matrim. cap. 26. §. 6. vers. valet, & in tract. de Sacramento matrimon. lib. 5. cap. 29. num. 3. Ego ipse d. alleg. 32. num. 134. & d. cap. 21. num. 70.
112. Et non requiri in scriptis, sed sufficere verbalem, tradunt Nauarr. cons. 41. num. 1. sub tit. de sponsal. in antiq. aliàs cons. 112. de clandestin. despons. in nouis, Henric. d. lib. 1. cap. 3. §. 5. in commento littera Z. Fr. Emman. in summa part. 1. cap. 219. num. 13. Vgolin. de irregul. c. 6. §. 7. num. 3. Sanch. d. lib. 3. disput. 35. num. 10. Valer. Reginald. d. lib. 3. num. 180. Franc. Molin. d. differ. 11. nu. 100. Cened. d. q. 30. nu. 80. Sayr. in floribus decif. sub tit. de sponsal. decif. 48. Bonacin. d. q. 2. puncta 8. num. 11. Ego ipse d. alleg. 32. num. 118. & d. q. 2. puncta 8. in fine. Gaspar Hurtado d. diffie. 11. num. 36. in fine.
113. Licentiam specialem non requiri, sed sufficere generalem, qua conceditur facultas ad exereendum officium Parochi, testatur decifum Gaspar Hurtado d. num. 36. in princip.
- Vel qua concedit Parochus facultatem ut possit quis intra suam Parochiam omnia ad curam animarum spectantia exercere, ut per Nauarr. cons. 27. sub tit. de sponsal. lib. in antiq. quod deest in nouis, Sayr. in floribus decif. sub eodem tit. decif. 31. Salzed. d. cap. 76. vers. duodecimo, in fine. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disput. 8. quest. 2. Rot. decif. 750. num. 2.
114. Vel qua concedit facultatem administrandi omnia Sacramenta, ut referunt decifum Rebello de obligat. iustit. lib. 4. in declarat. sect. 3. Armendar. d. lib. 1. de matrim. nu. 31. Sanch. d. lib. 3. disput. 35. num. 7. & 8. vbi intelligit quando Parochus absens relinquit substitutum, non ita si præsens concedat alicui licentiam administrandi omnia Sacramenta, Rota decif. 750. num. 6. part. 1. diuers. & in Vicentina matrimonij 11. Martij 1624. coram bonæ mem. Dunozzetto. Ego ipse d. allegat. 32. num. 127. in princip. & d. cap. 21. num. 71.
- Contra Ægid. de ConineK dicit. disputat. 27. dub. 3. Filliuc. in quest. moralibus tom. 1. tract. 10. part. 1. cap. 6. num. 218. Tamburin. d. quest. 2. num. 1. prope fin. Gaspar Hurtado d. disputat. 5. diffie. 11. num. 37. in fine, existimantes concessionem facultatis ad administrandum omnia Sacramenta non æquialere, nec sufficere ut eius vigore possit Sacerdos deputatus matrimonij assistere, vel illa solemnizare.
115. Sacerdotem delegatum validè matrimonij assistere dum à Parocho concedente licentiam assistendi non reuocetur, resoluunt Sanch. d. lib. 3. disput. 36. num. 9. Galet. in margarita casuum conscient. verb. matrimonium, pag. 164. col. 2. Ægid. de ConineK dicto dist. 27. num. 32. vers. sexto. Ego ipse d. alleg. 32. num. 131. & d. cap. 21. num. 73. resoluentes licentiam tunc reuocatam censeri quando ijs, quibus concessa fuit, per certum nuncium, aut literas, significata sit reuocatio, adduntque ante huiusmodi intimationem acta tenere, etiam si Sacerdos ille aliunde sciret suæ facultatis reuocationem.
116. Licentiam assistendi matrimonijs, quam Parochus alteri Sacerdoti dat, expirare si interim Parochus moriatur, argum. l. mandatum. C. mandati, capitulo gratum, capitulo relatum, de offic. deleg. censuit Rota in d. Vicentina matrimonij 11. Martij 1624. coram bonæ mem. Dunozzetto.
- Contra Franc. Molin. d. differ. 11. num. 111. quem refero Ego ipse d. allegat. 32. nu. 132. existimantem non expirare si interim Parochus moriatur.
117. Matrimonium contractum coram Sacerdote extraneo, qui habet licentiam à proprio Parocho vnus ex contrahentibus, & ignorat se illam habere, & prout ignorat vnus ex contrahentibus, esse inualidum, tenet
- Scl. in selectis canon. cap. 22. numer. 15. referens ita decifum sub die 5. Decembris 1626. & 15. Aprilis 1628.
- De hoc vide Sanch. dicit. lib. 3. disputat. 36. Filliuc. dicit. tractat. 10. numero 20. Gaspar Hurtado de matrim. disputat. 5. diffie. 13. resoluentes quod si Parochus concessisset licentiam Sacerdoti assistendi, sed hic nondum certificatus de ea nouitia assistat (ut si licentiam fuisset concessa Nuncio missi à Sacerdote) valebit matrimonium, quia satis est esse cognitam, & acceptatam à nuncio, si verò Parochus motu proprio concedat, vel ad instantiam alterius non missi à Sacerdote, non valebit, quia talis licentia est quoddam priuilegium, hoc autem effectum sortitur à tempore nouitiæ.
- Matrimonium contractum coram Sacerdote extraneo, qui te vera non habuit à proprio Parocho licentiam veram, esse nullum concludit Scl. dicto cap. 22. num. 15. attestans ita fuisse decifum sub die 7. Septembris 1620.
- Sacerdotem credere non debere dicenti se licentiam habere à Parocho ut possit coram ipso contrahere nisi certa signa asserat, vel sit persona spectata fidei, de cuius veritate dubitari nullo modo possit, resoluunt Sanch. dicit. libro 3. disputat. 37. numer. 2. Ægid. de ConineK dicit. disputat. 27. numero 39. Valer. Reginald. dicit. libro 3. numero 181. Basil. Pont. dicit. §. 6. versic. concessa. Bonacina dicit. questione 2. puncto 8. numero 38. Tamburin. dicit. tom. 2. disput. 8. q. 2. in fine. Ego ipse d. alleg. 32. num. 135. & dicit. cap. 21. num. 76.
- Et resoluit Mascard. de probat. conclus. 982. quod asserenti licentiam proprij Parochi in contrahendo matrimonio requisitam non interuenisse, incumbit onus probandi quando contra eam opponitur.
- Et duobus, vel tribus testibus, &c. Testium duorum, vel trium, & Parochi, vel alterius Sacerdotis de eius licentia præsentiam simultaneam debere esse, nec sufficere successiuam, asserunt Petr. de Ledesma in summa part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. matrim. cap. 4. conclus. 5. Rebello p. 2. lib. 2. quest. 8. sect. 8. à nu. 8. Ægid. de ConineK d. disput. 27. num. 41. conclus. 1. Bonacin. dicto quest. 2. puncto 8. num. 41. Filliuc. dicit. tract. 10. num. 229. cum seqq. Ego ipse d. alleg. 32. num. 137. & dicit. cap. 21. num. 79.
- Testes quoscunque ratione compotes, quamuis impuberes, consanguineos, domesticos, feminas, aut infames, sufficere tenent Spin. d. gloss. 15. princip. nu. 46. Henric. d. lib. 1. c. 3. §. 9. Petr. de Ledesma de matrim. quest. 45. art. 5. puncto 3. post 4. dubium, vers. conclusio sit. Fr. Emman. in summa tom. 1. cap. 219. num. 18. in 2. edit. Ceuall. d. q. 604. nu. 84. Zerol. in practi. Etop. part. 1. verb. matrimonium §. 14. Galet. in margarita casuum conscientia, verb. matrimonium, pag. 164. Sanch. d. lib. 3. disput. 41. num. 4. cum seqq. Basil. Pont. de impedim. matrim. 2. 6. §. 6. in fine, Fernandez in examine Theolog. moral. p. 3. cap. 18. §. 1. num. 14. Bonacina dicit. quest. 2. puncto 8. num. 43. Buratt. decif. 713. num. 7. vbi Ferentil. in annot. num. 11. Paul. Layman. d. cap. 4. num. 6. vers. secundo. Ego ipse d. alleg. 32. num. 138. & d. cap. 21. numer. 80.
- Contra Franc. Molin. de ritu nuptiarum lib. 1. comp. 8. num. 64. cum seqq. existimantem testes legitimos, idoneos, & omni exceptione maiores requiri.
- Testes etiam dolo, & ad aliud vocatos sufficere, resoluunt Sanch. d. lib. 3. disput. 39. num. 10. Gaspar Hurtado de matrim. disput. 5. diffie. 15. num. 50. vbi idem dicit si assistant matrimonio à casu. Ego ipse d. alleg. 32. num. 139. in fine. & d. cap. 21. num. 80.
- Testes etiam vi detentus & coactos sufficere, dummodo intelligant consensus contrahentium, & aduertant quod agitur, tenent Ceuall. d. q. 604. num. 81. Sanch. d. disput. 39. num. 9. Ægid. de ConineK d. quest. 27. num. 44. Gutier. de matrim. cap. 69. num. 13. Cened. d. lib. 1. q. 30. num. 108. ad fin. Bonacin. d. quest. 2. puncto 8. num. 45. Gaspar Hurtado d. diffie. 15. num. 50. Ego ipse d. alleg. 32. num. 139. in med. & d. cap. 21. num. 80.
- Rogatos non desiderari testes, aduertunt Greg. Lop. l. 1. verb. fin. 20. sigos tit. 3. part. 4. Henric. d. cap. 3. §. 9. Sanch. d. lib. 3. disput. 41. num. 7. Cald. Pereira de emp. & vendit. cap. 6. num. 22. Gutier. de matrim. cap. 5. in fine. Possuui. d. cap. 10.

¶ cap. 10. num. 22. vers. quare, Vgolin. de officio. & potest. Episcopi cap. 15. §. 10. Bonacin. d. quest. 2. puncto 8. num. 44. Ego ipse dicit allegat. 32. num. 139. in princip. & d. cap. 21. num. 80. in fine.

125. ¶ Eos S. Synodus ad sic contrahendum omnino inhabiles reddidit. Contrahentes absque Parocho, & alijs testibus esse inhabiles ad sic contrahendum, non tamen manere, inhabiles ad postea valide contrahendum inter se, vel cum alijs, quia id quod habetur in præcæditis verbis non est pœna, sed effectus, aut actus legis irritantis, tenent Perez l. 1. ad fin. §. ulterius dubitatur, tit. 1. lib. 5. ordin. pag. 40. Anton. Cuch. lib. 5. institut. maior. tit. 11. num. 89. Matien. ad rub. tit. 1. gloss. 1. num. 40. libro 5. noua recopil. Salzed. d. cap. 76. vers. quarto, Menoch. de præsumpt. lib. 3. pres. 1. num. 102. Gutier. de iurament. confirmat. part. 1. cap. 51. num. 22. cum seqq. & de matrim. capitulo 61. num. 2. & cap. 75. num. 4. Fr. Emman. in summa tom. 1. cap. 221. num. 2. & quest. regul. tom. 3. quest. 54. art. 6. vers. primum, Sanch. d. lib. 3. disp. 46. Rebello d. quest. 8. sect. 8. num. 9. Franc. Molin. d. lib. 2. differ. 11. num. 158. Bonacin. d. quest. 2. puncto 8. num. 47. Gaspar Hurtado de matrim. disput. 5. diff. 16. num. 52. in princip. Rota decis. 273. num. 22. apud Farin. in 1. collect. nouissim. alias part. 4. diuers.

126. Potuisse Concilium in præsentij personas, etsi laicas, ratione tamen Sacramenti subiectas, inhabilitare, & contractum matrimonij ex causa irritare, & impedimentum nouum inducere, probant Azor, instit. moral. part. 2. lib. 5. cap. 2. §. 2. latè Franc. Molin. de ritu nupt. lib. 1. comp. 19. num. 127. vbi aduertit quod licet sola inhabilitatio sufficere videretur, & superflua ea verba, quæ sequuntur, & huiusmodi contractus irritos, &c. non tamen sic, quia diuersis respectibus prolata diuersos pariunt effectus, priora verba personas, posteriora contractus respiciunt, vt nihil superfluum esse censetur.

127. ¶ Et huiusmodi contractus irritos, &c.] Matrimonia clandestina, non verò sponsalia irritare asserunt Nauarr. in man. cap. 25. num. 134. Salzed. dicto cap. 76. vers. nonò illud, Perez l. 1. vers. secundò circa prædicta dubitatur tit. 1. lib. 5. ordin. Spin. d. gloss. 15. princ. num. 84. Segura Daualos d. part. 2. cap. 15. num. 1. & 4. Vega in summa part. 2. cap. 34. casu 20. vers. nota que si solamente, Petr. de Ledesma de matrim. quest. 45. artic. 5. vers. secundum punctum dub. 4. Valent. tom. 4. disput. 10. puncto 5. causa 5. Emman. Sà in aphorism. verb. sponsalia num. 1. Gutier. Canon. lib. 1. cap. 18. num. 10. & de matrim. cap. 4. Ceual. d. quest. 604. num. 124. Henriq. d. lib. 11. cap. 5. §. 8. Sanch. d. lib. 1. disput. 12. Armendar. d. lib. 1. de matrim. num. 44. & 45. Cened. d. libro 1. quest. 21. num. 9. & quest. 30. num. 20. cum seqq. Gaspar Hurtado de matrim. disput. 1. diff. 16. Franc. Molin. d. differ. 11. num. 159. Bonacin. de matrim. q. 1. puncto 7. num. 11. Ego ipse d. alleg. 32. num. 141.

128. Vnde sponsalia clandestinè contrahentes non peccare, tenent Sanchez libro primo, disputat. 13. numero secundo, Agid. de ConincK como secundo, disputat. 21. dub. 2. num. 20. Gutier. d. capitulo 4. numero 2. Ego ipse d. allegat. 32. num. 142.

Contra Syluest. in summa verb. matrimonium 6. quest. 7. Chamerot. de matrim. cap. 2. dub. 9. existimantes illos peccare.

129. Contrahentes verò matrimonium sine Parocho & testibus peccare mortaliter, quia inualidè contrahit, & facit irritum Sacramentum contra prohibitionem Ecclesiæ in re graui, affirmant Sanch. d. libro tertio, disputat. 5. Gutier. de matrim. capitulo 56. numero quarto, Agid. de ConincK d. tom. 2. disputat. 30. dub. 2. num. 18. Bonacin. de matrim. quest. 2. puncto 6. num. 3. Ego ipse d. allegat. 32. num. 140.

130. Matrimonium contractum absque præsentia Parocho, seu alterius Sacerdotis de ipsius Parocho, seu Ordinarj licentia, & duobus, vel tribus testibus in vim sponsaliorum non resolui, itaut contrahentes iudicialiter eogi possint ad denno contrahendum, seruata forma huius text. tradunt Nauarr. consil. 1. num. 3. sub tit. de sponsal. in 1. edit. & consil. 3. num. 3. sub tit. de clandest. despons. in 2. edit. Azuced. l. 1. num. 23. 33. & 36. tit. 1. lib. 5. noua recopil. Spin. d. gloss. 15. princ. num. 78. Salzed. d. cap. 76. addit. 2. Barbof. Collect. in Concil. Trid.

vers. unde pariter, Fr. Emman. in summa tom. 1. cap. 220. num. 1. Ceual. d. quest. 604. num. 79. Petr. de Ledesma de matrim. q. 45. art. 5. puncto 2. post dub. 4. conclus. 1. & in summa part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. matrimon. cap. 7. conclus. 6. dub. 2. Armendar. d. l. 1. de matrim. num. 26. Galet. in margarita casuum conscient. verb. matrimonium, pag. 163. colum. 1. Sanchez lib. 1. disput. 2. Gutier. de iurament. confirmat. part. 1. cap. 51. à nu. 28. & de matrim. cap. 11. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Ecclesiast. decis. 250. in 1. edit. alias resolut. 219. per tot. in 2. edit. Sayr. in floribus decis. sub tit. de sponsal. decis. 1. Bonacin. d. quest. 2. puncto 8. num. 48. Ego ipse d. allegat. 32. nu. 143. cum seqq. Gaspar Hurtado de matrim. disput. 5. diff. 2. num. 6.

Contra Veracruz in append. ad Speculum, dub. 9. vers. secunda propositio, pag. 42. Ortiz. in summa c. 16. de matrim. in fine. Barthol. de Ledesma de matrim. dub. 18. Ioan. Petr. Bimi. consil. 62. num. 34. lib. 1. Henriq. in summa lib. 11. cap. 5. §. 4. Franc. Leon. in thesauro fori Eccles. part. 2. cap. 9. num. 37. Veg. in summa lib. 4. casu 264. & lib. 6. casu 120. Rebello de obligat. iustitia. lib. 2. quest. 9. nu. 3. Agid. de ConincK d. tom. 2. disput. 21. à num. 40. & præcipue num. 47. Cald. Percina de emp. cap. 3. num. 10. in fine. existimantes matrimonium clandestinum habere vim sponsaliorum, & obligare ad iterum publicè contrahendum.

Sponsalia subsequuta copula coram Parocho, & testibus non transire in matrimonium stante hoc decreto, resoluunt Petr. de Ledesma de matrim. quest. 46. art. 2. dub. 2. Sanch. d. lib. 3. disputat. 40. num. 7. & lib. 5. disputat. 8. num. 26. Gutier. de matrim. cap. 40. num. 13. & cap. 81. num. 11. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 26. §. 3. vers. antepen. Agid. de ConincK d. disput. 22. dub. 7. num. 57. ad fin. Bonacin. d. quest. 2. puncto 1. num. 4. Ego ipse d. allegat. 32. num. 148.

Matrimonium nullum ex publica causa noua indigere præsentia Parocho ad illud contrahendum, & non valere dicere fuisse ratificatum per copulam subsequutam asserit Aldan. in compendio canon. decis. lib. 1. tit. 8. num. 22. attestans decium in Balneoregion. 8. Junij 1619. vbi addit dici notorium, & reputari publicam causam si constet ex libro baptizatorum aliquem ex contrahentibus tempore matrimonij non esse legitime ætatis.

Matrimonium contractum à filia propter metum mortis à matre illatum, esse inualidum, etiamsi post obitum matris per septennium cum viro permanserit, & filios susceperit, tradunt Seraphin. decis. 900. Gregor. XV. decis. 395. Aldan. d. lib. 1. tit. 8. num. 24. vbi refert decium in Romana 15. Septembris 1629.

Matrimonium celebratum sub honesta conditione, de futuro, vt validè fiat, necessariò esse conditionem adimplendam coram Parocho, & testibus, celebratum verò sub conditione de presenti, vel de præterito, requiri conditionem adimpleri coram Parocho & testibus, vel vt Parochus, & testes cognoscant conditionem de presenti, vel de futuro esse adimpletam, resoluunt Petr. de Ledesma de matrim. questione 47. articulo quinto, dub. 7. conclus. tertia, Agid. de ConincK d. como secundo, disput. 27. dub. primo, numero 15. & dub. 2. numero 33. Gutier. de matrim. cap. 31. num. 7. Bonacin. d. quest. 2. puncto 10. num. 22. Ego ipse d. alleg. 32. num. 156. contra Sanch. lib. 5. disput. 8. num. 28.

Matrimonium coram Parocho, & testibus contractum, hac conditione, si mulier est legitima, subsequuta copula non esse validum si postea constiterit mulierem esse illegitimam, resoluunt Aldan. dicto tit. 8. num. 29. vbi attestatur ita decium de anno 1620.

Ad reualidandum matrimonium publicè, & plene probabile nullum, quamuis coram Parocho, & alijs testibus celebratum, necessarium esse illud iterum coram Parocho, & alijs testibus celebrare, resoluunt Gaspar Hurtado de matrim. disput. 3. diff. 11. num. 40.

Matrimonium celebratum coram Parocho, & testibus, quando fuit nullum occultè ob defectum consensus occultum, aut ob impedimentum aliquod occultum, non esse necessarium ad reualidationem illius quod iterum coram Parocho, & alijs testibus celebretur, resoluunt Nauarrus in manual. capitulo 22. numero septimo, V 2 Petr.

Petr. de Ledefma *quest. 45. art. 5. concl. 2. ante ultim. dub. Sanch. lib. 2. disput. 37. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 183. ad finem. Franc. Leo in thesauro fori Ecclesiast. part. 2. cap. 9. num. 83. cum segg. Aegid. de Coninck d. tom. 2. disput. 24. nu. 83. Franc. Molin. d. different. 11. num. 160. Bonacin. d. quest. 2. punto 9. num. 10. Henriq. d. lib. 11. cap. 3. §. 6. Gaspar Hurtado d. disput. 3. difficult. 11. num. 41. Ego ipse d. cap. 21. num. 83. & 84.*

Contra Palat. in 4. dist. 27. quest. 1. Gutier. canon. lib. 1. cap. 18. Barthol. de Ledefma de matrim. dub. 17. Basil. Pont. de Sacrament. matrim. li. 5. cap. 6. existimantes celebrantem matrimonium publicè iuxta formam huius decreti, subsistente aliquo impedimento occulto, eo sublato cogi de nouo eandem formam obseruare.

147. Vnde obtenta dispensatione non teneri iterum coram Parocho & testibus contrahere, qui iam semel coram eisdem contraxerunt, inualidè tamen, propter defectum consensus utriusque contrahentis, vel propter metum utriusque incussum, vel cum impedimento dimenti, tenent Nauarr. in man. cap. 22. num. 70. Henriq. d. lib. 11. c. 3. §. 2. Fr. Emman. in summa tom. 1. cap. 208. nu. 7. Franc. Sylui. in addit. ad 3. p. S. Thomæ quest. 45. art. 2. quest. 2. conclus. 4. Aegid. de Coninck d. tom. 2. disput. 24. dub. 10. nu. 83. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. decis. 246. in 1. edit. Sanch. lib. 2. disput. 32. num. 13. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 183. ad fin. Gutier. de matrim. cap. 46. num. 15. Bonacin. d. quest. 2. punto 9. nu. 2. Rebell. d. part. 2. lib. 2. quest. 9. num. 5. & seq. Possen. de officio curati cap. 10. num. 25. Anton. Diana resol. moral. p. 2. tract. 1. miscel. resoluit. 5. Ego ipse d. allegat. 32. nu. 167. & d. cap. 2. num. 82.

Contra Spin. d. gloss. 15. princ. num. 62. Gutier. de matrim. cap. 76. num. 32. Cened. ad Decretal. collect. 58. num. 4. & canon. quest. lib. 1. q. 30. num. 11. Paul. Comitoli respons. moral. lib. 1. q. 120. num. 3. & q. 123. num. 3. Basil. Pont. de Sacramento matrim. lib. 5. cap. 6. nu. 5. Zambran. in decis. casuum conscient. tempore moriss. cap. 7. dub. 2. existimantes inualidè contrahentes ob defectum consensus, vel cum impedimento dimenti obtenta dispensatione teneri iterum consentire ante Parochum, & testes.

138. Expressionem, & ratificationem consensus non esse necessariò faciendam coram Parocho, & testibus, vt matrimonium infidelium fiat Sacramentum, resoluit Nauarr. conf. 4. in fine, sub tit. de pactis in antiq. aliàs consil. 2. in fine, sub tit. de conuors. infidel. in nouis. Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 230. num. 1. Sanch. lib. 2. disput. 9. num. 1. Rebell. d. lib. 2. q. 6. num. 5. Gutier. de matrim. cap. 42. num. 6. Bonacin. d. quest. 2. punto 2. num. 6. Ego ipse d. alleg. 32. num. 158. & d. cap. 21. num. 85.

139. Præsentiam Parochi & testium requiri vt matrimonium celebratum per procuratorem sit validum, tenet Henriq. d. lib. 11. cap. 2. §. 6. Sanch. lib. 2. disput. 12. num. 3. & lib. 3. disput. 8. num. 24. Aegid. de Coninck d. disput. 24. dub. 9. num. 78. Gutier. de matrim. cap. 45. Bonacin. d. quest. 2. punto 5. num. 5. Vgolin. dict. cap. 15. §. 10. nam. 4. verf. qua. Ego ipse d. alleg. 32. num. 159. Andr. Victorel. in notis ad Possen. dict. cap. 10. numero 46. vbi dicit quòd vt procurator validum matrimonium alieno nomine contrahat, quatuor requiruntur conditiones. Prima vt speciale mandatum habeat ad matrimonium contrahendum. Secunda vt mandatum sit ad inuendum matrimonium cum certa persona. Tertia vt procurator id muneris per se obeat, non enim substituere potest nisi mandatum expresse hoc explicet. Quarta vt dum consensum præbet, facultas reuocata non sit.

140. Data etiam virgente necessitate minimè posse matrimonium absque Parochi præsentia, vel aliàs non seruata forma Concilij, celebrari, quia absolute in hoc decreto irritatur matrimonium absque Parocho, resoluit Sarmient. lib. 1. select. cap. 6. num. 7. Nauarr. conf. 44. de sponsal. aliàs consil. 6. de clandest. despons. Segura Davalos d. part. 2. cap. 15. num. 44. Henriq. d. lib. 11. cap. 3. §. 1. & 8. Gutier. de matrim. cap. 61. num. 4. cum segg. Sanch. lib. 3. disput. 17. Aegid. de Coninck d. disput. 27. dub. 1. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiast. tom. 2. tract. 11. cap. 7. quest. 14. resoluit. 3. Basil. Pont. de matrim. lib. 5. cap. 6. Gaspar Hurtado in simili tract. disput. 5. difficult. 3. Rota decis. 646. num. 1. part.

1. diuers. & in Vicentina matrimonij 11. Martij 1624. coram R. Seleucien.

Contra Veracruz in appendice ad speculum coniug. dub. 4. Iacob. de Graff. in aureis decis. part. 1. lib. 2. c. 86. num. 4. verf. 2. Vega in summa lib. 3. casu 361. existimantes validè fieri matrimonium absque Parocho dum fiat coram alijs testibus quando absque graui incommodo, siue in articulo mortis, siue extra nequit matrimonium omitti, aut differri, & parochus nequit haberi.

141. a. c. Insuper Parochum, vel alium Sacerdotem, &c.] Parochum, vel alium Sacerdotem, qui cum minori testium numero quàm duorum matrimonio clandestino interfuerit, esse grauius arbitrio Ordinarij puniendum, ex his verbis colligit Sanch. d. lib. 3. disput. 48. num. 2. in fine, & Gaspar Hurtado de matrim. disput. 5. diff. 17. numero 54. verf. deinde.

142. Penam suspensionis triennalis ab officio (non tamen ipso facto) impositam Parocho, vel alij Sacerdoti assistendi matrimonio clandestino sine alijs testibus, de qua in cap. ultim. §. fin. de clandest. desponsat. non esse sublatam per hoc decretum, sed præterea licere Ordinario in illum alia pena arbitraria animaduertere ad eius temeritatem, & præsumptionem coercendam, tradunt Verac. in appendice ad speculum dub. 11. in fine, Maiol. de irregularit. libro 3. cap. 23. numero 16. Salzed. dict. cap. 76. verf. octauo non est obliuioni, Petr. de Ledefma in summa part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. matrim. capitulo 6. concl. 4. dub. 16. Fr. Emman. etiam in summa tom. 1. cap. 221. numero 4. Aegid. de Coninck dict. disputazione 27. numero 84. Franc. Molin. dict. libro 2. different. 11. numero 147. cum segg. Mar. Alter. de censur. tom. 2. disputazione 11. de suspens. cap. 5. in princip. Ego ipse d. alleg. 32. num. 162. & d. c. 21. nu. 106.

Contra Matienf. d. gloss. 7. num. 2. in fine, tit. 1. lib. 5. noua recopil. Sanch. d. lib. 3. disput. 48. num. 4. Gaspar Hurtado d. disput. 5. diff. 17. num. 55. existimantes cessare hodie dictam suspensionem triennem per penam arbitrariam impositam in hoc decreto.

143. Si proprius Parochus, vel alius Sacerdos Regularis, aut secularis de eius licentia interfuit matrimonio valido, clandestino tamen ob denunciationum omissionem, cum Tridentinum in hoc nullam statuatur penam, standum esse penæ d. cap. ult. ac prout suspendendum esse triennio, resoluit Henriq. d. lib. 11. cap. 5. §. 6. Maiol. d. lib. 3. cap. 25. num. 17. & 18. Sanch. d. lib. 3. disput. 48. num. 5.

144. Parochum ob licentiam concessam alij Sacerdoti assistendi matrimonio clandestino tantum incurere predictam triennem suspensionem, de qua in d. cap. ultim. quia Concilium suspendit Parochum, vel alium Sacerdotem coniungentem, & non exprimit dantem licentiam, mandantem, vel consulentem, affirmant Sanch. d. lib. 3. disput. 49. Mari. Alter. d. cap. 5. verf. secunda principalis questio. Ego ipse d. alleg. 32. num. 163.

145. Suspendum ab officio, qui interfuit matrimonio clandestino, non esse suspendum à beneficio, quia d. cap. ultim. solum mandat suspendendum esse ab officio, tenet Sanch. d. lib. 3. disput. 51. Mari. Alter. d. cap. 5. verf. quariò dubitatur. Ego ipse d. alleg. 32. num. 165.

146. Episcopum in huiusmodi triennali suspensione dispensare non posse, resoluit Cou. de sponsal. part. 2. cap. 6. in princ. nu. 14. Henriq. in sum. lib. 13. cap. 39. §. 3. Sanch. d. lib. 3. disputazione 52. Mari. Alter. d. cap. 5. verf. quinto Ego ipse d. alleg. 32. num. 166.

Nec virtute Concilij sess. 24. de reformat. cap. 6. id Episcopo permissum esse asserunt Sanch. d. disp. 52. num. 4. Mar. Alter. d. cap. 5. prope finem. Ego ipse dicta alleg. 32. num. 176. ex ratione, quia hæc suspensio non incurritur ipso iure, sed per sententiam iudicis cognitione præmissa de delicto, vnde supponitur delictum deductum ad forum contentiosum.

147. §. Necnon ipsos contrahentes, &c.] Vide Gaspar Hurtado de matrim. disput. 5. diff. 16. num. 52. vbi etiam addit per cap. fin. de clandest. despons. contrahentes clandestine absque testibus, & forsitan etiam absque proprio Sacerdote, vbi Tridentinum non viget, puniendos esse pena arbitraria, & eorum prolem esse illegitimam, quando contrahunt in gradu prohibito, quamvis ignoran-

ignoranter, & num. 53. subdit quod in aliquibus diocesis contrahentes absque Parocho, & alijs testibus excommunicantur ipso facto excommunicatione synodali, & quod in Hispania per l. 1. tit. 1. lib. 5. noua recop. mulctantur poena priuationis omnium bonorum, & exilij ab ea, & quod possint à parentibus exheredari.

148. ¶ Præterea eadem S. Synodus hortatur ut coniuges ante benedictionem, &c. Vide Rebell. d. p. 2. lib. 2. q. 7. num. 2. Franc. Leon. in thesauro fori Ecclesiast. part. 2. cap. 9. num. 48. vers. nam licet, Aegid. de ConincK d. tom. 2. disput. 27. à num. 71. Basil. Pont. de impediment. matrimon. c. 26. §. 2. condit. 4. vers. ex quibus, me ipsum d. alleg. 32. num. 179.

149. Unde peccatum mortale non esse matrimonium consummare ante Ecclesie benedictionem sublato scandalo, & contemptu legis Ecclesiasticae, maxime si probabile sit incontinentie periculum, resoluit Paul. Fufc. de Visitat. lib. 2. cap. 3. num. 21. Cou. de sponsal. part. 2. c. 7. §. 2. num. 2. Viuald. in caudel. aureo part. 1. vbi de matrim. num. 267. Ludou. Lop. in instruat. conscient. part. 2. de matrim. vers. deinde discipulari soles, Perez l. 1. vers. quare potest tit. 1. lib. 5. ordin. Matien. ad rub. tit. 1. gloss. 1. num. 98. lib. 5. noua recop. Petr. de Ledefma de matrim. quest. 45. art. 5. punct. 3. dub. 1. & in summ. part. 1. de Sacramento, vbi de Sacramento. matrim. cap. 6. concl. 7. prope fin. Spin. d. gloss. 1. §. 1. num. 18. Henriq. d. lib. 11. cap. 5. §. 7. in fine, & cap. 7. §. 3. & cap. 16. §. 3. Cened. ad Decretal. collect. 49. num. 3. & pract. ac canonic. quest. lib. 1. quest. 30. prope fin. Rebell. d. part. 2. lib. 2. quest. 7. num. 2. Aegid. de ConincK d. tom. 2. disput. 27. num. 71. cum seqq. Basil. Pont. de impediment. matrimon. cap. 26. §. 2. vers. ex quibus, Sanch. d. lib. 3. disput. 12. Gutier. de matrim. cap. 48. num. 3. & cap. 106. num. 13. Bonacin. eod. tract. quest. 4. puncto 6. num. 1. in fine, & nu. 4. vers. rogabatur quare. Ego ipse d. alleg. 32. num. 181. & d. cap. 21. num. 96.

150. ¶ Statuitque benedictionem, &c. Benedictionem nuptialem omnino omittit esse tantum peccatum veniale, quia est sacramentale quoddam, quod non apparet magni momenti, neque valide congruens progressui matrimonij, tenent Sanch. dicto libro 3. disputatione 82. numero 6. Gaspar Hurtado de matrim. disputatione 5. diffie. 23. numero 83.

Contra Ochagau. tract. 5. quest. 5. & alios existimantes esse mortale.

151. Benedictionem coniugalem non posse nisi inter Misfarum solemniam fieri, resoluunt Aldan. d. tit. 8. num. 31. vbi asserit decimum in Pisaurum. 13. Julij 1630.

152. Contrahentes secundas nuptias, & in prioribus benedictionem accipientes non teneri, nec posse in secundo matrimonio recipere benedictiones, quamuis vnus ex coniugatis tantum secundo nubat, & forte primum eius matrimonium fuerit inualidum, resoluit Nauarr. in man. cap. 22. num. 33. Perez l. 1. vers. est alia poena tit. 1. lib. 5. ordin. Moz. de contract. tit. de matrim. cap. de naturauibus matrimon. num. 10. Menoch. de arbit. casu 417 num. 2. Cened. ad Decretal. collect. 49. num. 1. Aegid. de ConincK d. disput. 27. dub. 8. num. 72. Gutier. d. cap. 106. num. 14. cum seqq. Sanch. lib. 7. disput. 82. num. 15. Rebel. d. part. 2. lib. 3. quest. 20. num. 2. Bonacin. d. q. 4. punct. 6. num. 4. Gaspar Hurtado d. diffie. 23. num. 84. ex ea ratione, quia benedictiones huiusmodi non respiciunt nuptias, sed personas.

153. Consuetudini legitime diocesum circa secundas nuptias benedicendas standum esse asserunt Possuin. de officio Curati c. 10. num. 48. Gaspar Hurtado d. diffie. 23. num. 84. in fine, & illam generaliter obtinere ut possit benedictio solemniter fieri si femina nondum fuisset benedicta, obseruant Cou. de sponsalibus part. 2. c. 8. §. 11. num. 2. Greg. l. 2. verb. no douen ser velados tit. 11. part. 4. Marc. Antonin. Genuen. in pract. Archiep. Neapol. c. 59. Mar. Alter. de censur. tom. 2. disput. 11. de suspens. cap. 4. vers. tertio dabitur, Alyof. Ricc. in praxi rerum fori Ecclesiast. resol. 313. in fine 2. edit. Ego ipse d. alleg. 32. num. 184. sed Sanch. lib. 7. disput. 82. num. 23. aliter sentit.

Benedicendos esse sponsum & sponsam si contractis sponsalibus per verba de futuro antequam coram Parocho, & testibus matrimonium contraxerint, inuicem se cognouerint, tenent Aldan. dict. tit. 8. num. 40. attestans

Barbos. Collect. in Concil. Trid.

fic fuisse decisum sub die 2. Octobris 1593.

¶ A proprio Parocho. Sufficere Parochum vtriusuis contrahentes, resoluunt Cened. ad Decretal. collect. 81. numero 8. Sanch. libro 7. disput. 82. numero 4. Armendar. d. l. 1. de matrim. numero 32. Gutier. de matrim. cap. 106. numero 8. & 9. Bonacin. dict. questione 4. puncto 6. numero 3. Ego ipse dict. alleg. 32. num. 185.

Contra Paul. Fufc. de Visitat. lib. 1. cap. 3. num. 21. Cauall. part. 2. decis. 12. à num. 21. Ceuall. d. quest. 6. 4. num. 148. existimantes non esse integrum vtriusuis contrahentis Parocho benedictiones huiusmodi impartiri, sed id esse Parochi mulieris.

Parochum proprium debere recipere eleemosynam occasione benedictionis, & non alium, tenet d. cap. 21. num. 99. vbi dixi ita fuisse decisum à S. Congreg. Rit. in Acherontina 25. Ianuarij 1602.

¶ Nisi ab ipso Parocho, vel Ordinario licentiam, &c. Episcopos, & similes iurisdictionem ordinariam habentes in suis diocesis, necnon & eorum vicarios generales posse licentiam concedere impartendi benedictiones nuptiales suis subditis, resoluunt Gutier. de matrim. cap. 96. num. 7.

¶ Quod si quis Parochus, &c. Sacerdotem tam secularem, quam Regularem coniungentem in matrimonium, vel benedicentem subditos alterius Parochie absque licentia proprij Parochi, vel Ordinarij, remanere suspensum ab officio donec ob Ordinario Parochi obtineat absolutionem, resoluunt Henriq. in summ. lib. 13. cap. 38. §. 2. in fine litt. E. & cap. 39. §. 3. littera C. Fr. Emmanuel. quest. regul. tom. 3. quest. 2. art. 1. Portel. in dub. regular. verb. matrimonium numero 1. Hieron. Roderic. in compendio quest. Regul. resol. 93. num. 6. Soar. tom. 5. disput. 31. sect. 1. num. 18. Sanch. dict. libro 3. disput. 52. num. 4. Bonacin. de censur. disputatione 3. questione 6. puncto 5. numero 19. Gaspar Hurtado in simili tract. de censur. vbi de suspens. diffie. 13. num. 40. vers. nono, & de matrim. disput. 5. difficult. 17. numero 57. & diffie. 23. in fine. Ego ipse dict. allegat. 32. numero 186. cum seqq.

¶ Sicut Regularis. Sacerdotes Regulares matrimonia ministrantes, siue solemnizantes, non habita super his Parochialis Presbyteri licentia speciali vltra suspensionem, quam ipso iure incurunt per hoc decretum, ipso facto excommunicatos esse, excommunicatione Sedi Apostolice reseruata, de qua in Clem. 1. de priuileg. tenent Nauar. conf. 1. num. 7. de penis in antiq. & conf. 10. de constitut. in nouis, Maiol. de irregul. lib. 3. cap. 25. num. 12. vers. claudestini, Vgolin. de officio, & potest. Episcopi cap. 15. §. 12. num. 8. Sanch. d. lib. 3. disput. 48. num. 8. & 9. Molfes. d. tract. 4. cap. 8. num. 66. Mar. Alter. de censur. tom. 2. disput. 11. cap. 4. vers. sed querer, Ludouic. Miranda in man. Pralat. tom. 1. quest. 48. art. 2. Hieron. Roderic. in compendio quest. regul. resol. 93. nu. 6. Ego ipse d. alleg. 32. num. 192. & d. cap. 21. num. 105.

Contra Henriq. in summ. lib. 13. cap. 38. §. 2. in commento littera E. Soar. tom. 5. de censur. disput. 12. sect. 4. num. 13. Sayr. in simili tract. lib. 4. c. 15. num. 10. Bonacin. eod. tract. disput. 3. questione 6. puncto 5. numero 19. in fine, & de matrim. questione 4. puncto 6. numero 3. Basil. Pont. de impediment. cap. 26. §. 2. vers. ex quibus, condit. 10. & §. 6. in prime existimantes Religiosum benedicendo absque praefata licentia praeter suspensionem non incurtere excommunicationem latam in d. Clem. 1.

¶ Ausus fuerit. Ergo quamlibet ignorantiam, etiam crassam excusare à suspensione, dummodo non sit ita crassa ut sit ingens temeritas, resoluunt Sanch. d. lib. 3. disput. 48. num. 7. Gutier. de matrim. cap. 75. num. 16.

¶ Tandiu suspensus maneat. Ergo ipso iure, quia sunt verba praesentis temporis, que latam sententiam important, vt per Franc. Molin. d. differ. 11. nu. 150. quem refero d. cap. 21. num. 108.

Hanc suspensionis poenam ne dum ad officium, sed etiam ad beneficium extendi posse, resoluunt Franc. Molin. d. differ. 11. num. 149. Hurtado de censur. tractat. de suspens. difficult. 13. num. 40. vers. nono.

¶ Quandiu ab Ordinario. Ergo etiam ab eius vicario, vt per Sanch. d. lib. 3. disputatione 52. num. 4. Mari.

V 3 Alter.

154

155

156

157

158

159

160

161

- Alter de censur. tom. 2. disputatione 11. de suspens. cap. 5. in fine. **162.** *u. u. Habeat Parochus librum, &c.*] Parochum teneri habere librum in quo coniuges, testes, locum contractus, diem, mensem, & annum describat, per hoc decretum aduertunt Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 3. nu. 26. Nauarr. in man. cap. 62. num. 79. vers. quinto, Azcued. lib. 8. num. 2. tit. 1. lib. 5. noua recep. Cenall. d. quest. 604. num. 138. Henriq. d. lib. 11. e. 7. §. 4. Thom. Valasc. alleg. iuris tom. 1. alleg. 72. num. 106. Possiu. de officio Curati c. 6. num. 24. & c. 12. num. 42. Homobon. de Bonis de humana uita statibus p. 1. cap. 14. in fine, Nicol. Genoa de prinata scriptura lib. 5. q. 6. Molles. in summ. Theolog. moral. tract. 4. c. 2. nu. 68. Stephan. Gratian. discip. forens. cap. 653. num. 63. & seq. Basil. Pont. de impediment. matrimon. e. 26. §. 2. vers. ex quibus, condit. 9. Aegid. de Coninck d. tom. 2. disput. 27. num. 74. Rebelle. d. part. 2. lib. 2. quest. 7. num. 6. Ego ipse de officio, & potest. Parochi cap. 7. num. 6. vbi num. 9. potui formulam obseruandam à Parochis in describendis matrimonijs in libris ad id deputatis.
- 163.** Et ad hoc obligari Parochum sub mortali propter finem necessarij vitandi lites, tenent Sanch. d. lib. 3. disput. 15. num. 22. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 242. vers. vltim. Gutier. de matrim. e. 60. num. 9. Nald. in summ. verb. Parochus num. 20. Basil. Pont. loco proxime citato, Possiu. d. cap. 12. num. 44. Ego ipse dict. alleg. 32. num. 174. & dict. cap. 7. numero 8.
- 164.** Vnde ex partita desumpta ab hoc libro, etiam mortuis testibus, & Parocho scribente absque alijs probationibus plenè probari matrimonium concludit Caualean. decis. 12. sub nu. 22. vers. & liber Parochi part. 2. Mascard. de probat. conclus. 672. num. 18. cum seqq. Menoch. conf. 199. nu. 3. Lancel. Gallia conf. 15. num. 3. Sanch. d. lib. 3. disput. 15. nu. 22. Franc. Molin. de ritu nupt. lib. 1. compar. 9. d. num. 35. Mar. Antonin. var. resolut. lib. 1. resolut. fin. casu 33. vers. nihilominus, Aloyf. Rice in decis. Curia Archiepisc. Neapol. par. 4. decis. 238. num. 6. Girba ad consuetud. Messanenens. cap. 1. gloss. 1. p. 1. nu. 19. Rot. decis. 750. num. 1. part. 1. diuers. & decis. 340. part. 2. etiam diuers. D. Noguero. alleg. 23. num. 104.
- 165.** Vt fides desumpta ex hoc libro in iudicio prober necessario faciendam cum formali transcriptione paritè de verbo ad verbum sicut iacet, aduertunt Beltramin. in annot. ad Greg. XV. decis. 359. num. 9. Ferentil. in annot. ad Burratum decis. 11. num. 5. Rota in Toletana capella 18. Maij 1615. coram. R. P. D. meo Pirouano, & in Aesna bonorum 17. Maij 1617. coram bona mem. Andrea.
- 166.** *vy Sua peccata diligenter confiteantur.*] Contrahentes igitur matrimonium cum peccato mortali indignè recipere Sacramentum, ac proinde peccatum mortale incurrere, resoluit Fr. Emman. & Sanch. citati à Gutier. de matrim. cap. 83. num. 13. & à Bonacin. in simili tract. quest. 4. puncto 6. num. 1. vers. sexto, quibus adde Fernand. in examine Theologiae moralis part. 3. cap. 18. §. 1. num. 8.
- Eos tamen non committere duo peccata mortalia, vnum quatenus recipiunt Sacramentum, alterum verò quatenus administrant, sed solum quatenus, recipiunt, tenent Sayr. de Sacrament. in genere lib. 2. cap. 7. quest. 1. art. 5. Sanch. lib. 2. disput. 6. num. 4. Bonacin. de Sacrament. disput. 1. quest. 3. puncto 2. §. 2. nu. 10. Nec aliud incurrere peccatum quatenus videtur præceptum Concilij in presenti confessionem præcipiens violare, quia consilium, & non præceptum quoad hoc continet decretum in presenti, tradunt Franc. Leo in thesauro fori Eccles. part. 2. cap. 9. num. 49. Basil. Pont. de impediment. matrimon. cap. 26. §. 2. vers. ex quibus, condit. 1. Ego ipse d. alleg. 32. num. 172.
- 167.** Non licere absolute, & per longum tempus, aut vbi sponsi instarent, detinere matrimonium, donec contrahentes orationem saltem Angelicam, & Dominicam, Symbolumque fidei, præcepta Decalogi, & Ecclesiae, ac septem peccata capitalia didicerint, expedire tamen similiter, & absque violentia ad breue tempus impedire, tradunt Sanchez. d. lib. 3. disput. 15. sub num. 19. Campan. in diuersor. iuris Canonice. rubr. 11. cap. 14. num. 7. Aloyf. Rice in praxi verum fori Eccles. decis. 638. in 1. edit. alià resolut. 576. in 2. edit. Ego ipse d. allegat. 32. num. 173.
- Contra Barthol. à Ledesma de matrim. dub. 11. Veg. lib. 3. summ. casu 211. existimantes impediri posse ob dictam causam ne matrimonium contrahatur, nisi contrahentes præ senio, aut ingenij rudis tarditate profus incapaces sint.
- ¶ Si que provincia, &c.*] Antiquas consuetudines laudabiles, quæ in contrahendis matrimonijs obseruari solite sunt, decretum in presenti non tollere, asserit Franc. Molin. dicto libro. 2. differ. 11. numero 151. Laudabiles autem consuetudines illas dici, quæ canonicis decretis non aduersantur tradunt de hoc decreto loquentes Cened. ad Decret. collect. 58. num. 6. & Franc. Molin. dicta differ. 11. numero 151. & 156. Subdit quandoque laudabilem dici consuetudinem, quæ iuri communi aduersatur, cum ex temporum mutatione, mutari quoque saepe & statuta, & consuetudines etiam iuri contrarias expediat, cap. fin. de consang. & affin.
- ¶ In singulis suarum diocesium Parochialibus, Sec.*] Ratione speciali fit in hoc Decreto præceptum publicationis in singulis Parochialibus Ecclesijs, cum alias sufficiat cæteras leges & Principum constitutiones in Curia publicari, etiam si reuocatorie fuerint aliam legum, & constitutionum, vt aduertit Anguian. de legib. lib. 4. controuerf. 1. num. 27. cum seqq.
- ¶ Vt huiusmodi decretum in vnaquoque Parochia, &c.*] Necessario requiri in Parochijs publicari hoc decretum ad hoc vt robur suum accipiat, nec in publicationem in diocesana Synodo factam equipollere, decimum refert Armend. in addit. ad recopil. legum Nauarre. lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. numero 62. Et rationem reddit Basil. Pont. de impedim. matrimon. cap. 26. §. 2. vers. 4. dicens hoc non nasci ex eo quod lex ad sui obligationem exigat vt acceptetur à populo, sed ex speciali dispositione Ecclesiae in hoc casu, quæ hanc legem obligare noluit, nisi post promulgationem in singulis Parochijs factam, trigintaque à publicatione diebus elapsis.
- Ad matrimonium igitur contrahendum coram Parocho, & testibus obligari eos, apud quos promulgatum est Concilium Tridentinum, & receptum, qua publicatione nondum facta nullam obligationem arcere, habitatores, nec ignorantes ligare, prout in quibusdam Galliarum, & Poloniae partibus, tradunt Petr. de Ledesma in summ. part. 1. de Sacram. vbi de sacra. matrim. cap. 6. concl. 4. dub. 5. Cenall. d. q. 605. num. 143. Nauarr. conf. 8. num. 1. sub tit. de clandest. despons. Henriq. d. lib. 11. cap. 33. §. 8. Galer. in margarit. casuum conscient. verb. matrimonium pag. 163. col. 2. Sanchez. d. lib. 3. disput. 18. num. 1. Molles. in summa Theolog. moral. tract. 4. cap. 9. num. 19. Rebelle. dict. lib. 2. quest. 7. sect. 3. Gutier. de matrim. cap. 61. num. 12. Basil. Pont. d. §. 2. vers. quarto.
- Vnde illos, qui sunt incolæ vnus loci, in quo promulgatum, & acceptatum est Concilium, si alio migrent, vbi non est acceptatum, posse ibi valide contrahere, seruata, quoad fieri possit, antiqua lege ecclesiastica, siue illac transeant, siue domicilium ibidem collocauerint, asserunt Petr. de Ledesma de matrim. quest. 4. art. 4. puncto 3. Henriq. d. lib. 11. cap. 8. §. 8. Sanch. d. lib. 3. disput. 18. num. 28. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 176. Basil. Pont. dict. cap. 26. §. 2. vers. hinc etiam fit eos, & de matrim. lib. 5. cap. 9. Rebelle. d. part. 2. libro 2. questione 7. num. 15. Aegid. de Coninck d. disput. 27. dub. 1. num. 14. Gutier. dict. cap. 61. num. 12. Bonacin. dict. questione 2. puncto 8. num. 2. Molles. d. tract. 4. cap. 9. num. 21. Filliuc. dicto tract. 10. cap. 6. num. 200. Homobon. de Bonis de examine eccles. tract. 11. cap. 7. quest. 17. resolut. 3. vers. secundo, Gaspar Hurtado de matrim. disputatione 5. difficult. 4. in princip. Aldan. in compendio canon. decis. libro 1. tit. 8. numero 40. vbi id verum credit si recessus à loco habitationis fuisset factus ad euitanda impedimenta, puta inimicitias, & obstacula parentum, secus si recessus fuit factus per fraudem, quia aderat impedimentum, & refert sic fuisse decimum die 7. Februarij 1602. cuius memini de officio & potest. Parochi, cap. 21. num. 92.
- Hinc etiam matrimonium non esse legitimum si contrahatur inter se conferentes ad locum in quo Concilium non est promulgatum sub animo sine Parocho & testibus contrahendi, resoluit Aldan. d. tit. 8. num. 41. asserens

asserens decifum in Colonien. 5. Septembris 1626. & in Antuerpien. 16. Decembris 1628. quarum memini d. cap. 21. numer. 93.

Incolam illius loci, in quo non est acceptatum Concilium Trid. teneri matrimonium contrahere coram Parocho, & testibus, si diuertat ad locum, in quo est receptum, tenent Petr. de Ledefma d. 9. 45. punct. 3. ad fin. Sanchez d. lib. 3. disput. 18. nu. 26. Valer. Reginald. d. lib. 31. nu. 176. Aegid. de ConincK d. tom. 2. disp. 27. dub. 1. ad fin. Molles. d. tract. 4. cap. 9. nu. 20. Bonacin. d. puncto 7. num. 5. Ego ipse d. alleg. 32. num. 155. & d. cap. 21. num. 94.

Episcopum non posse matrimonium invalidare per sua decreta synodalia, quae clandestinè, & sine Parocho, & testibus contracta essent, si sibi non est promulgatum. Concilium Trid. ita ut matrimonia etiam post huiusmodi decretorum publicationem aliter contracta, si nullum obstat legitimum impedimentum, valida ac firma sint, resoluit Aldan. d. tit. 8. num. 23. asserens quòd ideo coniuges, qui alias inter se validè matrimonia contraxerint, illisque postea per Episcopum tanquam contra formam sui decreti nullis declaratis separati fuerunt, ac insimul habitare desierunt, omnino cogendi sunt,

ut in dictis matrimonijs contractis permaneant, atque vna simul tanquam veri coniuges cohabitent; ij verò qui primis matrimonijs aliàs validè, & publicè contractis & consummatis ab Episcopo vigore dictorum decretorum nullis declaratis, secundò contraxerunt, similiter ad priora redire, ac in illis permanere cogendi sunt, & huiusmodi secunda matrimonia post publicationem & consummationem priorum contracta nullo modo, etiam prae textu cuiusvis grauis, & eminentis scandali tolerari possunt, ac debent; & in fine testatur ita fuisse decifum in Russ. 18. Nouembris, & 2. Decembris 1628.

¶ Post triginta dies, &c.] Ab hoc tempore obligare, quoad annulationem matrimonij etiam ignorantibus, post Medin. Henric. & Petr. de Ledefma, resoluit Sanchez dict. libro 3. disputat. 17. numero 10. ad finem, Gutier. de matrimo. cap. 61. num. 11.

Vnde ea matrimonia irrita in praesenti declarari quae post triginta dies à die publicationis huius decreti in Parochia factae clandestinè contrahuntur, refert decifum Armendar. tit. 1. de matrimo. numero 61.

Cognatio spiritualis orta ex Baptismo, aut Confirmatione, inter quas personas contrahatur.

C A P V T II.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 De cognatione spirituali Pius V.
- 3 Patrini duo ad summum, vnus vir, vnaque femina adhibentur in Baptismo.
- 4 Cognatio contrahitur cum omnibus si plures duobus designati suscipiant baptizatum de Baptismo.
- 5 Designare, & admittere in Baptismo plures quàm vnum, & vnam, est peccatum mort.
- 6 Episcopus non potest dispensare vt duo viri, vel duae feminae simul suscipiant.
- 7 Patrimos adhibere non est de essentia sacramenti Baptismi.
- 8 Patrini in Baptismo debent esse baptizati, & in Confirmatione confirmati.
- 9 Haereticus suscipiendo, vel baptizando cognationem contrahit.
- 10 Excommunicati, interditi, & criminosi non possunt esse patrini.
- 11 Mutus homo, & muta mulier prohibentur esse patrini.
- 12 Abbates, Monachi, & Religiosi saltem claustrales prohibentur esse patrini.
- 13 Pueri cuiuscunque aetatis possunt esse susceptores legitimi, & contrahunt cognationem suscipiendo, modò habeant usum rationis.
- 14 Patrini possunt esse minores baptizato.
- 15 Cognatio spiritualis oritur ex Baptismo non solemniter priuatim facto.
- 16 Baptizans laicum in extremo necessitatis articulo contrahit cognationem spiritualem.
- 17 Cognationem nullam contrahit leuans in Ecclesia vbi seruatae fuerint necessitates verè domi baptizatum.
- 18 Matrimonium liberè, & licitè contrahi potest inter personas in hoc decreto nominatim expressas.
- 19 Cognatio spiritualis non contrahitur inter ipsosmet patrimos.
- 20 Cognatio spiritualis à viro contracta non transfunditur in uxorem, vel è contra.
- 21 Vir, & uxor suscipientes alienum puerum in Baptismo non peccant.
- 22 Patrimus potest matrimonium contrahere cum ea, cum qua simul alienum filium suscepit.
- 23 Matrimonium contractum sine dispensatione inter filium susipientis, & baptizatum valet.
- 24 Cognatio spiritualis non contrahitur inter infidelem baptizantem, & fidelem baptizatum.
- 25 Cognationem aliquam non contrahit fidelis baptizans, aut suscipiens filium infidelium, cum parentibus infidelibus.
- 26 Procurator non sibi, sed mandanti contrahit cognationem spiritualem.
- 27 Cognatio spiritualis contrahitur inter susipientem in Baptismo, ac parentes carnales licet illegitimos suscepti.
- 28 Parochus debet habere librum in quo describat omnes, qui in Ecclesia sua baptizantur.
- 29 Baptismus, & aetas, probatur ex partita extra per Parochum à libro Baptismi.
- 30 Origo etiam probatur.
- 31 Compatres duo, vel commatres si in libro Baptismi sint descripti, ratione incertitudinis prohibentur inter se contrahere.
- 32 Cognationem contrahunt plures quàm duo susipientes in Baptismo, quorū nullus fuit designatus.
- 33 Cognationem contrahunt omnes designati à parentibus, vel ab alijs curam infantis habentibus, modò tangat simul.
- 34 Cognatio contrahitur cum eo, quem vocauit Parochus casu in Ecclesia ingrediente, non admittendo designatum à parentibus.
- 35 Contractus requiritur ad contrahendam cognationem spiritualem.
- 36 Cognatio spiritualis contrahitur in hoc casu.
- 37 Cognationem spiritualem non contrahit mulier ex eo, quòd

- eo, quod defert puerum baptizatum vsque ad ianuam Ecclesie.
- 38 Decreti huiusmodi dispositio militat in cognatione orta ex Confirmatione, sicut militat in cognatione orta ex Baptismo,
- 39 Patrinus in Confirmatione debet esse alius ab eo, qui tenuit in Baptismo,
- 40 Vnus non potest in Confirmatione tenere ultra duos eadem die,
- 41 Catechismus sublatus est per hoc decretum.

Cap. non plures, de co fecr. dist. 4. & c. quamuis, de cogn. spirit. in 6.
 Cap. super quibus, c. p. stacium, & c. fin. 30. q. 1. cap. ne super eo, & fere per totum, de cogn. spirit. c. 1. cod. tit. in 6.
 Cap. quamuis, de cogn. spirit. in 6.
 Conc. Magunt. cap. 55. c. 2. 30. q. 1. c. 1. de cogn. spirit. in 6.

Docet experientia, propter multitudinem prohibitionum, multoties in casibus prohibitis igno-
 ranter contrahi matrimonia: in quibus vel non sine magno peccato perferatur, vel ea non sine magno scandalo dirimuntur. Volens itaque sancta Synodus huic incommodo providere, & a cognationis spiritualis impedimento incipiens, statuit, *a* vt vnus tantum sine vir, siue mulier, iuxta sacrorum ^a Canonum instituta, vel ad summum vnus, & vna baptizatum ^b de Baptismo suscipiant, ^c inter quos, ac baptizatum ipsum, & illius patrem, & matrem, nec non inter baptizantem, & baptizatum: ^d baptizatiue patrem, ac matrem tantum ^e spiritualis cognatio contrahatur. Parochus, antequam ad baptismum conferendum accedat, ^f diligenter ab ijs, ad quos spectabit, sciificetur, quem vel quos elegerint, vt baptizatum de sacro fonte suscipiant, & eum, vel eos tantum ad illum suscipiendum admittant, & ^g in libro eorum nomina describat, doceatque eos quam cognationem contraxerint, ne ignorantia vlla excusari valeant. ^h Quod si alij, ultra designatos, baptizatum ⁱ tetigerint, cognationem spiritualement nullo pacto contrahant: ^k constitutionibus, in contrarium facientibus, non obstantibus. Si Parochi culpa, vel negligentia fecus factum fuerit, arbitrio Ordinarij puniantur ^l. ^m Ea quoque cognatio, quae ex Confirmatione contrahitur, confirmantem, & confirmatum, illiusque patres, & matrem, ac tenentem non egre diatur: ⁿ omnibus inter alias personas, huius spiritualis cognationis impedimentis omnino sublatis.

Vide Galleg. in speciali tract. de cognatione spirituali, Co-
 uarr. de spons. p. 2. c. 6. §. 4. Nauarr. in man. c. 22. nu. 37. & num. 140. Iacob. de Graff. in aureis decis. p. 1. lib. 2. cap. 85. num. 4. Henriquez in summ. lib. 12. cap. 11. Fr. Emman. in summ. tom. 1. cap. 226. latè Iodoc. Cocc. in thesauro cathol. tom. 2. lib. 5. art. 13. Petr. de Ledefina in summ. p. 1. de Sacram. vbi de sacram. matrim. cap. 17. & de sacram. Baptismi, c. 13. Aloyf. Ricc. in collect. decis. p. 4. collect. 1224. Ludou. Beia respons. casuum conscient. p. 2. casu 16. Sanch. de matrim. lib. 7. disp. 54. Gutier. in simili tract. cap. 100. Bonacin. eod. tract. q. 3. puncto 5. §. 2. Gasp. Hurtado eodem tract. disp. 18. Galet. in margar. casuum conscient. verb. cognatio, Franc. Leon. in thesauro fori eccles. p. 2. cap. 9. num. 61. cum seqq. Fernandez in examine Theolog. moralis p. 3. c. 2. §. 9. & 10. Vgolin. de offic. & potestate Episcopi, c. 15. §. 6. a. num. 8. & cap. 25. §. 1. Rebello de obligat. iustit. p. 2. lib. 3. quest. 6. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 3. nu. 148. cum seqq. Agid. de Coninck de sacrament. & censur. tom. 2. disp. 32. numer. 22. cum multis seqq. Armentar. in addit. ad recop. legum Nauarre, lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. num. 73. cum seqq. Molles. in summa Theologiae moralis tract. 4. cap. 10. num. 120. cum seqq. Vincent. Filiuc. in q. moralib. tom. 1. tract. 10. nu. 188. cum seqq. Aldan. in compendio canon. decis. lib. 1. tit. 8. nu. 50. cum seqq. Sel. in selectis canoniceis, cap. 76. Ioan. Sanci. in select. disp. 40. num. 10. cum seqq. Torrelblanca de iure spirit. lib. 2. c. 15. nu. 64. cum seqq. metiptum de officio & potest. Episcopi, p. 2. alleg. 30. nu. 32. cum seqq. & de officio & potest. Parochi, cap. 18. num. 21. cum seqq.

2. De cognatione spirituali, & eius impedimentis emanauit constitutio Pij V. super declaratione huius decreti incip. *Sanctissimus*, publicata die 20. Augusti 1566. & alia eiusdem Pontificis incip. *Cum illius vicem*, sub dat. quarto Kal. Decembris 1566.

3. *a* Vt vnus tantum, &c. Vnum tantum iuxta prisca Canonum statuta adhiberi patrinum in Baptismo, vel ad summum duos, scilicet vnum virum, vnamque feminam, vt voluit Concil. in presenti, tenet Possuein. de officio Curati, c. 6. nu. 33. quem refero d. alleg. 30. num. 40. vbi nu. 43. resoluti praecitata verba huius cap. esse intelligenda de Baptismo tantum patrinum, ac proinde cum sit correctorium iuris antiqui in cap. vlt. de cognat. spirituali in 6. debere restringi, nec ampliari posse ad confirmationem, & sic ultra terminos in quibus loquitur.

Contra Tolet. in instruat. Sacerd. lib. 2. cap. 24. numer. 11. Sanchez lib. 7. disp. 57. num. 9. existimantes Concilium in presenti idem omnino voluisse quoad omnia statueri in patrinum confirmationis, & totum d. cap. vlt. per illud restringi.

4. Si tamen plures duobus designati suscipiant baptizatum de Baptismo, cum omnibus cognationem contrahi, tradunt Sayr. in floribus decis. sub tit. de cognat. spi-

rit. decis. 4. Vgolin. de officio, & potest. Episcopi, cap. 25. §. 1. nu. 5. Ego ipse dicit. alleg. 30. numer. 45. refert decium Armentar. d. l. 1. de matrim. num. 82. Gasp. Hurtado d. disp. 18. disp. 4. num. 15.

Designare & admittere in Baptismo plures quam vnum, & vnam, esse peccatum mortale, utpote contra prohibitionem antiquam, & huius decreti, resoluunt Fr. Emman. in sum. tom. 1. c. 226. num. 1. Vega p. 1. c. 33. casu 39. Bonacin. de matrim. q. 3. puncto 5. §. 2. num. 32. Gaspar Hurtado in simili tract. disp. 18. disp. 4. num. 12. vers. ex dictis, & decium refert Armentar. d. l. 1. de matrim. num. 84. Ego ipse d. alleg. 30. num. 44.

Contra Sanch. d. lib. 7. disp. 57. num. 6. existimantem prohibitionem adhibentes plures patrinus quam duos, non obligare sub lethali culpa.

Episcopum non posse dispensare vt duo viri, vel duae feminae simul suscipiant, cum super conciliaris dispositione dispensandi facultatem non habeat, resoluunt, decimumque referunt Zerol. in praxi Episcopi, p. 1. verb. Baptismus, §. 4. Sanch. d. lib. 7. disp. 57. num. 7. Rebell. de obligat. iustit. p. 2. in appendice, lib. 4. num. 89. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 3. nu. 154. Fernandez d. c. 2. §. 9. num. 2. Bonacina d. §. 2. num. 33. Ego ipse d. alleg. 30. num. 41. Armentar. d. l. 1. de matrim. num. 75. vbi num. 80. testatur pariter resolutum quod vnus procurator, qui fit viri, & alter qui fit procurator mulieris, baptizatum de sacro fonte suscipere possunt, sed non duo viri, nec duae mulieres, vnusquisque tamen proprio nomine, vir loco mulieris, & mulier loco viri.

De essentia Sacramenti non esse, huiusmodi susceptores adhibere asserunt Sot. in 4. dist. 7. q. unica, art. 10. & vlt. Syluest. in sum. verb. confirmatio, quest. vnic. Ego ipse d. alleg. 30. nu. 33. Peccare tamen omittentem, dicit Chamberor. tract. 2. de confirmat. cap. 7. dub. 2. in princip.

Susceptores in Baptismo debere esse baptizatos, & in Confirmatione iam confirmatos, alias ex tali susceptione nullam contrahi cognationem per text. in cap. in Baptismo, de consecrat. distinct. 4. resoluunt Nauarr. in man. c. 22. nu. 36. & consil. 3. num. 1. de Baptismo in antiquis, alias conf. 1. num. 1. de cognat. spirit. in nouis, Henricq. d. lib. 12. cap. 3. §. 4. Sanchez d. lib. 7. disp. 60. num. 7. Fernandez d. §. 9. num. 4. & §. 10. num. 4. Vgolin. de offic. & potest. Episcopi, cap. 25. §. 1. num. 2. Rebell. d. p. 2. lib. 3. q. 6. nu. 6. & 7. Valer. Reginald. d. lib. 3. nu. 157. Agid. de Coninck d. tom. 2. disp. 32. num. 25. Basil. Pont. de impedim. matrim. c. 24. §. 1. vers. illud tamen. Bonacin. de matrim. q. 3. puncto 5. §. 2. nu. 19. Paul. Layman. in Theolog. moral. lib. 5. tract. 2. cap. 9. num. 2. vers. altera, Ricciol. de iure personarum extra gremium Ecclesiae existent. lib. 2. cap. 4. num. 3. Ego ipse d. alleg. 30. num. 34.

Vnde infidelem baptizantem feminam non contrahere

- trahere cognationem spiritualem cum incapax ad matrimonium sit, resoluitur Petr. Sot. lect. 11. de matrim. §. est autem huius generationis. Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 226. num. 10. concl. 4. Vega etiam in sum. tom. 1. cap. 33. casu 45. Nauarr. in man. cap. 22. num. 36. & cons. 1. num. 1. de cognat. spirit. in nouis. Galleg. de cognat. spirit. cap. 8. num. 4. Matiens. ad rub. tit. 1. gloss. 1. num. 169. lib. 5. Recop. Sanch. de matrim. lib. 7. disp. 8. num. 1. & 2. Ioan. Sanci. in select. disput. 40. nu. 14. vbi num. 15. subdit catechumenum esse etiam cognationis spiritualis incapax, & num. 16. id ampliat etiam infidelis, & catechumenus postea baptizentur.
9. Hæreticum verò cum baptizatus, & subiectus sit Ecclesie, suscipiendo, vel baptizando cognationem contrahere affirmant Sanch. d. disp. 60. nu. 2. Bonacin. d. n. 22. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 157. Possuin. d. cap. 6. num. 27. Ego ipse d. alleg. 30. num. 35.
10. Excommunicatos, interdictos, facinorosos, & criminosos ab infantis susceptione arcèdes monet Paul. Layman d. c. 9. nu. 2. vers. præterea, vbi tamen addit hæc genera personarum valde patrini munus obire posse, sed non licite, refero Ego ipse d. cap. 18. num. 30.
11. Mutum hominem & mutam mulierem prohiberi esse patrinos probat cap. parvuli, de consec. dist. 4. Anchar. in rub. d. cognat. spirit. lib. 6. num. 4. Fernandez d. par. 3. cap. 11. §. 9. num. 4. in fine, & addit Basil. Pont. d. §. 1. vers. exclusi, in Concilio Patensi lib. 1. cap. 54. penitentes publicos donec perfecta penitentia reconcilientur, repulsos esse à susceptione.
12. Abbates, Monachos, aut Religiosos saltem claustrales patrinos adhiberi in Baptismo, prohibet cap. non licet Abbati, de consec. dist. 4. & ex eo colligunt Fr. Emman. quest. regul. tom. 2. quest. 58. art. 2. Sanchez d. lib. 7. disp. 60. num. 21. Possuin. d. cap. 6. num. 27. vers. secundo, Galet. in margar. casuum conscient. verb. Religiosus, par. 22 §. Galganet. de iure eccles. lib. 3. tit. 85. num. 25. & 26. Rebello de obligat. in sit. p. 2. lib. 3. q. 6. num. 10. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 157. vers. quarto, Ludou. Miranda in manual. prælator. tom. 1. quest. 42. art. 1. in conclus. probe med. Bonacina d. §. 2. num. 23. Basil. Pont. d. §. 1. vers. exclusi, Paul. Layman d. cap. 9. num. 3. in princip. Tamburin. de iure Abbatum tom. 2. disput. 4. quest. 2. Nisi huiusmodi Religiosi ab Episcopalem dignitatem promoueantur, exemplo Gregorij, qui ex Religione promotus in Cardinale factus est Maurij Imperatoris pater, vt referunt Gregor. Lopez l. 65. verb. maiorat. tit. 5. par. 1. Fr. Emmanuel d. art. 3. Sanchez in præcepta Decalogi tom. 2. lib. 6. cap. 6. num. 24.
13. Pueros cuiuscunque ætatis posse esse susceptores legitimos, & contrahere cognationem suscipiendo, modo habeant vsum rationis, tenent Henriquez d. lib. 12. cap. 11. §. 2. ad fin. Sayr. in floribus decis. sub tit. de cognat. spirit. decis. 1. Petr. de Ledesma in sum. par. 1. de Sacrament. vbi de sacramento matrim. cap. 17. conclus. 7. dub. 3. Possuin. d. cap. 6. num. 29. Sanchez d. lib. 7. disput. 61. num. 4. Bonacina d. §. 2. num. 17. Ego ipse d. alleg. 30. num. 38.
14. Et nihil referre an susceptores sint minores baptizato, quia nullo iure statuitur, aut requiritur vt sint maiores, asserunt Sayr. in florib. decis. sub tit. de cognat. spirit. decis. 3. Petr. de Ledesma d. concl. 7. dub. 2. Vgolin. d. cap. 25. §. 1. num. 3. Ego ipse d. alleg. 30. num. 39.
15. β De Baptismo.] Etiam non solemni, vt per Nauar. in man. cap. 22. num. 40. Gutierrez de matrim. cap. 100. nu. 7. Ægid. de ConincK d. disp. 32. nu. 39. conclus. 5. Basil. Pont. d. lib. 7. cap. 40. præcipue si id faciat vt munus susceptoris obeat, vt declarat Ægid. de ConincK d. loco.
- Contra Sot. in 4. disp. 42. quest. 1. art. 2. Soar. in 3. par. q. 67. art. 8. dub. vlt. Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 226. nu. 2. conclus. 2. Bonacina d. punito §. 2. num. 11. Sanchez d. lib. 7. disp. 62. num. 14. Gaspar Hurtado d. disp. 18. diffie. 6. existimantes nullam cognationem contrahere illum, qui alium suscipit in Baptismo non solemni.
16. Baptizantem etiam laicum in extremo necessitatis articulo contrahere cognationem perfectam spiritualem subsequens matrimonium dirimentem cum baptizato, eiusque parentibus, resoluit Brunel. de sponsal. concl. 20. Galleg. dist. tract. cap. 11. num. 5. Couarr. de sponsal. part. 2. cap. 6. §. 4. numero 4. Nauarr. in man. cap. 16. num. 34. in fine, & cap. 22. num. 40. in fine, & cons. 53. num. 2. sub tit. de sponsal. in antiq. aliis cons. §. num. 2. de cognat. spirit. in nouis. Matiens. ad rub. tit. 1. gloss. 1. num. 150. lib. 5. noua recop. Sanchez d. lib. 7. disput. 62. num. 10. Gaspar Hurtado d. diffie. 6. num. 20.
- Leuantem in Ecclesia, vbi seruata fuerunt solemnitates, verè domi baptizatum nullam cognationem spiritualem contrahere cum ipso baptizato, vel cum suis parentibus, resoluit Nauarr. d. cap. 22. nu. 40. Bonacina d. §. 2. num. 9. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 154. vers. secundum, Armendar. d. l. 1. de matrim. num. 81. Ioan. Valer. de differens. inter utrumque forum. verb. Baptismus, differens. 2. numero 1.
- γ Inter quos ac baptizatum ipsum, &c.] Liberè, & licite contrahi posse matrimonium inter personas in hoc decreto nominatim non expressas, refert decimum Armendar. d. l. 1. de matrim. num. 78.
- Vnde cognationem spiritualem non contrahi inter ipsosmet patrinos, tenent Ludou. Lopez in instr. confitent. p. 2. cap. 51. de matrim. col. 2. Galleg. de cognat. spirit. cap. 9. num. 8. Veg. tom. 1. sum. cap. 33. casu 40. Galet. in margarita casuum conscient. verb. matrimonium pag. 165 col. 1. Nugna part. 3. quest. 67. art. 8. ad fin. Sanchez d. lib. 7. disp. 54. num. 12. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 150. Bonacina d. §. 2. num. 4. Armendar. d. l. 1. de matrim. num. 84. Ego ipse d. alleg. 30. num. 55.
- Hinc etiam cognationem spiritualem à viro contractam, eo quod aliquem tenuerit in Baptismo, vel Confirmatione, non transfundi in vxorem, vel è contra, resoluit Tolet. in instr. Sacord. lib. 7. cap. 4. num. 5. Matiens. in rub. tit. 1. gloss. 1. num. 168. lib. 5. noua recopit. Henriquez d. lib. 12. cap. 11. §. 2. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 149. Ægid. de ConincK d. tom. 2. disp. 32. num. 24. vers. inter faminum, Armendar. d. l. 1. de matrim. num. 84. post Petr. de Ledesma, Fr. Emman. Soar. & alios; Sanchez d. lib. 7. disp. 54. num. 11. Ego ipse d. alleg. 30. num. 56.
- Et idèò minimè peccare virum & vxorem suscipientes alienum puerum in Baptismo, tradunt Nauarr. in man. cap. 22. num. 39. Armendar. d. num. 34. Sanchez d. lib. 7. disput. 57. num. 5. Bonacina d. §. 2. num. 5. Gaspar Hurtado de matrim. disp. 18. difficult. 4. num. 13. vers. et dictis, in fine. Ego ipse d. allegat. 30. num. 57.
- Hinc similiter posse patrinum matrimonium contrahere cum ea, cum qua simul alienum filium suscepit, declarauit sanctæ mem. Pius V. in d. constit. in cap. Cum illius vicem, vt post Fr. Emman. ac Nugna attestantur Sanch. d. lib. 7. disput. 54. num. 12. Bonacin. d. §. 2. num. 60.
- Et hinc etiam valere hodie matrimonium contractum, sine dispensatione inter filium suscipientis, & baptizatum, refert decimum Armendar. dist. l. 1. de matrim. num. 75.
- Cognitionem spiritualem non contrahi inter infidelem baptizantem, seu leuantem, & fidelem baptizatum, seu leuatam, resoluit Galleg. d. tract. de cognat. spirit. cap. 8. num. 15. Sanchez d. lib. 7. disp. 60. à num. 9. Anton. Ricciul. de iure personarum extra gremium Ecclesie exist. lib. 2. cap. 4. num. 4. vbi num. 5. ampliat procedere etiam in Catechumeno, & num. 6. extendit habere locum siue infidelis baptizet, siue leuet solus, siue cum Christiano, & numero 7. aduertit quòd si contingat Iudeum, vel infidelem deinde ad fidem conuertit, nihilominus ex actu gesto id in infidelitate non incipiet habere locum cognatio spiritualis.
- Fidelem baptizantem, aut suscipientem filium infidelium non contrahere cognationem aliquam cum parentibus infidelibus, asserunt Galleg. d. cap. 8. num. 11. Sanchez d. lib. 7. disput. 60. num. 14. Anton. Ricciul. dist. cap. 4. num. 8.
- Contra gloss. verb. ex lauacro in cap. 1. 30. quest. 1. vbi Archid. num. 3. S. Antonin. Rosel. Angel. Caiet. Vinald. & alios, quos referunt proximo numero citati, existimantes infideles esse capaces cognationis spiritualis passiuæ.
- Procuratorem non sibi, sed mandati contrahere cognationem spiritualem, resoluit decimum que referunt Emman. Sa. verb. Matrimonium, vbi de impediment. matrim. num. 5. Verall. decis. 147. part. 3. Galet. in margarita

- vita casuum conscient. verb. cognatio, Rebello d. lib. 3. quast. 6. numero 12. Mar. Antonin. var. resolut. lib. 1. resol. fin. numero 25. Aegid. de Coninck d. tom. 2. disputat. 42. numero 40. Franc. Leo in thesauro fori eccles. p. 2. c. 9. numer. 63. cum seqq. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori eccles. resol. 630. in 2. edit. Bonacin. dict. §. 2. num. 34. vers. sed mihi, Armendar. d. l. 1. de matrim. numero 75. Vgolin. dict. cap. 25. §. 1. numero 4. Basil. Pont. de sacrament. matrim. lib. 7. cap. 39. Gaspar Hurtado in simili tractat. disputat. 18. diffi. 5. Sel. in selectis canon. capitulo 76. numero 25. vbi attestatur decifum in Tridentina 16. Martij 1630. Ego ipse dict. allegat. 30. numero 50.
- Contra Galleg. d. tract. cap. 13. num. 14. Franc. Marc. de cision d. 30. num. 8. part. 2. Henriq. d. lib. 12. cap. 11. §. ult. Co-uarr. de sponsal. p. 2. cap. 6. §. 4. numer. 6. Veg. tom. 1. cap. 33. casu 44. Fr. Emman. tom. 1. cap. 226. num. 9. Viuald. in cand. del. aureo part. 1. vbi de matrim. num. 160. Azor. instit. moral. part. 1. lib. 2. cap. 12. paulo post princ. Possuin. d. c. 6. nu. 27. vers. quarto, Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 156. Rebello d. lib. 3. q. 6. num. 12. Sanchez d. lib. 7. disput. 59. num. 4. vbi alios Doctores refert, existimantes hanc cognationem spiritualement non posse contrahi per actionem procuratoris.
27. *¶* Baptizantique patrem, ac matrem.] Carnales scilicet, quamuis illegitimos, vt per Galleg. d. tract. cap. 7. num. 12. Sanchez d. lib. 7. disput. 54. num. 16. Valer. Reginald. d. lib. 31. numero 150. vers. ceterum, metipsam dict. alleg. 30. numero 54.
- ¶* Diligenter ab ijs ad quos spectabit scietur, &c.] Ad parentes pertinere paternos designare, vel illis non designantibus ad Parochos, asserunt Possuin. d. cap. 6. nu. 33. Bonacin. d. §. 2. num. 27. Gaspar Hurtado d. disput. 18. diffi. 4. num. 13. in princip. Ego ipse d. alleg. 30. num. 46.
28. *¶* Et in libro eorum nomina describat, &c.] Parochum debere habere librum in quo describat omnes, qui in Ecclesia sua baptizantur, cum nominibus parentum, si de legitimo matrimonio nati sint, & patrinorum, qui eos de Baptismo susceperunt, ac die, mense, & anno, asserunt Paul. Fusc. de Visitat. lib. 2. cap. 3. num. 24. Possuin. de officio Curati, cap. 6. num. 48. Ego ipse de officio & potest. Paro-
chi, cap. 7. num. 2. vbi pono formulam huius descriptionis.
29. Ex partita ab huiusmodi libro Baptismi per Parochū extracta probari quem baptizatum, & illius etatem, tenent Caputaquen. decif. 714. num. 1. part. 1. Mand. ad reg. 18. Cancel. quast. 10. a num. 1. Verall. decif. 314. num. 1. lib. 1. Menoch. de presump. lib. 1. praef. §. 1. num. 53. Viii. decif. 184. num. 15. lib. 1. Anton. Monach. Florent. decif. 17. num. 2. & Bononien. decif. 19. num. 13. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decif. 249. in 1. edit. alias resol. 218. num. 5. in 2. edit. Seraph. decif. 1138. num. 2. Farin. fragm. crimin. p. 1. verb. atas, nu. 141. Franc. Molin. de ritu nupt. lib. 1. comp. 9. num. 41. Bellet. disquis. cleric. part. 1. tit. de clerico teste, §. 1. num. 10. Genoa de scriptura priuata lib. 5. tit. de libris Plebanorum q. 1. nu. 3. & 4. Rot. decif. 592. num. 2. p. 1. recent. & decif. 15. num. 2. p. 1. recent. & decif. 15. num. 2. part. 2. recent. & in Romana nullitatis obligationis 16. Ianuarij 1626. coram R. P. D. Duran, quos refero d. cap. 7. num. 4.
30. Et probari ex eo etiam originem, tenent Rebuff. de pacific. possess. nu. 217. Mascard. de probat. conclus. 1147. nu. 21. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 9. §. 1. a num. 112. vbi nu. 113. hoc intelligit cessante fraude, Piafca. in praxi Episcop. p. 1. cap. 1. num. 9. Genoa d. lib. 5. quast. 3.
31. Si in hoc libro Parochi sint descripti duo compatres, vel commatres, non certificando quis eorum sit verus compater, ratione incertitudinis prohiberi inter se ab-que dispensatione matrimonium contrahere, asserit Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 30. nu. 9.
32. *¶* Quod si alij ultra designatos, &c.] Quando non obstante statuto antiquo, & Concilio in praesenti plures quam duo, quorum nullus sit designatus, tenent, aut suscipiunt in Baptismo, aut si tantum duo, ambo tamen aut sunt mares, aut feminae, omnes contrahere cognationem spiritualement, resoluunt Nauarr. in manual. cap. 22. num. 38. Jacob. de Grass. in aureis decif. p. 1. lib. 2. cap. 85. num. 4. Viuald. in cand. aureo p. 1. vbi de impediment. matrim. num. 5. vers. cognatio spiritualis, Henriquez d. cap. 11. §. 3. Petr. de Ledefma de matrim. quast. 56. art. 3. vers. est aliud dubium annexum, & in summ. p. 1. de Sacrament. vbi de sacrament. matrim. cap. 17. conclus. 6. dub. 2. Rebello de obligat. iustit. p. 2. libro 3. quast. 6. num. 5. & in appendice ad lib. 4. nu. 35. Valer. Reginald. d. lib. 31. nu. 152. vers. secundum, Bonacina d. §. 2. num. 24. Gaspar Hurtado d. disput. 18. diffi. 4. num. 14. Ego ipse d. alleg. 30. num. 48.
- Contra Galleg. Veg. Fr. Emman. & Sayr. quos refert & sequitur Sanchez d. lib. 7. disput. 57. num. 12. Gutierrez de matrim. cap. 100. num. 7. Aegid. de Coninck d. tom. 2. quast. 32. nu. 29. existimantes in hoc casu nullum eorum contrahere cognationem spiritualement, siue simul, siue successiue teneant, aut suscipiant.
- Quando plures designati à parentibus, vel ab alijs curam infantis habentibus tangunt, omnes contrahere cognationem, modo tangat simul; si vero tangat successiue, solum primum, qui baptizatum suscipit, vel ad summum duos, si fuerint masculus, & femina, contrahere cognationem, tenent Sanchez d. lib. 7. disput. 57. num. 14. Valer. Reginald. dict. libro 31. numero 152. Aegid. de Coninck dict. quast. 32. num. 39. Gaspar Hurtado dict. diffi. 4. vers. secundo, Sel. dict. cap. 76. numero 25. vbi ait decifum in Aquen. 10. Maij 1631. Bonacina d. §. 2. num. 25. vbi numero 26. dicit quod quando plures designati sunt à parentibus, sed Parochus admittit vnum, & vnam tantum, cognatio contrahitur tantummodo ab ijs, qui fuerunt à Parocho admissi, & numero 27. tenet cognationem contrahi à designatis à parentibus, non vero à ceteris, qui fuerunt admissi à Parocho, quando parentes designarunt tantummodo duos, sed Parochus plures admittit, & numero 28. resoluit cognationem contrahi à designatis à parentibus, quamuis suscipiant puerum contra Parochi voluntatem, & numero 30. asserit eum, qui tangit baptizatum, cum non sit designatus à parentibus, vel saltem à Parocho, quando Parochus potest designare, non contrahere cognationem, si adfint alij designati à Parocho, vel à parentibus.
- Si Parochus non admittat designatum à parentibus baptizandi, & alium casu in Ecclesia ingredientem, vocauerit vt baptizatum puerum susciperet, ac tangeret, cum eo spiritualement contrahi cognationem, resoluit Ludouic. Beia respons. casuum conscient. p. 2. casu 4. vers. alterum, vbi à principio illius casus multis probat Parochum in hoc euentu peccare mortaliter.
- ¶* Tetigerit.] Quod requiratur contactus, itaut eo deficiente compaternitas non contrahatur, qui enim tantummodo assistit baptizato, vel confirmato, ipsumque non tangit, vel tangit tantum extremitate digiti, non contrahit cognationem, eo quod verè non dicatur tenere, vel suscipere, tradunt Verall. decifion. 164. part. 1. Henriquez d. libro 12. cap. 11. §. 5. Sanchez d. libro 7. disputat. 56. numero 5. Valer. Reginald. dict. libro 31. numero 151. Bonacina dict. §. 2. numero 14. Maxc. Antonin. var. resolut. libro 1. resolut. fin. casu 33. Ego ipse dict. allegat. 30. num. 47. refert decifum Armendar. d. l. 1. de matrim. num. 83.
- Compatrem designatum, qui in Baptismo infantis alterum praestitit, id est, siue ipsum infantem Sacerdoti porrexit, vt in sacrum fontem immergeret, siue post immersionem eum protinus ab manu Sacerdotis suscipit, tamen in actu Baptismi illum non tetigerit, cognationem spiritualement contrahere, resoluit Aldan. in compendio canon. resolut. lib. 1. tit. 8. num. 52. vbi testatur sic resolutum sub die 27. Septembris 1601. ex ea ratione, quia eadem militat ratio in porrigente, & suscipiente, dummodo puer tangatur siue ante, siue post, siue in immersione, nam videtur vnicus actus per continuationem, accedente praesertim consuetudine.
- Cognationem spiritualement non contrahere mulierem ex eo quod defert puerum baptizandum vsque ad ianuam Ecclesiae, vbi illum tradit futuro compatri, à quo puer introfertur, ac de Baptismo suscipitur, absque eo quod dicta mulier vltim actum in actu Baptismi praestet, refert decifum Aldan. d. tit. 8. num. 53.

38. *Es quoque cognatio, que ex Confirmatione, &c.]* Dispositionem huius decreti militare in cognatione orta ex Confirmatione, sicut militat in cognatione orta ex Baptismo, excepto tamen quod in Confirmatione adhibendus sit vnus tantum patrinus, ex d. cap. fin. de cognat. spir. resoluunt Sanchez d. lib. 7. disp. 57. nu. 9. Piafec. in praxi Episcop. p. 1. cap. 3. num. 4. in fine. pag. 73. Rebello d. lib. 3. quæst. 6. num. 6. ad fin. Bonacina d. §. 2. num. 31. Fernandez in examine Theolog. moralis, p. 3. cap. 3. §. 6.
39. Patrinum in Confirmatione debere esse alium ab eo, qui tenuit in Baptismo, aduertit Chamerot. de Sacrament. vbi de Confirmat. cap. 7. dub. 2. vers. debet, quem refero d. alleg. 30. num. 51.
40. Quamuis vnus non possit in Confirmatione tenere vltra duos eadem die, vt in Pontificali, tamen quando verè constat volentem tenere esse aliquem virum pro-

bum, maximè Curatum, aut senem, in quo iudicio Episcopi cessat præsumpta malitia, & voluntas contrahendi cum filia spiritali, vel eius matre, propter imparem conditionem, non peccare Episcopum si permittat tenere vltra duos, resoluit Marc. Anton. Genuens. in manuali Pastorum, cap. 54. num. 6. quem refero d. alleg. 30. num. 52.

Omniibus inter alias personas, &c.] Per hæc verba censei sublatum Catechismum, seu cognationem quandam spiritualemente natam ex catechizatione, affirmant Sanchez d. lib. 7. disput. 10. nu. 10. cum sequentib. Petr. de Ledesma d. e. 17. conclus. 1. dub. 1. & conclus. 6. dub. 4. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 190. Rebello d. p. 2. lib. 3. quæst. 18. num. 20. cum seqq. Gutierrez de matrim. cap. 84. per tot. Bonacina d. §. 2. nu. 3. Molfet. in summ. Theolog. moral. tract. 4. cap. 10. nu. 12. late Io. Valer. Reginald. de different. inter vtrumque forum, verb. Baptismus, differ. 2. num. 2. cum seqq.

De impedimento publicæ honestatis.

C A P V T III.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Pius V. peculiarem declarationem edidit super hoc decretum.
- 3 intelligitur tantum de honestate orta ex sponsalibus.
- 4 Impedimentum publicæ honestatis oritur ex omnibus sponsalibus quacunque ratione irritis, quando ipsa publica sunt, & nullitas occulta.
- 5 Impedimentum publicæ honestatis non nascitur ex sponsalibus nullis.
- 6 Nec oritur ex sponsalibus oretenus factis absque consensu interiori.
- 7 Nec ex sponsalibus validis, mutuo tamen consensu dissolutis.
- 8 Nec ex sponsalibus conditionatis ante aduentum conditionis.
- 9 Nec ex sponsalibus contractis à parentibus nomine filiorum sine eorum consensu.

- 10 Impedimentum publicæ honestatis oritur tantum ex sponsalibus cum determinata persona, & ex absolutis siue à principio, siue postea completa conditione, & tantum ex validis.
- 11 Impedimentum publicæ honestatis oritur ex sponsalibus per verba de presenti, & nulliter contractis omissa forma Concilij.
- 12 Impedimentum publicæ honestatis consurgens ex sponsalibus validis hodie non excedit primum gradum.
- 13 Iustitia quæ ex matrimonio rato dirimit matrimonium vsque ad quartum gradum.
- 14 Impedimentum oritur ex quocunque matrimonio rato, etiam irritum ex quacunque causa, dummodo non sit irritum ex defectu consensus.
- 15 Impedimentum publicæ honestatis quando simul concurrat cum impedimento affinitatis, vtrumque in dispensatione est explicandum.
- 16 Alias dispensatio est subreptitia.

Iustitiæ publicæ honestatis impedimentum, a vbi sponsalia quacunque ratione valida non erunt, sancta Synodus prorsus tollit: vbi autem valida fuerint, & primum gradum non excedant: quoniam in vltioribus gradibus iam non potest huiusmodi prohibitio absque dispendio obseruari.

1. **V**ide Henriq. in sum. lib. 12. cap. 10. §. 2. Fr. Emman. etiam in sum. tom. 1. cap. 234. num. 4. Veg. in sum. tom. 2. cap. 34. casu 16. Petr. de Ledesma de matrim. quæst. 55. art. 4. dub. 1. & in sum. p. 1. de sacrament. vbi de sacrament. matrimon. cap. 15. conclus. 9. cum seqq. & cap. 16. per tot. Sanch. de matrim. lib. 7. disput. 68. num. 10. cum seqq. Franc. Leon. in thesauro fori ecclæs. p. 2. cap. 9. num. 89. cum seqq. Farin. in praxi crimin. part. 5. quæst. 149. num. 160. cum seqq. Rebello de obligat. iustit. p. 2. lib. 3. q. 14. & lib. 4. in fine, in appendice num. 97. cum seqq. Armendar. in addit. ad recopilat. legum Nauarreg. lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. num. 85. cum seqq. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 31. cap. 18. num. 126. cum seqq. Agid. de ConincK de Sacram. & censur. tom. 2. disp. 32. num. 58. cum seqq. Fernandez in examine Theolog. moralis, p. 3. c. 16. §. 2. sect. 10. Gutier. de matrim. cap. 103. Bonacin. in simili tract. 9. p. 3. puncto 11. num. 9. cum seqq. Basil. Pont. in eodem tract. lib. 7. cap. 36. Gasp. Hurtado in eod. tract. disp. 21. Molfet. in sum. Theolog. moral. tract. 4. cap. 10. num. 92. cum seqq. Sancta-rel. var. resol. lib. 1. q. 56. Torrelanca de iure spirit. lib. 2. c. 15. num. 94. cum seqq. metipsum de officio, & potest. Episcop. p. 3. alleg. 51. num. 174. cum seqq.
2. Super hoc decretum emanauit Motu proprio peculiari declaratione sanctæ mem. Pij V. incip. Ad Romanum, de anno 1568. vbi ita habetur. Auctoritate Apost. tenore præ-

sentium declaramus, & definimus, decretum Concilij huiusmodi omnino intelligendum esse, & procedere in sponsalibus de futuro dumtaxat, non autem in matrimonio, sic, vt presertur, contracto, sed in eo durare adhuc impedimentum omnibus illis casibus, & gradibus, quibus de iure veteri ante prædictum decretum Concilij introductum erat, referunt Nauarr. in man. capitulo 22. numero 57. Henriq. dict. capitulo decimo, §. 2. Valent. tom. 4. disputat. 10. questione quinta, puncto 3. Sanch. dict. libro 7. disputat. 70. numero 5. Rebello. d. parte 2. libro 4. in appendice, num. 98. Farin. dict. questione 149. numero 161. Valer. Reginald. d. libro 31. num. 128. Agid. de ConincK d. tom. 2. disput. 50. num. 70. conclus. 3. Ego ipse d. allegat. 51. num. 182.

Vbi sponsalia, &c.] Intelligi tantum de honestate orta ex sponsalibus, declarat Pius V. in d. Motu proprio, incip. ad Romanum, ex eoque colligunt Valent. dict. puncto 3. §. honestas, Petr. de Ledesma de matrim. questione 55. articulo 1. prope fin. Fr. Emman. dict. tom. 1. capitulo 234. Henriq. d. lib. 12. capitulo 10. §. 2. Sanch. d. libro 7. disputat. 68. numero 10. cum seqq. Bonacin. de matrim. quæst. 3. puncto 11. num. 10.

Impedimentum publicæ honestatis oriri ex omnibus sponsalibus quacunque ratione irritis quando ipsa publica sunt, & nullitas occulta, tenent Nau. in man. c. 22. num. 57.

- num. 57. Aegid. de Coninck *dist. disputat.* 32. num. 69. Valer. Reginald. *dist. libro 31. num. 127.* Ego ipse *d. allegat.* 51. num. 187.
5. Ex sponsalibus metu, aut errore personæ, vel à destituito sufficienti ratione contractis, ideoque nullis, nullum nasci publicæ honestatis impedimentum, asserunt Rebello *d. quest.* 14. num. 5. Valer. Reginald. *d. lib. 31. num. 127.* Aegid. de Coninck *d. q. 32. num. 61.* Gutier. *d. cap. 103. num. 18.* Ego ipse *d. alleg.* 51. num. 184.
6. Impedimentum hoc publicæ honestatis non oriri ex sponsalibus oretenus factis absque consensu interiori, tenent Nauarr. *d. cap. 22. num. 57.* Petr. de Ledesma *d. q. 55. art. 4. vers. nihilominus.* Bonacin. *d. puncto 11. num. 3.* Gaspar Hurtado *de matrim. disp.* 21. *diffic.* 1. num. 3. Ego ipse *d. alleg.* 51. num. 183.
- Contra Henriq. *d. lib. 12. cap. 10. §. 3.* Sanch. *d. lib. 7. disp.* 68. num. 3. Basil. Pont. *de sacram. matrim. lib. 7. cap. 36.* existimantes oriri in hoc casu quando defectus consensus non constat exterius.
7. Ex sponsalibus validis, mutuo tamen consensu dissolutis, non oriri hoc impedimentum publicæ honestatis, referunt decimum Gutier. *d. cap. 103. num. 11.* Rebello *d. p. 2. lib. 3. q. 14. num. 2. & in declarat. Cardinal. sect. 5. nu. 99.* Armendar. *d. l. 1. de matrim. num. 86. & 72.* Gaspar Hurtado *d. disp.* 21. *diffic.* 1. num. 5. Ego ipse *d. alleg.* 55. num. 188.
- Contra Sanch. *d. lib. 7. disp.* 68. num. 21. Bonacin. *d. puncto 11. nu. 7.* existimantes impedimentum publicæ honestatis contractum ex sponsalibus validis & certis, non cessare quando sponsalia dissoluntur mutuo contrahentium consensu.
8. Ex sponsalibus conditionatis ante aduentum conditionis non oriri huiusmodi publicæ honestatis impedimentum ob defectum consensus, qui suspenditur vsque ad illius euentum, tenent Petr. de Ledesma *d. cap. 15. conc. clus.* 9. *dub.* 2. *in fine.* Sanch. *d. lib. 7. disp.* 69. *nu. 3. & 21.* Valer. Reginald. *d. lib. 31. nu. 129.* Aegid. de Coninck *d. disput.* 62. num. 61. Gutier. *cap. 103. num. 19. & 20.* Bonacin. *d. puncto 11. num. 5.* Ego ipse *d. alleg.* 51. num. 185.
9. Ex sponsalibus contractis à parentibus nomine filiorum sine eorum consensu non oriri impedimentum publicæ honestatis, resoluunt Sanch. *d. lib. 7. disp.* 68. num. 18. & 19. Valer. Reginald. *d. lib. 31. num. 129. vers. aduerte quinto.* Ego ipse *d. alleg.* 51. num. 186.
10. Et colligendo supra dicta Gaspar Hurtado *d. diffic.* 11. *in fine.* concludit impedimentum iustitiæ publicæ honestatis, quod ex sponsalibus oritur, tantum oriri ex sponsalibus cum determinata persona, & ex absolutis, siue à principio, siue postea completa conditione, & tantum ex validis, & non ex nullis, siue ex defectu consensus, siue ob aliquod impedimentum, quamuis occultum, siue quia sunt dissoluta, siue mutuo consensu, siue quia alter resiliuit.
11. Impedimentum publicæ honestatis oriri ex sponsalibus per verba de presenti, & nulliter contractis, omnia forma Concilij Trident. *suprà hac sess. cap. 1.* refert decimum Armendar. *d. l. 1. de matrim. num. 87.*
- Ex sponsalibus per verba, *promitto te ducere in uxorem, si factis denunciationibus non apparebit aliquod impedimentum,* minimè oriri impedimentum publicæ honestatis refert decimum Armendar. *d. l. 1. de matrim. num. 90.*
12. *β Primum gradum non excedant.* Impedimentum publicæ honestatis confurgens ex sponsalibus validis hodie non excedere primum gradum per hoc decretum, notant Petr. de Ledesma *d. quest.* 45. *art.* 4. *dub.* 1. *Veget. in summ.* tom. 2. *cap.* 34. *casu 16.* Fr. Emman. etiam *in summ. tom. 1. cap.* 234. num. 4. Aegid. de Coninck *d. disput.* 32. *dub.* 5. num. 70. & plures citati à Sanctarel. *var. resol. lib. 1. quest.* 56. num. 4. Aldan. *in compendio Canon. resol. lib. 1. tit. 8. num. 53.* vbi refert *in vna Caietana 27. Iuly 1629.* fuisse concessam dispensationem celebrandi matrimonium, non obstante impedimento iustitiæ publicæ honestatis in primo gradu, à tenta copula subsequuta, propter quam mulier infamata remanebat, & stante quòd ad copulam deuentum non fuerit sub spe faciliorem redeundi gratiam dispensationis, & in forma pauperum vt petebatur, & iniunctis pœnitentijs salutaribus.
- Ex matrimonio rato, non consummato minimè oriri affinitatem, sed iustitiam publicæ honestatis dirimentem matrimonium, declarauit Pius V. *in d. Motu proprio, incip. ad Romanum, & refert Gaspar Hurtado de matrim. disput.* 21. *diffic.* 2. *in princip.*
- Iustitiam ortam ex matrimonio rato dirimere matrimonium vsque ad quartum gradum, sicut iure antiquo, referunt decimum Franc. Leo *in thesauro fori Eccles. part. 2. cap. 9. num. 92.* Piafec. *in praxi Episcop. part. 2. cap. 4. num. 34.* Armendar. *d. l. 1. de matrim. num. 89.* Rebello *d. part. 2. lib. 4. in appendice num. 106.* Gutier. *de matrim. cap. 103. num. 24.* Sanctar. *d. quest.* 56. *nu. 5.* Gaspar Hurtado *d. disput.* 21. *diffic.* 2. num. 7. Ego ipse *d. alleg.* 51. num. 175. Et refert Aldan. *d. tit. 8. nu. 55.* dispensationem concessam fuisse *in Nouen. 17. Nouembris 1629.* pro matrimonio mulieris cum fratre mariti defuncti stante matrimonio rato, & non consummato, & quòd mulier post mortem viri cognita fuit, & pregnans reddita ab huiusmodi fratre cum periculo necis, & infamiae.
- Contra Ouand. *in 4. distinct. 41. questione unica in fine.* Ludouic. Lop. *instr. conscient. part. 2. vbi de matrim. capitulo 50.* Tolet. *in instr. sacerdot. lib. 7. cap. 10. in fine.* existimantes hoc impedimentum proueniens ex matrimonio rato esse per Concilium Tridentinum, restrictum ad primum gradum, sicut impedimentum quod oritur ex sponsalibus.
- Impedimentum hoc oriri ex quocunque matrimonio rato, etiam irrito ex quacunque causa, dummodo non sit irritum ex defectu consensus, docent Sanch. *d. lib. 7. disput.* 70. num. 5. Rebello *d. part. 2. lib. 3. quest.* 14. num. 2. & lib. 4. *sect.* 5. *in declar. nu. 101.* Sanctarel. *d. q. 56. a. n. 6.* Gaspar Hurtado *d. diffic.* 2. num. 7. Bonacin. *d. puncto 11. num. 11.* vbi num. 12. resoluuit ex matrimonio rato amentum, vel puerorum non confurgere impedimentum hoc, refert Ego ipse per *d. alleg.* 51. num. 177. & seq. Et addit Gaspar Hurtado *d. diffic.* 2. *in fine.* ex matrimonio rato conditionato conditione de futuro suspendente consensum non oriri hoc impedimentum ante impletionem conditionis.
- Quando impedimentum publicæ honestatis simul concurrat cum impedimento affinitatis, in dispensatione (quam solus Papa præstare potest) vtrumque impedimentum explicitè, vel saltem implicitè in petitione explicandum esse tenent Couarr. *de sponsal. part. 2. cap. 6. §. 7.* Henriq. *d. cap. 10. §. 3.* Bonacin. *d. puncto 12. nu. 22.* Ego ipse *d. alleg.* 51. num. 176.
- In hac enim dispensatione esse omnia impedimenta referenda, alioquin dispensationem esse subrepticam, & inualem, asserunt Petr. de Ledesma *in summ. part. 1. vbi de Sacram. matrim. cap. 27. concl. 6. diffic. 1.* Mandos. *de signatura gratia, in tit. dispensationes matrimoniales, in fine vers. reliquum est.* Menoch. *de arbit. casu 203. nu. 12.* plures alij, quos refert & sequitur Sanctarel. *d. lib. 1. q. 65. a. princ.*

De affinitate ex fornicatione contracta, qua tantummodo vsque ad secundum gradum dirimit matrimonium postea contractum.

C A P V T IV.

1 Doctores de materia cap. agentes.

2 Affinitas ex copula fornicaria iure nature sequitur.

3 Affinitas ex copula fornicaria contrahitur inter infideles.

4 Infidelis

- 4 Infidelis cognoscens fornicariè mulierem ad fidem conuersus, non potest ducere in uxorem consanguineam dictæ mulieris.
- 5 Impedimentum inductum propter affinitatem ex fornicatione contracta restringitur ad 1. & 2. gradum.
- 6 Affinitatis impedimentum superueniens post contractum matrimonium est sublatum.
- 7 Affinitas ex copula licita orta dirimit matrimonium vsque ad quartum gradum.
- 8 Affinitatis impedimentum vsque ad quartum gra-

- dum oritur ex matrimonio rato.
- 9 Affinitas oritur ex omni copula illicita.
- 10 Constitutio Pij V.
- 11 Impedimentum tertij gradus affinitatis ex fornicatione contractum, sublatum est.
- 12 Fornicationis simplicis peccato commaculatur ille, qui accedit ad consanguineam in tertio, vel quarto gradu eius cum qua prius fuit fornicatus.
- 13 Episcopus non habet facultatem dispensandi in gradibus affinitatis, seu consanguinitatis à iure prohibitis.

Paterea ^a sancta Synodus, eisdem, & alijs grauissimis de causis adducta, impedimentum, quod propter affinitatem, a ex fornicatione contractam inducitur, & matrimonium postea factum dirimit, ad eos tantum qui in primo, & secundo gradu coniunguntur restringit, & in vltioribus verò gradibus statuit, huiusmodi affinitatem matrimonium postea contractum non dirimere.

^a Cap. quædam cum multis seq. 32. q. 7. & toto tit. de eo qui cogn. cōiū. vxo. fuz.

1. **V**ide Doctores, quos plena manu refert Cened. ad Decretal. collect. 19. num. 4. quibus addo Veg. tom. 1. summ. cap. 34. casu 53. Fr. Emman. etiam in summ. tom. 1. cap. 228. nu. 4. & quest. regul. tom. 1. q. 63. art. 1. Petr. de Ledesma part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. matrim. cap. 15. & in tract. de matrim. quest. 55. art. 3. d. vltim. Sayr. in clau. Regia lib. 8. c. 4. num. 6. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarræ lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. num. 69. & à num. 92. Farin. in praxi crimin. part. 3. q. 149. num. 116. Valer. Reginald. in praxi fori poenit. lib. 3. num. 147. Sanch. de matrim. lib. 7. disput. 67. num. 4. cum seqq. Fernandez in examine Theolog. moralis part. 3. cap. 16. §. 2. sect. 11. à num. 4. Aegid. de Coninck de Sacrament. & censur. tom. 2. disput. 32. nu. 56. Molfes. in summa Theologia moralis tract. 4. cap. 10. num. 103. & cap. 13. num. 85. Vincenc. Fillue. in quest. moralibus tom. 1. tract. 10. num. 175. cum seqq. Gutier. de matrim. c. 99. num. 12. cum seqq. Bonacin. in simili tract. quest. 3. puncto 12. Gaspar Hurtado eodem tract. disput. 20. diffie. 2. Basil. Pont. de impediment. matrim. cap. 38. §. 1. vers. deinde. Sanctarel. var. resol. lib. 3. quest. 57. à princ. Nouar. in singul. Canon. concl. 2. 2. Ambrosin. Perus. decis. 18. num. 2. Cabal. resolut. crimin. casu 200. num. 45. & seq. Ioan. Sancti. in select. disput. 40. num. 22. cum seqq. D. Noguero. alleg. 24. num. 111. metipsum de officio, & potest. Episcopi part. 3. alleg. 51. num. 165. Torreblanca de iure Qvirit. lib. 2. cap. 15. num. 84. cum seqq.

conuersam ducere nequit, etiam si sit nata longè postquam primam forem cognouit.

Impedimentum inductum propter affinitatem ex fornicatione contractam restringens Concil. Tridentin. in presenti ad primum, & secundum gradum, ceteri etiam ad eisdem restrinxisse impedimentum exigendi debitum ab vxore, quod inducitur ex affinitate proueniente ex illicita copula à viro cum consanguinea vxoris suæ post contractum matrimonium habita, refert decisum Aldan. in compendio Canon. decis. lib. 1. tit. 8. numer. 35.

Impedimentum superueniens affinitatis post contractum matrimonium esse sublatum hoc decreto, refert decisum Nicol. Garc. de benefic. part. 3. cap. 3. num. 76. quia si impedimentum dirimens sublatum est, quod maius est; ergo & istud, quod solum impedit ne is, per quem contracta est affinitas, sine peccato possit exigere debitum, quod minus est.

Affinitatem ex copula licita ortam cum non sit restricta per hoc decretum, dirimere matrimonium vsque ad quartum gradum, sicut erat statutum in cap. non debet, de consang. & affinit. resoluunt Nauarr. in man. cap. 23. num. 43. Viuald. in candel. aureo part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. matrim. num. 295. Philarch. de officio Sacerd. tom. 1. part. 2. libro 2. cap. 22. vers. consanguinitatis, Corduba de Lara in l. si quis à liberis, in princ. num. 90. ff. de liber. agnosce. Perez l. 5. col. 3. tit. 15. libro 5. ordin. Azueved. d. l. 7. numer. 9. tit. 20. libro 8. noua recop. Henric. in summ. libro 12. cap. 10. §. 1. littera H. Emman. Sa in aphorism. verb. matrimonium, vbi de impediment. matrim. num. 13. Valent. tom. 4. disput. 10. quest. 5. puncto 3. vbi de impedimento affinitatis, Fr. Emman. in summ. tom. 1. cap. 228. num. 4. Sanch. dict. lib. 7. disput. 67. num. 5. Rebell. de obligat. iustit. part. 2. lib. 3. quest. 15. num. 6. Gutier. de matrim. cap. 99. num. 14. Bonacin. in simili tract. quest. 3. puncto 12. num. 6. Ego ipse d. alleg. 51. num. 164. me citato in illo loco Sanctarel. var. resol. questione 67. numero 2.

Affinitatis impedimentum vsque ad quartum gradum oriri ex matrimonio rato, non consummato, sicut in consanguinitate, ex d. Motu proprii Pij V. incip. Ad Romanum, colligit Aldan. in compendio canon. decis. libro 1. tit. 8. numer. 40. vbi refert sic fuisse decisum sub die 17. Augusti 1617.

Ex fornicatione.] Et sic ex omni copula illicita, tenent Petr. de Ledesma d. cap. 15. concl. 6. Sanch. dict. lib. 7. disput. 67. num. 7. Valer. Reginald. dict. lib. 31. numero 147.

In vltioribus verò gradibus, &c.] Vide d. Motum proprium Pij V. incip. Ad Romanum, ibi, Declaramus, & auctoritate Apost. decernimus, nullum hodie impedimentum remanere quominus in vltioribus gradibus huiusmodi liberè, & licite matrimonium contrahi possint; referunt Farin. in praxi crimin. part. 3. q. 149. num. 116. Sanch. d. lib. 7. disput. 67. num. 4. Gutier. d. cap. 49. num. 13.

Vnde sublatum esse impedimentum tertij gradus affinitatis

2. Affinitatem ex copula fornicaria iure naturæ sequi affirmant Rebellus de obligation. iustitia part. 2. lib. 3. quest. 15. num. 9. Aegid. de Coninck d. disput. 32. num. 49. Gaspar Hurtado d. disput. 20. diffieult. 2. num. 7. quia etiam per dictam copulam fornicariam vir & fœmina fiunt vna caro, & vnus sanguis, non minus quam per coniugalem, & respondent ad l. non facile, §. sciendum ff. de gradibus affin.

Contra Nauarr. conf. 7. de sponsalibus in antiq. aliàs conf. 12. num. 2. & 3. de consang. & affin. in nouis, Henriquez in summ. lib. 12. cap. 10. §. 1. Sanchez d. lib. 7. disput. 65. num. 9. Ioan. Sancti. d. disput. 40. numero 22. existimantes affinitatem ortam ex copula fornicaria non esse vinculum naturale.

3. Vnde affinitatem ex copula fornicaria contrahi inter infideles attestantur Ioan. Andr. in cap. 1. num. 3. de conuers. infidel. vbi Butr. sub num. 2. Cardin. num. 1. opposit. 1. dum inquit per Baptismum tolli peccatum adulterij, sed remanere affinitatem ortam ex eo, sequuntur Cardin. Belarmin. de Sacram. matrim. controuers. 4. cap. 30. vers. denique affinitas, Anton. Ricciul. de iure personarum extra gremium Ecclesiæ exist. lib. 2. cap. 5. à num. 6.

4. Et hinc infidelem cognoscentem fornicariè mulierem, ad fidem conuersum non posse ducere in uxorem consanguineam dictæ mulieris, contra Sanch. d. disput. 65. num. 10. vers. at verius est, concludunt Veg. in summ. tom. 2. cap. 34. casu 129. Anton. Ricciul. dict. cap. 5. num. 14. vbi num. 15. aserit quòd si fidelis rem habeat cum infideli fœmina, & illa habeat forem infidelem, contrahit affinitatem cum illa forem infideli, quam ad fidem

Barbof. Collect. in Concil. Trid.

X affinitatis

affinitatis ex fornicatione contractum, ideo non obstante eo posse contrahi sine dispensatione Apost. licet huiusmodi affinitas contracta fuisset ante confirmationem Concilij Trident. refert decisum Armendar. in addit. ad recop. legum Navarra lib. 4. titulo 15. lib. 1. de matrimon. numero 92.

12. Et ideo non peccare peccato incestus, sed solum simplicis fornicationis illum, qui accedit ad consanguineam in tertio, vel quarto gradu eius, cum qua prius fuit forni-

catus; resoluunt Salzed ad Bernard. in pract. cap. 84. in fine. Emman. Sa in aphor. verb. luxuria num. 2. Gutier. canonic. lib. 1. cap. 23. num. 3. Fr. Emman. in summ. tom. 1. cap. 209. num. 2. conclus. 2. quos refert & sequitur Sanctarel. dicto q. 67. num. 3.

Ac Episcopum auctoritate ordinaria non habere facultatem in gradibus affinitatis, seu consanguinitatis à iure prohibitis contrahentes matrimonia dispensandi, refert decisum Armendar. d. l. 1. de matrim. num. 99.

De dispensationibus in gradibus prohibitis.

C A P V T V.

- 1 Doctores de materia huius text. agentes.
- 2 Intelligitur de contrahentibus cum quocunque impedimento dirimenti.
- 3 Ignorantia crassa excusat, dummodo non sit ingens & emeritas.
- 4 Episcopus non potest ordinariè in impedimentis dirimentibus dispensare.
- 5 Dispensatio super impedimento consanguinitatis, & affinitatis non facta mentione de copula habita inter impetrantes, est subreptitia.
- 6 Dispensatio redditur nulla ex copula præcedente dispensationem, si de ea non fuerit facta mentio in supplicatione.
- 7 Dispensatio super impedimento cognationis, vel etià publicæ honestatis, non facta mentione de copula habita est subreptitia.
- 8 Matrimonium si ea intentione contrahatur ab habentibus impedimentum dirimens ut facilius Papa dispense, tunc faciendâ est mentio tum de matrimonio contracto, tum de animo, quo initum est.
- 9 Impedimenta plura non connexa quando sunt eiusdem speciei, & rationis, sunt omnino exprimenda, ut dispensatio sit valida.
- 10 Cause ad dispensandum in impedimentis matrimonij quæ.
- 11 Dos minus competens.
- 12 Femina an dicatur pauper & carere dote, quæ nihil

quidem habet proprium, habet tamen parentes, aliosve consanguineos diuites.

- 13 Propter angustiam.
- 14 Propter inimicitias.
- 15 Propter lites.
- 16 Propter continuas inuasiones piratarum.
- 17 Propter diffamationem.
- 18 Propter maiorem etatem.
- 19 Conservatio diuitiarum in eadem cognatione est iusta causa dispensandi in impedimentis matrimonij.
- 20 Excellentia meritorum in Ecclesiam.
- 21 Proles habita ex consanguinea, quando bona fide suscepta.
- 22 Dispensationes matrimoniales gratis sunt concedendæ.
- 23 Habet locum in compositionibus.
- 24 Notarius in dispensationibus Apost. quartam partem vnius ducati accipere potest.
- 25 Ordinarius potest cogere testes ut ad se veniant, ad illos examinandos in executione dispensationis matrimonialis.
- 26 Dispensationes matrimoniales directas Episcopo, & eius vicario generali, si Sedes vacare contingat, non possunt per vicarium Capitularem expediri.
- 27 Dispensatio non conceditur in secundo gradu consanguinitatis, nisi inter magnos Principes.

* Cap. fin. 6. pe. de clandest. despon. etc. vnica de consang. & affinit.

* Cap. fin. de immu. Eccl. c. quia frustra. de viu.

SI quis intra ^a gradus prohibitos scienter matrimonium contrahere præsumperit, separetur, & spe dispensationis consequendæ careat, idque in eo multo magis locum habeat, qui non tantum contrahere, sed etiam consummare ausus fuerit. ^b Quod si ignoranter id fecerit, si quidem solemnitates requisitas in contrahendo matrimonio neglexerit, eisdem subiiciatur pœnis. Non enim dignus est, qui Ecclesiæ benignitatem facile experiatur, ^c cuius salubria præcepta temerè contempserit. Si verò, ignorantiam habuit, & tunc facilius cum eo, & gratis dispensari poterit. In contrahendis matrimonijs vel nulla omnino detur dispensatio, vel raro, & idque ex causa, ^e & gratis concedatur. In secundo gradu numquam dispensetur, nisi inter magnos Principes, & ob publicam causam.

1. **V**ide Fernandez in examine Theologia moralis part. 3. cap. 16. §. 2. à num. 5. Armendar. in addit. ad recop. legum Navarra lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrimon. num. 100. cum seqq. Valer. Reginald. in praxi fori parit. lib. 3. tit. 139. cum seqq. & num. 198. & num. 203. Rebello de obligat. iustit. part. 2. lib. 3. quest. 5. à num. 19. Agid. de Coniug. de Sacrament. & censur. tom. 2. disput. 33. à num. 42. Vgolin. de officio, & potest. Episcopi cap. 60. Vincent. Filluc. in quest. moralibus tract. 10. quest. 10. Sanch. de matrimon. lib. 8. Gaspar Hurtado eod. tract. disput. 26.

2. ^a Si quis intra gradus prohibitos, &c.] Intelligendum esse de contrahentibus cum quocunque impedimento dirimente, asserunt Philarch. de offic. Sacerd. tom. 1. part. 2. lib. 2. cap. 13. in princip. Petr. de Ledesma de matrimon. quest. 56. artic. vltim. dub. 2. diffi. 1. conclus. 1. Tolet. in instruit. Sa-

cerd. lib. 7. cap. 22. num. 3. Sanch. de matrimon. lib. 3. disput. 42. num. 7. & lib. 8. disput. 25. num. 24. Sanctarel. var. resol. lib. 1. q. 54. num. 3.

^b Quod si ignoranter id fecerit, &c.] Ignorantiam crassam excusare, dummodo non sit ingens temeritas, resoluunt Sanch. de matrimon. lib. 2. disp. 40. num. 4. in med.

^c Tunc facilius cum eo & gratis dispensari poterit.] A solo scilicet Romano Pontifice intelligit idem Sanch. d. lib. 8. disput. 6. num. 19. Episcopum enim non posse ordinariè in impedimentis dirimentibus dispensare, resoluunt Sanch. lib. 2. disput. 40. Garc. de benef. part. 11. cap. 5. num. 344. Vasq. 1. 2. cap. 2. Agid. de Coniug. d. disput. 33. dub. 3. Basil. Pont. de matrimon. lib. 8. cap. 13. Gaspar Hurtado eod. tract. disput. 26. diffi. 2. & alij plures per me citati de officio, & potest. Episcopi part. 2. alleg. 4.

Dispen-

5. Dispensationem super impedimento consanguinitatis, vel affinitatis, non facta mentione de copula habita inter impetrantes, esse subreptitiam, & inuvalidam, tenent Mich. Galleg. de cognat. spiritali, cap. 24. à num. 1. Sarmient. lib. 1. select. cap. 9. num. 3. Nauarr. in man. cap. 22. num. 86. Gambar. de officio, & potest. Legati, lib. 7. tit. de dispens. delegator. circa matrimonia, num. 409. Ludouic. Lop. in instrukt. conscient. tom. 1. cap. 296. Gutier. canon. lib. 1. cap. 15. num. 16. Fr. Emman. del orden del Inizo, cap. 10. num. 4. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb. dispensatio, §. 4. Valer. Reginald. in praxi fori panitent. lib. 31. num. 200. vers. simulque. Paul. Comit. respons. moral. lib. 1. q. 104. Quarant. in summa Bullarior. verb. matrimoniales dispensationes, num. 13. Sanch. de matrimon. lib. 3. dist. 1. 4. num. 3. & lib. 8. disput. 25. Gutier. eod. tract. cap. 124. num. 12. cum seqq. Gaspar Hurtado in simili tract. disput. 26. diffie. 5. Rebell. à part. 2. lib. 3. quest. 5. num. 24. Marc. Anton. Genuens. in pract. Archiepif. Neapol. cap. 25. num. 4. Galet. in margar. casuum conscient. verb. dispensatio, pag. 78. col. 1. & verb. incestus, ultim. latè Nicol. Garc. de benefie. part. 8. cap. 3. num. 31. cum seqq. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. decis. 687. in 1. edit. aliàs resol. 583. in 2. edit. & in decis. Curia Archiepif. Neapol. decis. 28. à princip. part. 4. Sanctarel. var. resol. lib. 1. quest. 5. 2. per totam.
- Contra Nauarr. consil. 1. quest. 19. sub tit. de constitut. & consil. fin. de cognat. spiritali. & consil. 8. & 9. de consanguinit. & affinit. in notis, Salzed. ad Bernard. in practie. cap. 129. addit. 1. in fine, vers. unde merito, in ultim. edit. Emman. Sà in aphorif. in verb. dispensatio, num. 10. Vega tom. 2. sum. cap. 34. casu 97. vers. nota porque viene, Fr. Emman. sibi contrarium in summa tom. 1. cap. 236. num. 51. Henriquez. d. lib. 12. cap. 2. §. 4. & 7. L. J. Zech. de republ. Ecclesiast. capitulo 28. de Pavocho, pagina 337. Petr. de Ledefma de matrimon. questione 56. articulo 5. & in summa part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. matrimon. cap. 27. diffie. 3. conclus. 1. Ceuall. commun. contra commun. 737. Basil. Pont. de Sacrament. matrimon. libro 8. capitulo 17. §. 6. existimantes taciturnitatem copulae habita ante concessionem, seu commissiorem. Papae non irritat dispensationem consanguinitatis, aut affinitatis.
6. Et ideo dispensationem reddi nullã ex copula præcedente dispensationem, si de ea non fuerit facta mentio in supplicatione, copulam verò superuenientem post dispensationem ab Ordinario factam non impedire matrimonij validitatem, refert decisum Garc. d. part. 8. cap. 3. num. 70. in fine.
7. Dispensationem super impedimento cognationis spiritalis, vel etiam publicæ honestatis, non facta mentione de copula inter impetrantes habita, esse subreptitiam & nullam, per text. in cap. 2. de eo, qui cognouit conf. uxoris sue, resoluunt Galleg. d. tract. de cognat. spiritali. cap. 24. Matiens. in rub. tit. 1. gloss. 1. num. 137. lib. 5. noue recop. Gutier. canon. lib. 1. cap. 23. num. 15. Menoch. de arbit. casu 502. à nu. 1. Garc. d. part. 8. cap. 3. num. 64. & 66.
8. Si matrimonium ea intentione contrahatur ab habentibus impedimentum dicimus vt facilius Papa dispenset, in tali casu esse faciendam in impetratione dispensationis mentionem tum de matrimonio contracto, tum de animo, quo initum est, tradunt Couarr. de sponsal. part. 2. capitulo 6. §. 10. numero 14. Philiarich. d. capitulo 13. in princip. Anton. Cuch. institut. maior libro 5. titulo 13. numero 8. Gutier. lib. 2. canon. capitulo 15. numero pen. Petr. de Ledefma de matrimon. quest. 56. articulo 8. dub. 2. diffie. 1. conclus. 1. Sanch. d. lib. 8. disput. 25. num. 22. Garc. d. part. 8. cap. 3. num. 41. Sanctarel. d. quest. 54. num. 1. & 2. Nauarr. in cap. si quando, de rescript. except. 5. numero 5. vbi sic ait, Non solum oportet mentionem facere contracti male matrimonij scienter, sed etiam fraudis, qua grauior peccando sunt vsq. vt benignior in eos esset Rom. Pontifex, alioquin enim huiusmodi dispensationes ipso iure inutiles erunt, apud Deum quidem, qui omnia nouit, & in foro conscientie simpliciter; apud homines autem tantum, si & quantum ea fraus probari potest; & in manual. capitulo 22. num. 36. his verbis, licet olim facilius disponebatur in impedimentis eorum qui iam etiam scienter contraxerunt, & consummauerunt matrimonium, hodie tamen iure Concil. Tridentin. sess. 24. cap. 5. de Reformat. matrimon. facilius dispensatur, & consummatio illiciti matrimonij, qua olim

inclinabat Papam ad dispensandum, hodie retrahit, sic etiam Tolet. lib. 7. cap. 22. num. 3. vbi ita ait, Illi qui scienter contrahunt, & habent copulam, vt facilius impetrent dispensationem à Papa, debent narrare Pontifici se illa intentione habuisse copulam, & contraxisse vt facilius cum eis dispensaretur, quo non narrato dispensatio nulla est.

Impedimenta plura non connexa quando sunt eiusdem speciei, & rationis, vt quando quis est consanguineus alteri ex duplici parte, esse necessario exprimentia, vt dispensatio sit valida, tenent Sanch. d. lib. 8. disput. 24. Aegid. de ConincK d. disp. 33. dub. 6. Basil. Pont. de matrimon. lib. 8. cap. 17. §. 5. Gaspar Hurtado in simili tract. disput. 26. diffie. 6. num. 18. contra Henriq. Petr. de Ledefma. Vegam, Fr. Emman. & alios.

§. Idque ex causa, &c. J. Causas, quæ hodie in praxi versantur in Romana Curia, pro quibus dispensationes in impedimentis matrimonij conceduntur, referunt Galleg. de cognat. spiritali. cap. 22. Henriq. in sum. lib. 12. cap. 3. §. 9. Fr. Emman. in sum. tom. 1. cap. 237. Petr. de Ledefma etiam in sum. part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. matrimon. cap. 17. conclus. 5. cum seqq. Sanch. d. lib. 8. disput. 19. Valer. Reginald. in praxi fori panit. lib. 31. num. 196. cum seqq. Farin. in praxi crimin. part. 5. q. 149. num. 149. Aegid. de ConincK de Sacrament. & consur. tom. 2. disput. 33. num. 45. cum seqq. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. n. 110. cum seqq. Campan. in diuers. iuris Canon. rub. 6. cap. 3. num. 41. Gaspar Hurtado d. disput. 26. diffie. 3.

Prima causa est, Quod cum Oratrix dotem habeat minus competentem iuxta status sui conditionem, cum qua virum sibi non consanguineum, vel affinem paris conditionis, cui nubere possit, inuenire queat, & dictus Orator intendat illam cum dicta minus competenti dote in uxorem ducere, &c. quam referunt Jacob. de Graff. in aureis decis. part. 1. lib. 2. cap. 81. in fine, Fr. Emman. dicta cap. 237. conclus. 1. num. 2. Galleg. d. cap. 22. num. 8. Gutier. canon. lib. 2. cap. 15. num. 107. Petr. de Ledefma de matrimon. quest. 56. art. fin. & in sum. part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. matrimon. e. 27. conclus. 5. Henriq. d. lib. 12. cap. 3. §. 9. vers. tertio, Aloyf. Ricc. in collect. decis. part. 4. collect. 709. & in praxi rerum fori Eccles. decis. 260. in 1. edit. aliàs resolut. 227. num. 8. in 2. edit. Aegid. de ConincK d. tom. 2. disp. 33. num. 47. Campan. d. num. 41. Gaspar Hurtado dicto diffie. 3. num. 11. vers. tertio, Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 194. vbi num. 196. subdit censendam iustam causam dispensandi, cum in defectu ipso dotis inuenitur ratio pietatis.

Vtrum femina in ordine ad hunc effectum possit dici pauper, & carcere dote, quæ nihil quidem habet proprium, habet tamen parentes, aliove consanguineos diuites? vide Couarr. de sponsalibus part. 2. cap. 6. §. 9. & 10. Sanch. d. lib. 8. disput. 19. num. 19. & 20. Aegid. de ConincK d. disput. 33. num. 48. vbi resolut non dici pauperem si illos possit cogere vt statim dent dotem? dici tamen quando de facto costaret nullum non consanguineum, qui sit paris conditionis cum ea femina, velle eam habere uxorem, eo quod communiter sibi persuadeant parentes non duros sufficientem dotem.

Secunda, Quod cum dicta Oratrix in dicto loco propter illius angustiam virum sibi non consanguineum, vel affinem paris conditionis, cui nubere possit, inuenire nequeat, &c. referunt Galleg. d. cap. 22. num. 10. Henriq. d. §. 9. Vega in sum. tom. 2. cap. 34. casu 167. Fr. Emman. d. cap. 237. num. 2. vers. la quarta, Jacob. de Graff. de arbitrar. confess. cap. 43. Sanch. d. lib. 8. disput. 19. num. 12. Aloyf. Ricc. d. resol. 227. num. 8. Aegid. de ConincK d. disput. 33. n. 46. Valer. Reginald. d. lib. 31. n. 196. vers. ad tertiam, vbi resolut requiri tantum, vt intra oppidum proprium femina non inueniatur aequalis, cui nubat, referuntque ita decisum fuisse, Gaspar Hurtado d. diffie. 3. n. 11. vers. secunda, Sanch. d. disput. 19. n. 13. dicens num. 15. non esse adstringendam ad nubendum alicui vetulo, aut durioris, intolerabiliorve ingenij.

Tertia, Quod cum inter dictorum Oratorum parentes, consanguineos, vel affines graues inimicitia orta iam sint, & ad presens vigeant, aliunde tamen quam ex causa matrimonij inter Oratores contrahendi prouenientes, & ante illius tractatum exortæ, & certum sit quod si Oratores predicti inueniantur

- matrimonialiter copularentur, inimicitia huiusmodi omnino componerentur; pro illis igitur componendis, ac pro bono pacis Oratores predicti capiunt, &c. referunt Sanch. d. lib. 8. disput. 19. num. 8. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 196. vers. ad secundam, Gaspar Hurtado d. diffi. 3. num. 11. vers. prima.
15. Quarta, Quod cum inter dictos Oratores, seu eorum parentes lites super rebus magni momenti orta iam sint, & ad praesens vigeant, lites huiusmodi omnino cogantur, &c. referunt Fr. Emman. d. cap. 237. num. 2. vers. la segunda por se acabar un gran pleito, Aegid. de Coninck d. disput. 33. num. 45. Sanchez dicit lib. 8. disput. 19. num. 8. ubi num. 9. asserit quod ad hanc causam reducitur cultatio scandalorum inter cognatos, & num. 11. dicit similiter esse iustam dispensandi causam quando dispensatio est quasi remedium necessarium ad obviandum alicui magno delicto.
16. Quinta, Quod cum dictus locus ad litus maris situs continuus inuasibus piratarum, & fidei Orthodoxae hostium expostus sit, propterea externi homines non ita libenter, ut cum dicti loci habitatricibus contrahant, accedere velint, capiunt, &c. refert Quarant. in Summa Bullarum, verb. matrimoniales dispensationes.
17. Sexta, Cum autem Pater sancte nisi matrimonium inter Oratores contrahatur, dicta Oratrix inuoluta, & dissimata remaneret, grauiusque exinde scandala possint vero similiter exoriri, ideo, &c. refert Sanchez dicit libro 8. d. disputacione 19. num. 9.
18. Septima, Quod dicta Oratrix vigesimumquartum annum excedens haecenus virum paris conditionis cui nubere possit, non inuenit, &c. refert Quarant. d. verb. matrimoniales dispensationes.
19. Octaua, Conseruatio diuitiarum in eadem cognatione ne causa dotis detrahantur ad aliam cognationis familiam, quando ea amplissima sunt, referunt Galleg. d. cap. 22. num. 11. cum sequentibus Vega tom. 2. summa cap. 34. casu 167. Fr. Emman. d. cap. 237. conclus. 11. in fine, Aegid. de Coninck d. disput. 33. num. 49. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 197.
20. Nona, Excellentia meritorum in Ecclesiam, siue dispensationem petentis, siue eius, cui petitur, referunt Galleg. d. cap. 22. num. 17. Sanch. d. disput. 19. num. 32. Aegid. de Coninck d. disput. 33. num. 49. vers. 5. Gaspar Hurtado d. disput. 33. num. 12.
21. Decima, Proles habita ex consanguinea quando bona fide suscepta est, referunt Petr. de Ledesma de matrimon. quaest. 56. artic. ultim. ad fin. Gutier. canon. lib. 2. cap. 15. num. 107. Sanchez d. disput. 19. num. 33. Aegid. de Coninck d. disput. 33. num. 49. vers. 7.
- Et gratis concedantur.] Dispensationes matrimoniales gratis concedendas esse, & non licere Episcopo, vel eius Vicario pro eis quicquam accipere nec ratione taxae etiam ex immemoriali consuetudine, nec ratione sigilli, vel alicuius alterius rei, refert decimum Garc. de benefi. part. 8. cap. 1. num. 77. ad 6. aduertens decretum illud, quod solet poni in litteris dispensationum matrimonialium, ut nihil muneris, seu praemij sponse accipi possit pro illarum executione, ita intelligendum esse ut neque Ordinarius ipse, neque eius Vicarius quicquam pro mercede laboris, quem ea in re susciperent, capere possent, notarij vero pro examine testium, quartam aurei, seu ducati partem licite accipere possunt.
22. Habere locum in compositionibus, non in mercede, quae pro Bullarum expeditione soluitur, refert decimum Garc. d. part. 8. cap. 1. num. 100.
24. Statutum concedens Episcopis ut certum quid possint accipere in causis commissarijs, non habere locum in dispensationibus matrimonialibus, etiam si factum sit in Synodo Prouinciali, notarium autem quartam partem vnus ducati accipere posse, refert decimum Garc. d. part. 8. cap. 1. num. 104.
25. Episcopum posse, sed non cogi, concedere litteras dimissorias Ordinario inferiori pro examinandis testibus in executione dispensationis matrimonialis, posse autem cogere testes ut ad se veniant, argument. cap. statutum. §. in super. de rescript. in 6. refert decimum Garc. d. part. 8. cap. 1. num. 116.
26. Dispensationes matrimoniales directas Episcopo, & eius Vicario generali, si Sedes vacare contingat, non posse per Vicarium capitularem expediri, contra Sanchez de matrimon. lib. 8. disp. 27. num. 29. cum sequentibus tenet Aldan. d. tit. 8. num. 56. attestans sic fuisse decimum sub die 24. Maij 1621.
27. In secundo gradu numquam dispensetur, nisi inter magnos Principes. Vide Henric. d. lib. 12. capitulo 3. §. 6. in commento littera X. Sanchez dicit libro 8. d. disputacione 19. numero 5. Gutier. de matrimon. capitulo 128. numero 14. Zerol. in praxi Episcop. parte 1. verb. dispensatio. §. 2. ubi refert se vidisse dispensare inter Barones, & titulos Regni Neapolitani, Aegid. de Coninck dicit d. disputacione 33. numero 44. ubi dicit hunc Tridentini locum intelligendum esse de gradu consanguinitatis, vel affinitatis ortae ex legitimo matrimonio, quia in affinitate ortae ex fornicatione, praesertim occulta, longe facilius dispensatur.

Matrimonium inter raptorem & raptam, an & quando irritum.

C A P V T V I.

- 1 Doctores de materia huius text. agentes.
- 2 Raptus non factus causa contrahendi matrimonium cum rapta, sed causa libidinis, minime dirimit matrimonium.
- 3 Raptus, quo femina inuitis parentibus, ipsa tamen consentiente rapitur, dirimit matrimonium.
- 4 Raptus quo femina corrupta, meretrix, vel inhoneste rapitur, dirimit matrimonium.
- 5 Raptus, quo femina rapit virum, non dirimit matrimonium.
- 6 Raptus propria sponsa ipsa inuita non dirimit matrimonium.
- 7 Raptus non dirimit matrimonium si solis importunis precibus, aut pretio conducta femina extrahatur.
- 8 Raptus ut dicatur, requiritur traductio de loco ad locum.
- 9 Sponsalia celebrata inter raptorem & raptam inualida sunt, dum rapta est in potestate raptoris.
- 10 Raptor si nubat fit infamis.
- 11 Raptor contrahens matrimonium cum rapta est omnino liberandus.
- 12 Raptores & fautores raptus dirimentis matrimonium excommunicatur ipso iure.
- 13 Pena infamiae, & incapacitatis ad dignitates, ac obligationem dotandi raptam, & priuationem gradus clericalis, quando raptor, aut fautor est clericus, non incurritur ante sententiam iudicis.
- 14 Raptor siue matrimonium contrahat, siue non, tenetur ad decenter dotandam raptam arbitrio iudicis.

a Cap. fin. de rapt. vide Conc. Chalced. c. 26. c. eos & c. de puellis 36.

Decernit sancta Synodus, inter raptorem, & raptam, a quandiu ipsa in potestate raptoris manserit, & nullum posse consistere matrimonium. Quod si rapta a raptore separata, & in locuto, & libero constituta, illum in virum habere consenserit, eam raptor in uxorem habeat, & nihil.

Et nihilominus raptor ipse, & ac omnes illi consilium, auxilium & fauorem præbentes, & sint ipso iure excommunicati, & ac perpetuo infames, omniumque dignitatum incapaces, & si Clerici fuerint, de proprio gradu decendant. Teneantur præterea raptor mulierem raptam, siue eam uxorem duxerit, siue non duxerit, decenter arbitrio iudicis dotare.

q. 7. Concil. Chalcedon. c. 27. Concil. VVormatiens. cap. 27. Exod. 21. c. 1. de adult.

1. Vide Nauarr. *conf. 32. de sponsal. in antiq. aliis conf. 2. de raptor. in nouis, & conf. 3. num. 7. de consang. & affin. in antiq. aliis conf. 4. de raptor. in nouis, Perez l. 2. verb. fuere desponsada tit. 15. lib. 8. ordin. Matiens. in rub. tit. 1. gloss. 1. num. 142. vers. hodie verò lib. 5. noua recop. Peguer. *decis. 42. à princ. Menoch. de præsumpt. lib. 3. pref. 1. num. 101. Anton. Thefaur. *decis. 217. num. 6. Henric. in summ. lib. 12. cap. 14. §. 4. & 5. Baiard. ad Clar. §. raptus à num. 35. Cancer. var. resol. lib. 3. cap. 11. num. 2. cum seqq. Fr. Emman. in summ. tom. 1. c. 222. Petr. de Ledefma etiam in summ. part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. matrim. cap. 26. Farin. in praxi crimin. q. 145. num. 121. & seq. Ioseph Seffe Aragonia *decis. 96. Zerol. in praxi Episcop. part. 2. verb. Raptus, Molfes. in summa Theologia moralis tract. 4. cap. 11. num. 28. cum seqq. Fernandez. in examine Theolog. moralis part. 3. cap. 16. §. 3. nu. 1. Aloyf. Ricc. in collect. *decis. part. 4. collect. 911. & in *decis. Curie Archiepis. Neapol. *decis. 342. p. 4. Cardin. Tusch tom. 6. verb. raptus conclus. 5. & 6. Vgolin. de officio Episcopi cap. 8. §. 3. num. 2. Sanchez. de matrim. lib. 7. disp. 13. Lessi. de iustit. li. 4. cap. 3. dub. 9. num. 68. cum seqq. Basil. Pont. de impediment. matrim. c. 39. Franc. Molin. de ritu nupt. lib. 1. compar. 10. num. 31. cum multis seqq. Rebello de obligat. iustitia part. 2. lib. 3. q. 11. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 22. num. 28. cum seqq. & lib. 31. à num. 164. Agid. de ConincK de Sacrament. & censur. tom. 2. disp. 31. à num. 46. Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 4. tit. 15. l. 1. de matrim. pag. 89. Gutier. de matrim. cap. 86. Bonacin. eodem tract. q. 4. puncto 18. & de excomm. in parit. extra Bullam. disp. 2. q. 2. puncto 9. Gaspar Hurtado in similis tract. disp. 23. diffie. 3. inceptum in collect. ad cap. ultim. de raptoribus.*******

2. Circa hoc decretum de multis dubitant Doctores. Primò an raptus non factus causa contrahendi matrimonium cum rapta, sed causa libidinis, dirimat matrimonium? Negant Salzed. ad Bernard. in pract. cap. 81. littera A. vers. clericus, in nouis. edit. Fr. Emman. in summ. tom. 1. cap. 112. num. 7. Vega tom. 2. summ. cap. 34. casu 157. notab. 1. Sanchez. lib. 7. disp. 13. num. 4. Lessi. d. cap. 3. dub. 9. num. 70. Molfes. d. tract. 4. cap. 11. num. 30. Valer. Reginald. dicto lib. 31. num. 165. vers. primum, Gutier. d. cap. 86. num. 7. Gaspar Hurtado d. disp. 23. diffie. 3. vers. quarto, quia Tridentinum hoc impedimento, & rel. quis pœnis tantum intendit punire eum, qui laedit libertatem ad matrimonium, vt sic puniendo impediatur dictam læsionem: qui autem scæminam raptam non ad contrahendum matrimonium, violauit libertatem ad illud, neque ad illud coegit.

Contra Emman. Sa in aphorism. verb. matrimonium num. 9. Ochag. tract. 3. quest. 44. Bonacin. d. quest. 4. puncto 18. num. 3. existimantes non solum illum esse raptorem qui abduxit scæminam causa contrahendi, sed etiam qui abduxit tantum causa explendæ libidinis, & consequenter subiaccere pœnis constitutis in hoc decreto.

3. Secundo an raptus, quo scæmina inuitis parentibus, ipsa tamen consentiente, rapitur, dirimat matrimonium? Affirmant Salzed. d. cap. 81. vers. clericus, Henric. dicto cap. 14. §. 4. Veg. d. casu 157. notab. 1. Cardin. Tusch. d. tom. 6. verb. raptus. concl. 1. num. 4. Zerol. in praxi Episcopali part. 2. verb. raptus §. 1. Fr. Emman. d. cap. 232. num. 1. Petr. de Ledefma d. cap. 26. conclus. 2. dub. 1. Rebello d. quest. 11. num. 6. Gutier. dict. cap. 86. num. 17. Bonacina d. puncto 18. num. 5.

Contra Sanchez. lib. 7. disp. 13. num. 13. Lessi. d. cap. 3. dub. 9. num. 70. Valer. Reginald. d. lib. 22. nu. 31. & d. lib. 31. num. 165. vers. quinto, Agid. de ConincK d. disp. 31. nu. 48. Aloyf. Ricc. d. resol. 342. num. 5. p. 4. Gaspar Hurtado d. disp. 23. diffie. 3. vers. secundo, existimantes raptum, quo scæmina inuitis parentibus, ipsa tamen consentiente, rapitur, dirimere matrimonium.

4. Tertiò an raptus, quo scæmina corrupta, meretrix, vel inhonesta rapitur, dirimat matrimonium? affirmant Sanchez. dict. lib. 3. disp. 13. num. 14. Valer. Reginald. Collect. in Concil. Triet.

nald. dict. lib. 31. num. 165. vers. sextum est. Bonacin. d. puncto 8. num. 7.

Quarto an raptus, quo scæmina rapit virum, dirimat matrimonium? Negant Farin. in praxi crimin. p. 5. q. 145. num. 40. Sanch. d. disp. 13. num. 16. Rebello d. quest. 11. num. 6. Basil. Pont. de impedim. matrim. cap. 39. vers. circa, Molfes. d. tract. 4. cap. 11. num. 29. Petr. de Ledefma d. c. 26. concl. 2. dub. 5. Valer. Reginald. d. lib. 31. num. 165. vers. septimum est, Bonacina dict. puncto 18. num. 7. Aloyf. Ricc. dict. *decis. 342. num. 5. part. 4. Gaspar Hurtado d. disp. 23. diffie. 3. num. 12. in princ. quia hoc decretum loquens de raptore, vt pote odiosum, & pœnale, non est extendendum ad raptorem.*

Contra Henric. d. c. 24. §. 4. vers. si foris scæmina robusta, Fr. Emman. d. c. 232. num. 4. vers. lo quinto. Veg. tom. 2. sum. cap. 34. casu 157. notab. 5. Gutier. de matrim. cap. 88. num. 6. existimantes raptum, quo scæmina rapit virum, dirimere matrimonium.

Quinto, an raptus propriæ sponsæ ipsa inuita dirimat matrimonium? Negant Henric. d. cap. 14. §. 4. Fr. Emman. d. cap. 232. num. 4. Farin. d. quest. 145. num. 86. vers. 87. Ioseph. Seffe Aragon. *decis. 96. num. 4. Rebello d. q. 11. num. 5. Lessi. d. num. 70. vers. tertium, Marc. Anton. Genuens. in practicab. eccles. q. 691. Molfes. d. cap. 11. num. 33. Ego ipse in collect. ad cap. pen. num. 4. de raptoribus.*

Contra Sanchez. d. lib. 7. disp. 13. nu. 15. & Gaspar Hurtado d. disp. 23. diffie. 3. vers. tertio, existimantes comprehendendi sub hoc decreto raptum quo sponsus rapit propriam sponsam.

Sextò an raptus dirimat matrimonium si solis importuntis precibus, aut pretio conductæ scæmina extrahatur? Negant Gutier. d. cap. 86. num. 15. Bonacin. d. puncto 8. num. 5. in fine, & num. 6. in fine, Sanchez. d. lib. 7. disp. 13. nu. 15. declarantes, dummodo illæ preces tales non essent vt violentiæ equiparentur.

Quandiu ipsa in potestate raptoris manserit,] Requiri traductionem de loco ad locum, vt raptus dicatur, affirmant Nauarr. *conf. 1. num. unico sub tit. de raptoribus. Fr. Emman. d. c. 232. num. 2. Sanch. d. lib. 7. disp. 13. num. 15. Agid. de ConincK d. tom. 2. disp. 31. num. 48. vers. ut autem, Bonacin. d. puncto 8. num. 6. vbi num. 8. post Guier. Molin. Card. Tusch. Sanch. & alios, quos citat, asserit quod raptus non committitur ab eo, qui virginem repertam in domo patris, vel in alia domo, non educit de ea domo, sed illam ibi opprimit, aut trahit de vno cubiculo in aliud, vt ibi illam commodius violet, idemque dicendum asserit si virginem in agro repertam inde trahat per aliquos passus vt abutatur, secus si inde deducat in aliquam domum extra illum agrum, aut in alium locum.*

Nullum posse consistere matrimonium.] Inualida etiam esse sponsalia celebrata inter raptorem, & raptam, dum rapta est in potestate raptoris, etiam si liberè consentiat, tenent Fr. Emman. d. cap. 232. num. 3. Vega dict. casu 157. notab. 3. Sanchez. dict. disp. 13. num. 17. Gutier. de matrim. cap. 86. numero 24. Bonacin. dict. puncto 18. numero 10. vers. tertio.

Et nihilominus raptor ipse, & c.] Raptorem si nubat fieri infamem, resoluunt Sanch. dict. lib. 7. disp. 13. num. 1. vers. ab hac autem infamia pœna, Lessi. d. cap. 3. num. 69. Farin. d. q. 145. num. 14. & num. 102.

Contra Henric. d. cap. 14. §. 4. vers. si ducat, Fr. Emman. d. cap. 232. num. 4. vers. lo sexto, Petr. de Ledefma d. cap. 16. dub. fin. existimantes minimè fieri infamem, quia alias rapta cogeretur nubere infami.

Raptorem contrahentem matrimonium cum rapta esse omnino liberandum, affirmant Marfil. *conf. 63. Capol. conf. 57. Bossi. in pract. crimin. de raptoribus. mul. numero 17. Anton. Gom. l. 80. Tauri numer. 7. cum seqq. Baiard. ad Clar. §. raptus, num. 36. Decian. in tract. crim. lib. 3. cap. 13. numero 48. ad fin. Cancer. var. lib. 3. cap. 11. num. 19. & 20.*

Contra Andr. Antiq. Neapolitanarum confit. glossatore in confit. Capitalium, qui suo consilio Hispaniarum olim Regem raptorem, qui raptam duxerat, ad mortem condemnasse refert, sequitur Marth. de Afflict. in confit. si quis rapere quæst. 6. Carrer. in pract. crimin. §. circa tertium numero 14. Afflict. super confit. part. 1. rub. 19. numero 15. latè Franc. Molin. de ritu nups. libro 1. comp. 10. numero 40. cum multis seqq. existimantes raptorem pena mortis puniendum, quamvis raptam in vxorem ducat.

§ Ac omnes illi consilium, &c.] Vide Sanchez d. lib. 7. disp. 13. num. 3. & 4. Bonacin. d. puncto 18. num. 9. vers. prima, Farin. d. quæst. 145. num. 21. & 37. vbi resoluit quod raptui opem ferentes, scienter tamen & dolose, capitali supplicio subijciuntur, licet quoad alias penas, & præsertim amissionem bonorum tantummodo; qui in actu rapinæ auxilium præstiterunt, non autem alij, illas incurrant.

12. § Sint ipso iure excommunicati, &c.] Vide Farinac. d. quæst. 145. num. 21. Sanch. d. lib. 7. disp. 13. in princip. vbi dicit huiusmodi excommunicationem non esse de referuatis Pontifici, Bonacina d. puncto 18. numero 9. in fine, qui idem asserit, Gaspar Hurtado d. disputatione 23. diffie. 3. numero 15. vbi addit statim absque alia declaratione excommunicatos manere, etiam si postea ducant raptam,

Valer. Reginald. d. lib. 2. num. 31. vers. de excommunicatione, vbi dicit illam esse late sententiæ, & nemini referuatam Machado en el perfo Confessor, lib. 1. part. 5. tract. 4. docum. 4. num. 3.

13. § Ac perpetuè infames, &c.] Pœnam infamiae, & incapacitatis ad dignitates, ac obligationem dotandi raptam, siue eam ducant, siue non, & prauationem gradus clericalis, quando raptor, aut fautor est clericus, non incurrit ante sententiam iudicis, tenent Nauarr. in extrauag. Gregory X III. de datis pro iustitia, vel gratia, notab. 31. num. 44. Molin. de iustit. tract. 2. disp. 96. vers. quoad attinet ad penam. Sanch. d. disp. 13. num. 1. post princip. Aegid. de Coninck d. tom. 2. disp. 3. 1. dub. 4. num. 48. Gaspar Hurtado d. disp. 23. diffie. 3. num. 15. prop. fin.

14. § Teneatur prætere raptor, &c.] Raptorem siue matrimonium contrahat, siue non, teneri ad decenter dotandam raptam arbitrio iudicis, asserit Henric. dicit. cap. 14. §. 5. Farin. dicit quæstione 145. numero 57. Bonacin. dicit. puncto 18. numero 10. vers. secunda, Sanchez dicit. disputatione 13. numero 3. & 4. vbi numero 1. vers. teneri raptorem, resoluit quod in sententia iudicis constituentis hanc dotem, attendenda maxime est raptoris, & raptæ qualitas personarum, Valer. Reginald. d. num. 31. vers. de dotatione, vbi ait quod requiritur sententia iudicis, vt eam teneatur dotare.

Quomodo vagi homines admittantur ad matrimonium.

C A P V T VII.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Vagabundi qui dicantur.
- 3 Peregrinorum matrimoniū non est nullum ob omissionem illorum, quæ descripta sunt in hoc decreto.

4 Parochus, qui vagos non præmissa debita diligentia, & licentia Ordinarij, matrimonio conuixerit, peccat mortaliter, matrimonium tamen valet.

Multi sunt, qui vagantur, & incertas habent sedes, & vt improbi sunt ingenij, prima vxore relicta, aliam & plerumque plures, illa viuente, diuersis in locis ducunt, cui morbo cupiens sancta Synodus occurrere, omnes ad quos spectat, paternè monet, ne hoc genus hominum vagantium ad matrimonium faciliè recipiant, & magistratus etiam seculares hortatur, vt eos seuerè coërceant. Parochis autem præcipit, ne illorum matrimonijs interfint, & nisi prius diligentem inquisitionem fecerint, & re ad Ordinarium delata, ab eo licentiam id faciendi obtinuerint.

1. Vide Perez l. 1. in princ. tit. 14. libro 8. ordin. Henric. in sum. lib. 11. cap. 3. §. 3. Fr. Emman. in sum. tom. 2. c. 219. num. 3. Petr. de Ledesma etiam in sum. p. 1. de Sacram. vbi de sacram. matrim. c. 7. concl. 4. dub. 3. Zerol. in praxi Episcopi p. 1. verb. matrimonium vers. 6. & p. 2. verb. Parochus, pag. mihi 81. Sanch. de matrimo. lib. 3. disp. 25. num. 8. cum multis seqq. Gutier. in simili tract. c. 65. Bonacin. eod. tract. q. 2. puncto 8. nu. 6. Basil. Pont. etiam eodem tract. lib. 5. cap. 14. Cened. pract. & canon. quæst. lib. 1. q. 39. num. 66. cum seqq. Aegid. de Coninck de Sacrament. & censuris tom. 2. disput. 27. num. 20. Rebello de obligat. instit. p. 2. lib. 2. q. 8. nu. 3. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. li. 31. n. 239. metipsum de officio & potest. Episcopi p. 2. alleg. 32. n. 72. & de officio & potest. Parochi cap. 21. n. 89.

2. Multi sunt qui vagantur, & incertas, &c.] Vagabundos illos proprie dici, qui nullum certum domicilium habent, vel qui pristinum domicilium omnino deserentes amiserunt, & iter agunt, aut nauigant animo acquirendi nouum, tenet Henric. d. §. 3. Aegid. de Coninck de Sacrament. tom. 1. q. 8. num. 6. & tom. 2. q. 27. num. 20. Cened. d. q. 30. num. 69. & 70. Sanch. d. disp. 25. n. 1. vbi num. 8. vers. intellige, dicit hoc decretum loqui de ijs, qui vagantur, & incertas habent sedes, D. Barbosa in l. heres absens §. proinde in art. de foro delicti nu. 14. & seq. ff. de iudic. Vgolin. de officio Episcopi cap. 39. §. 3. num. 1. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 1. num. 64. Gutier. d. cap. 65. num. 9. Ego ipse d. alleg. 32. num. 75.

Et procedere, quamvis vnus contrahentium sit natus, & incola, ac propriam habeat sedem, subditusque sit Parochi, affirmant Cened. d. q. 30. num. 68. vers. circa

hanc, Gutier. d. c. 65. num. 8. Basil. Pont. de impedim. matrim. c. 26. §. 5. vers. alienigena. Sel. in selectis canon. c. 45. num. 10. vbi subdit quod vagus ducens vxorem in aliquo loco vbi est verè domicilium mulieris, potest contrahere in alio loco vbi voluerit, cum omnes possint esse Parochi vagi, quamvis addit Parochus mulieris, quia tunc est etiam verè Parochus vagi alius in alio loco vbi reperitur vagus, & refert decifum sub die 28. Augusti 1621.

Et habere locum etiam in illis, qui alibi habentes domicilium habitant ac contrahunt in loco vbi ignou sunt, resoluit Aegid. de Coninck d. disput. 27. numer. 20. vers. nota secundo, vbi in vers. nota tertio, dicit hoc decretum esse intelligendum de ijs, qui communiter dicuntur vagi, non autem de ijs, qui domicilium transferunt, nouque sunt in illis locis, de quo etiam Gutier. dicit cap. 65. num. 9. Sel. d. cap. 45. num. 11. vbi attestatur decifum sub die 21. Martij 1602. Vnde Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori eccles. part. 4. resolut. 324. resoluit bannitum quoad hunc effectum non dici vagabundum, refero Ego ipse dicit cap. 21. num. 89. in fine.

Et denique procedere in ijs, qui ne coram proprio Parocho contrahant alio fecedunt non habitatum, nec mansurum, resoluit Sanch. d. disp. 23. n. 13. & 14. & disp. 25. nu. 11. in fine, Gutier. d. c. 65. nu. 11. Bonacin. d. puncto 8. nu. 4. Ego ipse d. alleg. 32. num. 77. & d. c. 21. num. 89. in fine.

Magistratus etiam seculares hortatur, &c.] Refert etiam ad vagabundos, qui prima vxore relicta plerumque plures illa viuente ducunt, existimant Sel. 45. num. 12. vbi testatur, sic decifum sub die 11. Ianuarij, 1620. & affirmat quod

quod si laici praeuenerint in captura huiusmodi capientium plures uxores, officium S. Inquisitionis solet recipere de manu dictorum laicorum istos reos, & interrogati quid sentiant de fide, si catholice circa hoc respondeant, remittuntur puniendi ab eisdem laicis.

3. Nisi prius diligentem inquisitionem, &c.] Peregrinorum matrimonium non esse nullum ob omissionem illorum, quae descripta sunt in hoc decreto, refert decifum Sel. d. cap. 45. num. 14.
4. Parochum, qui vagos non praemissa debita diligentia, & licentia Ordinarij, matrimonio contunxerit, pec-

care mortaliter; matrimonium tamen valere, resoluunt Veracruz in appendice ad questionem quomodo qui vagantur admittendi sine ad matrim. vers. quamuis sic fiat, Henr. dicit. cap. 3. §. 3. Sanch. dicit disput. 2. §. num. 16. & 17. Gened. d. q. 3. num. 68. in princip. Gutier. d. cap. 6. §. num. 15. & 67. num. 3. Basil. Pont. d. S. 5. in fine, & d. tract. de matrim. lib. 5. c. 14. nu. 8. Mofes. in sum. I. theolog. moral. tract. 4. c. 6. nu. 5. Chapeauille de admistr. matrim. in necessitate. q. 14. Filluc. in quib. moralib. tract. 10. cap. 6. §. 5. num. 212. Homobon. de Bonis de exam. eccles. tract. 11. c. 10. q. 23. resol. 1. & 2. Ego ipse d. alleg. 32. num. 74. & d. c. 21. num. 89.

Concubinarij quomodo ab Ordinarijs puniendi.

C A P V T V I I I.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Adulterij in crimine potest procedi ex officio.
- 3 Monitio trina distinctis temporibus facienda est concubinarijs.
- 4 Episcopus potest in prima monitione pena pecunia-

- ria concubinarium punire.
- 5 Concubinatus crimen est mixti fori.
- 6 Brachium seculare si iudex secularis neget non potest ad id cogi sub pena excommunicationis.

Graue peccatum est, homines solutos concubinas habere, grauissimum vero, & in huius magni Sacramenti singularem contemptum admissum, a vxoratos quoque in hoc damnationis statu viuere, ac audere eas quandoque domi, etiam cum vxoribus, alere, & retinere. quare, vt huic tanto malo sancta Synodus opportunis remedijs prouideat: statuit huiusmodi concubinos, tam solutos, quam vxoratos, cuiuscumque status, dignitatis, & conditionis existant, si postquam ab Ordinario, a etiam ex officio, & ter admoniti ea de re fuerint, concubinas non eiecerint, seque ab earum consuetudine non tenuerint, b excommunicatione feriendos esse: a qua non absoluantur, donec reipsa admonitioni factae paruerint. c Quod si in concubinato per annum censuris neglectis, permanerint: contra eos ab Ordinatio seuerè pro qualitate criminis procedatur. d Mulieres, e siue coniugatae, siue solutae, quae cum adulteris, seu concubinarijs publicè viuunt, si ter admonitae non paruerint, f ab Ordinarijs locorum, nullo etiam reuocante, ex officio grauius pro modo culpae puniantur, & extra oppidum, vel dicessum, si id eisdem Ordinarijs videbitur, g inuocato, si opus fuerit, brachio saeculari eiciantur, h alijs, penis contra adulteros, concubinarjos inflictis, in suo robore permanentibus.

Vide Salzed. ad Bernard. in pract. c. 82. litt. A. vers. laicus vero. Baiard. ad Clar. §. fin. q. 37. num. 13. Jacob. de Graff. in aureis decif. p. 1. lib. 2. c. 76. num. 3. Zerol. in praxi Episcop. p. 1. verb. Concubinarij. §. 2. Bobadil. in sua politica, lib. 2. cap. 17. num. 53. Petr. de Ledesma in sum. part. 2. tract. 27. cap. 18. conclus. 2. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori eccles. decis. 377. in 1. edit. alias resol. 319. in 2. edit. Valenzuel. conf. 131. num. 20. tom. 2. Anguan. de legibus lib. 2. contr. 30. num. 9. cum seqq. & num. 24. & controu. 31. num. 31. Farin. in praxi crimin. q. 138. num. 76. cum seq. latè Cald. Pereira de manu Regia p. 2. c. 34. & cap. 56. nu. 13. cum seqq. Ioseph. Vela de potest. Episcoporum circa puniendos & inquirenda crimina p. 1. nu. 59. cum seq. Armend. in addit. ad recop. legum Nauarra. li. 5. tit. 3. l. unic. de adulter. n. 9. & 10. Thom. Valasc. alleg. iuris, tom. 1. alleg. 34. à n. 8. Sayr. in clauu Regia. li. 8. c. 2. n. 9. c. 1. seq. Vgolin. de offic. Episcop. c. 8. §. 3. n. 1. Ordin. Regia Lusit. li. 2. tit. 1. §. 13.

a. Etiam ex officio.] In crimine adulterij posse procedi ex officio, tenet Farinac. in praxi crimin. p. 5. q. 141. nu. 40.

b. Ter admoniti.] Ergo cum crimine hoc concubinatus in laicis solum ad correctionem deferatur ad iudicium Ecclesiae, & quoad illud tantum sit mixti fori, debent praecedere tres monitiones, ex quibus vera contumacia eliciatur non respicientis a peccato, quae monitiones debent esse distinctae, & separatae, Auendan. de exequend. mandat. part. 1. cap. 22. numer. 14. Gabr. Pereira de Manu Regia part. 2. cap. 34. num. 12. vers. in secunda autem parte.

Trinam monitionem tunc necessariam esse inter concubinarjos, quando in eos vult ferri sententia excommunicationis, si vero penis pecuniarijs, vel alijs mulctari eos velit iudex, non requiri istam solemnitatem, refert decifum Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarra. lib. 5. tit. 3. l. unica de adulter. num. 10. factae Cong. decisionem refert Gabr. Pereira d. p. 2. cap. 34. num. 12. an

finis, vers. quare, pag. 95. ibi, Ad quartum responderetur trinam monitionem tunc tantum esse necessariam, cum ad excommunicationem contra concubinarjos proceditur: quod si alijs penis a iure communi, vel a Synodo statutis Episcopus afficere velit huiusmodi delinquentes, vtique trinam monitionem minime requiri, Hieronymus Card. Matthae. & latè me citato in hoc loco resoluit Ioseph. Vela de potestate Episcoporum circa puniendos, & inquirenda crimina part. 1. numero 64. vbi citat Nauart. consil. 8. numero 1. de offic. Ordin. & Zerol. in praxi Episcop. part. 2. verb. concubinarij, afferentes iudicem Ecclesiasticum posse procedere contra concubinarjos, & concubinas alijs vijs, & alijs penis quam quae statuuntur in hoc decreto.

Vnde posse Episcopum in prima admonitione pena pecuniaria concubinarium punire, resoluit Thom. Valasc. dicit. allegat. 34. numero 11. vbi numero 12. refert ita fuisse iudicatum Portugaliae in supremo Regij Palatii Senatu, cum hoc alteraretur inter Officialem Episcopi Portugalen. & iudicem Regie Coronae Senatus eiusdem ciuitatis. Idem tenet Gabr. Pereira d. p. 2. cap. 34. numero 16. dum ait concubinarium posse puniri pena pecuniaria ante trinam monitionem, quia Concilium solum potuit illum ordinem quoad excommunicationem ferendam pro contumacia in illo crimine, & per hoc non abstulit alias penas contra adulteros, & concubinarjos inflictas. Ita nouissime resoluit Ioseph. Vela d. part. 1. num. 64. vbi attestatur sic etiam fuisse iudicatum eo iudice in Hispalensi, & Granatensi Senatu.

Contra Aloyf. Ricc. d. resol. 319. num. 3. vers. ijs necedit, existimantem Episcopum non posse ad impositionem pena pecuniariae procedere, nisi seruata forma procedendi contra concubinarjos inflicta in hoc decreto.

Quod si in concubinato per annum, &c.] Procedere in illis,

a Insa. seff. 25. cap. 14. de reformat. C. de Roman. sub Nic. I. in fin. Conc. Later. sub Leon. X. seff. 9. de reformat. curiz. & aliorum. vers. concubinarij.

b C. de Tolet. l. c. 17. c. is, qui 24. dist. c. Conc. Arelatenf. c. 1. c. fraternitatis: 34. dist. c. si concubinar. de sent. excom. c. 2. in fin. de cohabit. cler. & mulier.

illis, qui per annum cum diuersis concubinis rem carnaliter habuerunt, resoluit Aloyf. Ricc. in *decif. curie Archiepif. Neapolit. decif. 55. p. 4.* vbi citat Nouar. *fiug. 53. p. 4.* Gabr. Pereira d. *part. 2. cap. 34. num. 16.* dum ait concubinariam posttriam monitionem excommunicari posse, etiam si concubinatus sit cum diuersis, quia intentio precipientis non est tantum vt caueat à tali femina, sed vt caueat à tali delicto, in quo ille contumax est, & incorrigibilis perseuerat, & numero 21. dicit sic declarasse Eminentissimos Cardinales. & d. num. 16. in *med.* aduertit monitiones, de quibus in hoc decreto, debere esse distinctas cum temporis intervallo, quæ redigantur in scriptis, ex quibus constet eas præcessisse, & subdit Concilium non admittere generales monitiones in diebus festiuis, sed speciales.

§ *Mulieres sine coniugato, sine soluta, &c.* De pœnis mulieribus concubinis à locorum Ordinarijs infligendis, vide Decian. *tract. crim. lib. 6. cap. 21. num. 38.* Farin. in *praxi crim. quest. 138. num. 77.* Salzed. *vbi supra, vers. nec etiam mulieres coniugata, Ioseph. Vela d. p. 1. num. 62.* Gabr. Pereira d. *p. 2. c. 34. num. 1. & seqq.* Sayr. in *clauis Regia, lib. 8. c. 2. nu. 14.* Bobadil. in *sua politica, lib. 2. cap. 17. num. 53. vers. y por un decreto del sancto Concilio.*

§ *Ab Ordinarijs locorum, &c.* Concubinatus crimen esse mixti fori, affirmant Ordin. Regia Lusit. *lib. 2. tit. 9. in princ.* vbi parens meus Greg. Lop. *l. 58. verb. estot, tit. 6. p. 1.* Auendan. *ad c. 26. preter. nu. 2. p. 2.* Azcued. *l. 4. nu. 4. tit. 1. lib. 4. nona recop.* Suar. de Pace in *praxi. tom. 2. pral. 2. num. 31. in fine.* Farin. in *praxi crim. q. 8. nu. 131.* Azor. in *istit. mor. p. 2. lib. 3. c. 53. q. 2. vers. dubia.* Bobadil. *d. c. 17. num. 53.* Thom. Valasc. *d. tom. 1. alleg. 34. n. 4.* Valenz. *d. cons. 131. n. 5.* Ioseph. Vela d. *p. 1. nu. 61.* Fr. Mich. Agia de *exhibend. auxil. pag. 65.* nouissimè Mendez de Castro in *praxi Lusit. p. 2. lib. 2. c. 4. num. 20.*

Vtrum autem hoc crimen concubinatus femel punitum per viam correctionis ab Ecclesiastico præuentionem inducat, vt à seculari nequeat deinde puniri, vel è conuerso? itaut eo casu quo quis ab Ecclesia monetur, possit excipere se à seculari iam captum & condemnatum fuisse? vide Gabr. Pereira d. *p. 2. cap. 34. num. 22.* vbi resoluit quod licet in alijs casibus mixti fori non condigne punitus in vno iudicio possit in alio iterum puniri, quia crimen in vtroque foro ad punitionem defertur, nihilominus quia concubinatus crimen in vtroque iudicio differt ab alijs specialiter quoad cognitionem, cum in seculari procedatur ad illius punitionem, ne scilicet crimina maneant impunita, & ne quis audeat licentiosè

viuere; in Ecclesiasticis verò Tribunalibus ad correctionem proceditur, ratione spiritualis finis, vt à peccato exeat concubinarius; ideo punitus à seculari, poterit iterum puniri ab Ecclesiastico iudice, & vniuersa.

§ *Conuocato, si opus fuerit, brachio seculari.* Si iudex secularis neget, an possit ad id cogi sub pœna excommunicationis? Affirmant Menoch. de *arbitr. casu 452.* Bellacomb. *tom. 1. commun. opinion. lib. 3. tit. nu. 118. pag. 367.* Ludouic. Rodolphin. de *brachio seculari num. 45.* Farin. in *praxi crim. q. 197. num. 8. & q. 138. num. 79.* Fr. Emman. *quest. regul. tom. 1. quest. 8. art. 14.* Mart. de *iuris d. p. 1. cap. 52. num. 1.* nisi aliàs constaret de manifesta iniustitia, seu nullitate sententiæ, vel processus iudicis Ecclesiastici, quo casu secularis (etiam si delictum esset merè Ecclesiasticum) posset saltem auxilium suum iuste denegare. Ita Cauacan. de *Brachio Regio p. 4. nu. 260. vers. sed si uerorè,* Parlad. *rerum quorid. lib. 2. cap. fin. p. 2. §. 2. num. 7.* Bobadil. in *sua politica lib. 2. cap. 17. num. 172. vers. Pero esto entiendo io, & num. 176.* Bernard. Græua. ad *praxiam Camera Imp. concl. 115. in princ. num. 6. cum seqq.* Mich. Aggia de *exhibendis auxil. fundam. 27. concl. 8. in 1. 2. & 7. casu.* Iacob. Cancr. *var. resol. lib. 2. cap. 15. à nu. 33.* cum alijs citatis à Ioseph. Vela d. *tract. p. 2. num. 46.* Et nisi à sententia iudicis Ecclesiastici auxilium requirentis fuerit appellatum, vel supplicatum, aut de nullitate dictum, altove quocumque modo eius processus per partem legitime impugnatus, nam & tunc secularis saltem denegare auxilium poterit: ita Nau. in *cap. cum conuocato, de rescript. remed. 1. num. 7. aliis 8. vers. quarto respondo.* Bobadil. *d. cap. 17. num. 176. post princ.* Aggia d. *concl. 8. in 3. 4. & 8. casu.* Cancr. *d. cap. 15. num. 14. & lib. 3. cap. 19. num. 45. cum seqq.* Salgado de *proteç. Regia p. 1. cap. 1. prela. 3. num. 93. & 94.* vbi id dicit procedere eo casu, quo aperte constaret causam esse appellabilem, vel alio modo retractabilem, latè Ioseph. Vela d. *loco à num. 47. vbi num. 54.* cum multis, quos refert, aut quod si alioqui friuola & frustratoria sit appellatio, poterit ea spreta Ecclesiasticus censuris compellere secularem, vt sibi auxilium impartiat, & attestatur ita nuper eo iudice censuisse Granatensem Curiam.

§ *Alijs pœnis contra adulteros, &c.* Alias pœnas à Iure communi, vel statutis synodalibus contra concubinos inflictas non tolli per hoc decretum, nec alium modum procedendi contra eosdem, nisi velit Ordinarius eos excommunicare, quia tunc formam huius decreti esse obseruandam refert decifum Armendar. *d. l. unica, de adulter. num. 9.*

Cogentes ad matrimonia contrahenda quales, & quomodo puniantur.

C A P V T IX.

1 Doctores de materia cap. agentes.	5 Neque Episcopus.
2 Excommunicatio in hoc decreto comminata eos solum afficit, qui temporale dominium, & iurisdictionem in foro externo habent.	6 Neque pater.
3 Parochus non incurrit hanc excommunicationem.	7 Pœna anathematis est pœna excommunicationis maioris.
4 Neque Rex, Regina, Imperator, aut Imperatrix.	8 Intelligitur de coactione iniusta.
	9 Matrimonia contrahere impediens in hac excommunicatione non includuntur.

ITa plerumque temporalium dominorum, ac magistratum mentis oculos terreni affectus, atque cupiditates excæcant, vt viros, & mulieres, sub eorum iurisdictione degentes, maxime diuites, vel spem magnæ hereditatis habentes, minis, & pœnis adigant cum ijs matrimonium inuitis contrahere, quos ipsi domini, vel magistratus illi præscriperint. ^a Quare, cum maxime nefarium sit matrimonij libertatem violare, & ab eis iniurias nasci, à quibus iura expectantur: ^a præcipit sancta Synodus omnibus, cuiuscumque gradus, dignitatis & conditionis existant, ^b sub anathematis pœna, ^b quam ipso facto incurrant, ne quouis modo directè, vel indirectè subditos suos, vel quoscumque alios cogant, quo minus liberè matrimonia contrahant.

^a Cap. cum locum, c. requisit & c. Gemma de spor.
^b Concil. P. f. cens. l. 66. c. nullius 36. q. 2.

1. Vnde Henric. in *summ. lib. 11. cap. 6. §. 6. lit. G.* Gutier. *ca. non. lib. 1. cap. 20. nu. 32.* latè Sanch. de *matrimon. lib. 2. disp. 27. & lib. 4. disp. 22. à num. 8.* Molin. de *iustit. tractat. 2. disp. 176. vers. ad secundam partem.* Valer. Reginald. in *praxi fori poenitent. lib. 20. num. 19.* Basil. Pont. de *impediment. matrimon. cap. 29. §. 12. vers. ex dictis.* Molies. in *sum. theolog. moral. tract. 4. cap. 7. num. 13. cum seqq.* Rebello de *obligation. iustitie. lib. 3. quest. 9. num. 1.* Bonacin. de *matrimon. quest. 3. punct. 9. 8. num. 34.*

num. 34. Et de excommunicat. in particular. extra Bullam, disput. 2. quast. 2. puncto 6. Gutier. de matrim. capitulo 79. à num. 8. Gasp. Hurtado eodem tract. disput. 6. difficultate 7. cum seqq. Machado en el perfeto Confessor lib. 1. p. 3. tract. 4. docum. 4. num. 4.

2. a. *Præcipit sancta Synodus omnibus cuiuscunque gradus, &c.* Excommunicationem in hoc decreto comminatam eos solam afficere, qui temporale dominium, & iurisdictionem in foro externo habent, quia Concilium de his tantummodo loquitur, resoluunt Molin. dict. disput. 176. vers. ad secundam partem, Fr. Emman. in summ. p. 1. cap. 23. num. 7. Sanch. d. lib. 4. disput. 22. num. 9. Bonacina de excomm. in particulari extra Bullam disput. 2. q. 2. puncto 6. num. 5.

Contra Soar. de censur. disput. 23. sect. 7. num. 6. vers. quarta, Filiuc. tract. 14. cap. 6. quast. 4. num. 86. existimantes istam excommunicationem vniuersalem esse, & omnes comprehendere.

3. Vnde parochum non incurrere hanc excommunicationem, quia iurisdictione caret in foro externo resoluunt Bonacina d. disput. 2. q. 2. puncto 6. num. 5. vers. tertio, Gaspar Hurtado d. disput. 6. diffie. 8. in fine.

4. Item neque Regem, Reginam, Imperatorem, & Imperatricem, quia istæ personæ videntur specialiter nota dignæ, tum quia Papa dum intendit hos ligare, solet eos exprimere, resoluunt Sanch. d. disput. 22. num. 10. Bonacina d. puncto 6. num. 7. Gaspar Hurtado d. diffie. 8. in fine.

5. Neque Episcopum, qui non est dominus temporalis, cogentem aliquem ad matrimonium, in istam excommunicationem incidere, resoluunt Bonacina d. puncto 6. numero 6. Gaspar Hurtado citato loco, contra plures.

6. Neque patrem cogentem iniuste filium, vel filiam ad matrimonium huic censuræ subijci affirmant Aegid. de ConincK de Sacrament. tom. 2. disput. 28. dub. 5. Bonacina dict. puncto 6. num. 5. vers. secundo, post Henric. & Sanch. Gaspar Hurtado d. diffie. 8. num. 29.

Contra Ludou. Lop. in instruct. p. 1. cap. 44. versic. si aliquis, Albornoz de arte contractuum, lib. 4. titul. 1. Mart. de iurisd. part. 4. casu 71. numer. 23. existimantes hoc decretum intelligi de parentibus, & alijs quibuscunque impediens matrimonium.

β *Sub anathematis pena quam ipso facto incurrant.* Hanc 7. penam anathematis esse penam excommunicationis maioris, asserunt Nauarr. in man. capitulo 27. numero 150. Ludouic. Lopez loco proxime citato, Henric. dict. capitulo 6. §. 6. Sanch. d. lib. 4. disput. 22. num. 8. Gasp. Hurtado disput. 6. diffie. 7. num. 27.

Contra Verac. in appond. ad Specul. p. 1. art. 6. existimantes non esse penam excommunicationis maioris, sed maledictionis solemnem.

γ *Cognat.* Idem esse ac per vim & iniuriam inducere, quia intelligitur de coactione iniusta, & mortaliter peccaminosa, tenent Soar. de censur. disput. 23. sect. 7. nu. 6. vers. quarta, Filiuc. tract. 14. cap. 6. quast. 4. num. 86. Gaspar Hurtado d. difficult. 7. vers. secundo, Bonacina d. disput. 2. quast. 2. puncto 6. num. 2. vbi subdit ideo excommunicationem incurrere, qui graue malum alicui minatur, nisi matrimonium contrahat, & qui renuit alicui debitum magni momenti soluere, eo quod nolit matrimonium contrahere, quia dicitur saltem indirecte cogere ad matrimonium.

In hac tamen excommunicatione non includi illos, 9. qui impediunt matrimonium contrahere, quia hic non est sermo de prohibentibus, sed de cogentibus, resoluunt Henriquez d. lib. 11. cap. 6. §. 5. in commento, Nauarr. in man. capitulo 27. num. 150. Menoch. cons. 62. numero 61. Molin. dict. disput. 176. vers. ad secundam partem Basil. Pont. d. §. 12. vers. ex dictis, Aegid. de ConincK d. to. 2. disput. 28. dub. 5. num. 48. Bonacina de matrim. quast. 3. puncto 8. num. 34. vers. secundo, & quast. 4. puncto 17. num. 26. vers. neque obstat primo, & de excomm. in partic. extra Bullam, disput. 2. q. 2. puncto 6. nu. 3. Gaspar Hurtado d. diffie. 7. num. 26. vers. secundo, in fine.

De temporibus, quibus benedictiones nuptiales non sunt faciendæ.

C A P V T X.

1 Doctores de materia cap. agentes.

2 Tempus Aduentus, & Quadragesimæ quando incipiat.

3 Matrimonium non dirimitur si celebretur temporibus prohibitis, peccant tamen celebrantes.

4 Et arbitraria pena puniuntur.

5 Matrimonium consummare quod erat iam contractum, his temporibus non prohibetur.

6 Matrimonium de licentia Ordinarij potest his temporibus prohibitis sine solemnitate celebrari.

AB aduentu Domini nostri Iesu Christi vsque in diem Epiphaniæ, & feria quarta Cinerum vsque in octauam Paschatis inclusiuè, antiquas solemnium nuptiarum prohibitiones β diligenter ab omnibus obseruari sancta Synodus præcipit: in alijs verò temporibus nuptias solemniter celebrari permittit: quas Episcopi, vt ea, quæ decet, modestia, & honestate fiant, curabunt; sancta enim res est matrimonium, & sanctè tractandum.

1. **V**ide Matienf. in rubric. tit. 1. gloss. 1. num. 147. lib. 5. noue recopilas. Henric. in sum. lib. 11. cap. 16. §. 2. Cened. ad Decretal. collect. 22. Petr. de Ledesma in summ. p. 1. de Sacrament. vbi de factam. matrim. cap. 10. concl. 8. dub. 1. vers. el tercero, Fernandez in examine Theolog. moralis p. 3. cap. 17. §. 2. numer. 9. Et 10. Molfes. in summ. Theologia moralis, tract. 4. capitulo 11. num. 10. cum seqq. Sanch. de matrim. libro 7. disputat. 7. Bonacina eod. tract. quast. 3. puncto 14. numer. 4. Gaspar Hurtado in simili tract. disputat. 5. diffie. 23. à numero 83. Valer. Reginald. in praxi fori poenit. lib. 31. num. 188. Possuini. de officio Curati cap. 10. num. 25. vers. quaritur, metipsum de officio & potest. Episcopi, p. 2. alleg. 32. num. 193. cum seqq. Et de officio, & potest. Parochi cap. 21. à num. 11. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori ecclies. part. 4. resol. 557. cum seqq.

2. a. *Ab aduentu Domini, &c.* Tempus Aduentus in hac prohibitione incipere à primis vespers sabbati præcedentis, in feria autem quarta Cinerum à media nocte illius ferie, tenent Sanch. dict. libro 7. disputat. 7. numero 2.

Molfes. d. tract. 4. cap. 11. num. 11.

Contra Caualc. part. 2. decis. 12. de contract. quæ est in ordine 58. numero 19. existimantes incipere tempus Aduentus in hac prohibitione à media nocte, quæ est initium diei primæ Dominicæ Aduentus, vbi consuetudo aliud non exposuerit.

β *Diligenter obseruari, &c.* Contrarium facientes peccare mortaliter, ob id tamen non dirimi matrimonium, resoluunt Matienf. d. gloss. 1. numer. 147. Cened. d. collect. 22. num. 2. Sanchez dict. disputat. 7. à num. 3. Aloyf. Ricc. in decision. Curia Archiep. Neapol. p. 4. decisio. 8. num. 3. Ego ipse d. alleg. 32. num. 196. refert decifum Armendar. in addit. ad recop. legum Nauarra lib. 4. titul. 15. l. 1. de matrim. num. 10.

Pœna graui plectendum esse qui aduersus hoc præceptum illo veuto tempore fecerit, arbitraria tamen, cum nulla in iure præscripta sit, resoluunt Caiet. in repet. cap. ad limina 30. quast. 1. §. 4. numero 550. Fr. Emman.

4 Cœcil. Laodiceæ 52. Cœcil. Salegust. c. 3. non oportet cum trib. seqq. 33. q. 4. c. Capellanus de iec.

in sum. tom. 1. capitulo 241. num. 4. Sanch. d. libro 7. disputat. 7. numero 4. ubi numero 7. tenet non prohiberi eo tempore sponsalia de futuro, & numero 8. resolut denunciations matrimonio præmittendas, posse tunc fieri, de quibus omnibus nouissimè Aloyf. Ricc. in d. praxi rerum fori eccles. p. 4. resol. 558. cum seqq.

Consummare matrimonium antea contractum his temporibus prohibitum non esse, cum iura loquantur de contractione, tenent Nauarr. in man. capitulo 22. numero 71. Sanchez dict. disputat. 7. numero 21. Aegid. de Coninck de Sacrament. tom. 2. disputat. 30. dub. 3. ad fin. Va-

ler. Reginald. in praxi fori penitent. lib. 31. numero 189. Ego ipse d. alleg. 32. num. 195.

Matrimonium de licentia Ordinarij posse his temporibus prohibitis sine solemnitate celebrari, resoluunt decifumque referunt Galet. in margarita casuum conscient. verb. matrimonium pag. 163. col. 1. Franc. Leo in thesauro fori eccles. part. 2. capitulo 9. numero 57. Sanch. dict. disputat. 7. numero 12. Valer. Reginald. d. libro 31. numero 188. Aegid. de Coninck dict. disputat. 30. dub. 3. num. 36. Aloyf. Ricc. in decifion. Curia Archiep. Neapol. decif. 8. per tot. p. 4. Ego ipse d. alleg. 32. num. 194.

DE REFORMATIONE.

De iusta, ac saluberrima electione Prælatorum, ac Cardinalium habenda.

C A P V T P R I M V M.

- 1 Doctores de materia huius cap. agentes.
- 2 Gregorius XIV. quoad Prælatorum electionem renouauit, & in multis ampliauit huius cap. ordinationem.
- 3 Missa de Spiritu sancto præmittenda est pro forma, & validitate electionis.
- 4 Electio promouendorum ad Episcopatus fieri debet sub peccato mort. de digniore, & utiliore Ecclesie.
- 5 Professionem fidei emittunt prouisi de monasterijs,

Conuentibus, domibus, &c.

- 6 Ea omnia & singula, que de Episcoporum præficiendorum vita, ætate, doctrina, & ceteris qualitatibus constituta sunt, in creatione S. R. E. Cardinalium, etiam si Diaconi sint, exigenda sunt.
- 7 Etas ad Cardinalatum eadem requiritur, que desideratur ad Episcopatum.
- 8 Legitimi per subsequens matrimonium non admittuntur ad Cardinalitiam dignitatem.

SI in quibuslibet Ecclesie gradibus prouidenter, scienterque curandum est, ut in Domini domo nihil sit inordinatum, nihilque præposterum: multo magis elaborandum est, ut in electione eius qui supra omnes gradus constituitur, non erretur: nam tutius familie Domini status, & ordo mutabit, si, quod requiritur in corpore, non inueniatur in capite. Vnde, et si aliàs sancta Synodus de promouendis ad cathedrales, & superiores Ecclesias nonnulla vtiliter decreuit: hoc tamen munus huiusmodi esse cenfet, ut, si pro rei magnitudine expendatur, nunquam satis cautum de eo videri possit. Itaque statuit, ut cum primum Ecclesia vacauerit, & supplicationes, ac preces publicè, priuatimque habeantur, atque à Capitulo per ciuitatem & diocesim indicantur: quibus Clericus, populusque bonum à Deo Pastorem valeat impetrare. Omnes verò, & singulos, qui ad promotionem præficiendorum, quodcumque ijs, quacumque ratione, à Sede Apostolica habent aut alioquin operam suam præstant, nihil in ijs pro præsentis temporum ratione inuouando hortatur, & monet ut in primis meminerint, nihil se ad Dei gloriam, & populorum salutem vtilius posse facere, quam si bonos Pastores, & Ecclesie gubernandæ idoneos promoueri studeant: *β eosque alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, γ nisi quos digniores & Ecclesie magis vtilis ipsi iudicauerint, non quidem, precibus, vel humano affectu, aut ambientium suggestionibus, sed eorum exigentibus meritis, præfici diligenter curauerint, & quos ex legitimo matrimonio natos & vita, ætate, doctrina, atque alijs omnibus qualitatibus præditos sciant, δ quæ iuxta sacros Canones, & Tridentinæ huius Synodi decreta requiruntur.* Quoniam verò in sumendo de præditis omnibus qualitatibus graui, idoneoque bonorum, & doctorum virorum testimonio, non vniformis ratio vbique ex nationum populorum, ac morum varietate potest adhiberi: mandat sancta Synodus, ut in prouinciali Synodo: per Metropolitanum habenda, præscribatur quibusque locis, & prouincijs propria examinis, seu inquisitionis, aut instructionis faciendæ forma, Sanctissimi Romani Pontificis arbitrio approbanda, quæ magis eisdem locis utilis, atque opportuna esse videbitur: ita tamen, ut, cum deinde hoc examen, seu inquisitio de persona promouenda perfecta fuerit: *ε ea in instrumentum publicum redacta cum toto testimonio, δ ac professione fidei ab eo facta, quamprimum ad Sanctissimum Romanum Pontificem omnino transmittatur: ut ipse Summus Pontifex, plena totius negotij, ac personarum notitia habita, pro gregis Domini commodo de illis, si idonei per examen, seu per inquisitionem factam reperti fuerint, Ecclesijs possint vtilius prouidere, ε omnes verò inquisitiones, informationes, testimonia ac probationes, quacumque de promouendi qualitatibus, & Ecclesie statui à quibuscumque, etiam in Romana Curia, habita, per Cardinalem, qui relationem facturus erit in Consistorio, & alios tres Cardinales diligenter examinentur, ac relatio ipsa Cardinalis relatoris & trium Cardinalium subscriptione roboretur: in qua ipsi singuli quatuor Cardinales affirmet, se, adhibita accurata diligentia, inpenisse promouendos qualitatibus à iure, & ab hac sancta Synodo requisitis, præditos, ac certo existimare sub periculo salutis æternæ idoneos esse, qui Ecclesijs*

¶ Sup. de reform. l. 6. cap. 3. & 3. & l. 22. c. 2.

¶ Cap. cum in cunctis, & c. cum nobis olim de electio. Concil. Lateran. sub Leone X. de reform. Curia. in princ. l. 9. cum allegat. sup. l. 22. de reform. c. 1. & S. D. N. Eius IV. in Bulla super forma iuramenti professoris fidei.

¶ In dictis locis.